

Č. j./Sp. zn./Typ

MD-8371/2022-930/41
MD/8371/2022/930

Vyřizuje/Útvar/Telefon

Mgr. Filip Danko, 930
+420 2251 31451

Datum

Praha
03.03.2023

VEŘEJNÁ VYHLÁŠKA

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, rozhodnutím č. j. KUZL 81630/2021 ze dne 19.11.2021 k žádosti Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, zastoupeného VIAPONT, s. r. o., se sídlem Vodní 258/13, 602 00 Brno, podané dne 18.12.2020 o změnu rozhodnutí Městského úřadu Holešov, odboru územního plánování a stavebního řádu, č. j. SŘ/9909/2004/Sa ze dne 15.11.2004, jímž umístil stavbu označenou jako „*Rychlostní silnice R49, stavba 4901 Hulín–Fryšták*“, rozhodl o změně tohoto rozhodnutí v rozsahu změny:

stavební objekty

- **SO 701.1 – Protihluková stěna Třebětice R49 – TRE3 v km 4,057–4,500 vpravo**
na pozemcích parc. č.: 1529, 1522, 1521, 1513 a 1504 v k. ú. **Třebětice**
- **SO 703.2 – Protihluková stěna Horní Lapač v km 11,301–11,921 vlevo**
na pozemcích parc. č.: 1044/1, 952, 1044/2, 1044/3, 1044/7, 1045/16, 1045/14, 986, 987, 988 v k. ú. **Žeranovice** a parc. č.: 448, 490/7, 490/6 v k. ú. **Horní Lapač**
- **SO 703.4 – Protihluková stěna Dolní Ves v km 16,360–16,600 vpravo**
na pozemcích parc. č.: 931/23, 931/26, 931/41, 931/42, 932/81, 932/82, 932/26, 932/25, 932/29, 932/21, 932/35, 932/34, 932/36, 932/27, 932/38, 932/37, 932/12, 932/13, 932/43, 932/45 v k. ú. **Dolní Ves**

a stanovil nové podmínky pro změnu umístění stavby a pro provedení stavby.

Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání tito účastníci řízení:

1. **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, Cejl 866/50a, 602 00 Brno, (pobočný spolek), IČ 67010041
2. **Spolek pro ekologii Kostelec**, Přehradní 346, 763 14 Zlín, IČ 27042782
3. **Egeria, z. s.**, Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice, IČ 22892133.

Ministerstvo dopravy, odbor liniových staveb a silničního správního úřadu, (dále jen „ministerstvo“) jako správní orgán příslušný podle § 2e odst. 3 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, ve znění účinném do 31.12.2020 (čl. II bod 1. zákona č. 403/2020 Sb.), na základě podaných odvolání rozhodlo takto:

I.

Podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu **se** rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, č. j. KUZL 81630/2021 ze dne 19.11.2021 **mění** ve výrokové části takto:

1. V popisu stavebních objektů SO 701.1, SO 703.2 a SO 703.4 **se** na str. 3, 4 a 5 ve větách začínajících slovy „Podrobnosti upravuje dokumentace (...)“ za slovo „Podrobnosti“ **vkładají** slova „včetně charakterizace ozelenění protihlukové stěny“.

2. V pasáži označené „Pro změnu umístění stavby a provedení stavby se stanoví tyto nové podmínky:“ **se**

a. mění podmínka č. 2 tak, že **se** ve druhé odrážce **vypouští** text: „, u nadregionálních biokoridorů (Racková) 100 m,“

b. mění podmínka č. 3 tak, že **se** **nahrazují**

– slova „koordinovaného závazného stanoviska“ slovem „vyjádření“

– uvedený internetový odkaz za tento text: „<https://www.ochranaptaku.cz/jak-muzeme-pomoci/ochrana-proti-narazum-do-skel/>; [cit. 2023-03-03], popř. při nefunkčnosti tohoto odkazu aktualizovaná, nová či jinam na stejnou webovou stránku přesunutá pravidla ochrany ptáků proti nárazům do skel či dostupná z jiné obdobné webové stránky, kterou Ředitelství silnic a dálnic ČR předem schválí Magistrát města Zlína jako relevantní odborný zdroj“;

c. doplňuje tato podmínka:

„14. Bude dodržena podmínka závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí č. j. 63881/ENV/16 ze dne 22.11.2016 (opatření pro fázi přípravy č. 2): Před zahájením výstavby provést měření hlukového zatížení (první část monitoringu hluku) ve všech monitorovacích bodech dle projektu monitoringu (HBH Projekt, spol. s r. o., Mgr. Marek Sekerčák, Mgr. Tomáš Šíkula, 01/2015), a to za normální situace na okolních komunikacích (vyloučení situací s uzavírkami, s objízdými trasami apod.).“

d. doplňuje tato podmínka:

„15. Budou dodrženy podmínky závazného stanoviska Městského úřadu Holešov, odboru životního prostředí, č. j. HOL-31562/2020/T/MK ze dne 16.02.2021, ve znění závazného stanoviska Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. KUZL 11325/2023 ze dne 30.01.2023, ke stavbě v záplavovém území vodního toku Rusava

- Stavba bude realizována tak, jak je zakresleno v předložené dokumentaci a v podrobné situaci stavby, která je součástí žádosti.
- Provádění stavebních prací během výstavby nesmí negativně ovlivnit odtokové poměry v dotčeném území.
- Během výstavby nesmí dojít k poškození břehů a koryta vodních toků nad rámec nezbytných stavebních prací, ani ke znečištění toků stavebním odpadem a dalšími látkami nebezpečnými vodám.
- Skladovat odplavitelný materiál v blízkosti vodního toku lze pouze za podmínek takového zabezpečení, aby nemohlo dojít ke splavení do koryta vodního toku, a tím k omezení proudění nebo jiné změně odtokových poměrů.
- Skladovat látky závadné vodám je možné pouze za předpokladu, že budou zabezpečeny proti úniku, aby v případě záplavy nemohly kontaminovat povrchové a podzemní vody.
- Po dokončení stavebních prací bude odklizen veškerý materiál, který byl v souvislosti se stavbou uložen na dotčeném území.“

e. doplňuje tato podmínka:

„16. Budou dodrženy podmínky závazného stanoviska Městského úřadu Holešov, odboru životního prostředí, č. j. HOL-11614/2022/ŽP/KTI ze dne 08.06.2022, ve znění závazného stanoviska Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. KUZL 11331/2023 ze dne 30.01.2023, k zásahu do významných krajinných prvků (vodní tok Žeranovka, bezejmenný vodní tok na pozemku parc. č. 490/6 v k. ú. Horní Lapač a les na pozemku parc. č. 1045/17 v k. ú. Žeranovice):

- Dotčené pozemky ve významných krajinných prvcích nebudou využívány pro parkování nebo odstavení stavebních strojů a dopravních prostředků.

- Stavba bude realizována tak, aby na území významných krajinných prvků nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami.
- V případě vzniku potřeby kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemcích ve významných krajinných prvcích z důvodů umístění a realizace stavebních objektů protihlukových stěn, bude kácení nevyžadující podle zákona o ochraně přírody a krajiny povolení orgánu ochrany přírody, prováděno v mimovegetačním období.
- Pozemky dotčené stavbou na území významných krajinných prvků, včetně koryt vodních toků, budou po dokončení stavebních prací a do zahájení automobilového provozu uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu.

f. doplňuje tato podmínka:

„17. Budou dodrženy podmínky závazného stanoviska Městského úřadu Holešov, odboru životního prostředí, č. j. HOL-11614/2022/ŽP/KTI ze dne 08.06.2022, ve znění závazného stanoviska Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. KUZL 11331/2023 ze dne 30.01.2023, k zásahu do krajinného rázu:

- *Protihlukové stěny budou z vnější strany, tj. ze strany od komunikace, s výjimkou mostu, osázeny popínavými místně původními druhy rostlin (např. břečťan) v množství a hustotě uvedených v projektové dokumentaci záměru v části navržených vegetačních úprav protihlukových stěn.“*

II.

Podle § 90 odst. 5 věty druhé správního řádu **se** rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, č. j. KUZL 81630/2021 ze dne 19.11.2021 **ve zbytku**, tj. ve změnami nedotčených částech, **potvrzuje**.

Účastníci řízení, na které se toto rozhodnutí vztahuje (§ 27 odst. 1 správního řádu):

- **Ředitelství silnic a dálnic ČR**, Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha
- **ČR – Úřad pro zastupování ve věcech majetkových**, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha
- **Povodí Moravy, s. p.**, Dřevařská 932/11, 602 00 Brno
- **Lesy České republiky, s. p.**, Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové
- **EG.D, a. s.**, Lidická 1873/36, 602 00 Brno
- **GasNet, s. r. o.**, Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem
- **CETIN, a. s.**, Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha
- **město Fryšták**, nám. Míru 43, 763 16 Fryšták
- **obec Třebětice**, Třebětice 51, 769 01 Třebětice
- **obec Žeranovice**, Žeranovice 1, 769 01 Žeranovice
- **obec Horní Lapač**, Horní Lapač 22, 769 01 Horní Lapač

Odůvodnění:

Ředitelství silnic a dálnic ČR, se sídlem Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha, (dále jen „žadatel“ nebo „ŘSD“) zastoupené VIAPONT, s. r. o., Vodní 258/13, 602 00 Brno, podalo dne 18.12.2020 u Krajského úřadu Zlínského kraje (dále jen „krajský úřad“) žádost o změnu rozhodnutí Městského úřadu Holešov, odboru územního plánování a stavebního řádu, č. j. SŘ/9909/2004/Sa ze dne 15.11.2004 (právní moci nabylo dne 12.01.2005), (dále jen „**ÚR pro R49**“; označení R49, popř. R4901 bude snahou používat jen pro popis stavu před účinností zákona č. 268/2015 Sb., jinak bude používáno označení pro dálnici, tzn. D49 – pozn. ministerstva) jímž umístil stavbu označenou jako „*Rychlostní silnice R49, stavba 4901 Hulín–Fryšták*“, v rozsahu změny:

stavební objekty

- SO 701.1 – Protihluková stěna Třebětice R49 – TRE3 v km 4,057–4,500 vpravo,
- SO 703.2 – Protihluková stěna Horní Lapač v km 11,301–11,921 vlevo,
- SO 703.4 – Protihluková stěna Dolní Ves v km 16,360–16,600 vpravo,

(nebude-li potřeba hovořit konkrétně o jednotlivých protihlukových stěnách, pak dále jen „**nové protihlukové stěny**“, popř. stručně „**nové PHS**“ tam, kde to nebude na újmu kvůli větší kumulaci zkratk).

Vzhledem k datu podání žádosti je dle čl. II bodu 1. zákona č. 403/2020 Sb. **rozhodným zněním zákona č. 416/2009 Sb.**, o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací, znění účinné **do 31.12.2020**, (dále jen „**liniový zákon**“).

Po proběhlém územním řízení krajský úřad rozhodnutím č. j. KUZL 81630/2021 ze dne 19.11.2021 (dále jen „**napadené rozhodnutí**“) podle § 94 ve vazbě na § 79 odst. 1 a § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31.12.2020, (dále jen „**stavební zákon**“) rozhodl o změně ÚR pro R49 v rozsahu nových protihlukových stěn a stanovil nové podmínky pro změnu umístění stavby a pro provedení stavby (obsah napadeného rozhodnutí je účastníkům řízení znám, proto jej ministerstvo nebude pro účely této popisné pasáže svého rozhodnutí podrobně popisovat).

Proti napadenému rozhodnutí podali odvolání:

1. **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, Cejl 866/50a, 602 00 Brno, (pobočný spolek), (dále jen „**spolek Děti Země**“)
2. **Spolek pro ekologii Kostelec**, Přehradní 346, 763 14 Zlín, (dále jen „**spolek Kostelec**“)
3. **Egeria, z. s.**, Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice, (dále jen „**spolek Egeria**“)

V tomto rozhodnutí ministerstva budou jako velmi časté využívané také následující zkratky a pojmy, proto je pro přehlednost ministerstvo uvádí souhrnně již nyní:

- závazné stanovisko Ministerstva životního prostředí (dále jen „**MŽP**“) č. j. 63881/ENV/16 ze dne 22.11.2016 k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí (dále jen „**prioritní závazné stanovisko EIA**“)
- závazné stanovisko MŽP č. j. MZP/2021/710/4049 ze dne 05.08.2021 k ověření změn prioritního dopravního záměru (dále jen „**verifikační závazné stanovisko**“)
- stanovisko MŽP č. j. NM700/2616/4001/OPV6P/01 ze dne 06.12.2001 o hodnocení vlivů podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, (dále jen „**staré stanovisko EIA**“)
- Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, (dále jen „**KÚ OŽPZ**“)
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**ZOPK**“)

Pro identifikaci předložené dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby nových PHS bude vždy použit pojem „**dokumentace**“ (nikoliv projektová dokumentace, pokud bude použit tento pojem, vždy půjde buď o citaci, která bude takto označena, nebo o projektovou dokumentaci ve smyslu § 158 odst. 2 stavebního zákona, tj. především o projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení).

Jakákoliv data vyhotovení písemností určená měsícem jsou uváděna v tomto formátu: např. prosinec roku 2015 – 12/2015. Nebude-li u nějaké části dokumentace uvedeno datum, rozumí se tím 12/2015.

Obsah podaných odvolání (v odvoláních ministerstvo pro přehlednost zachovalo číslování bodů použité odvolateli, které je použité i při vypořádání odvolacích námitek):

Spolek Děti Země:

1. Rozpor § 23a zákona č. 256/2016 Sb. se směrnicí EIA:

Odvolatel pokládá za nesprávné vydání prioritního závazného stanoviska EIA, příp. i verifikačního závazného stanoviska pro rozpor s účelem efektivní účasti veřejnosti a se směrnicí EIA (bez nové EIA, bez vyjádření dotčené veřejnosti, bez objektivního posouzení variant). Zákon č. 256/2016 Sb. odporuje právu EU, když umožňuje pro vybrané stavby včetně R49 (D49) s neaktuálními stanovisky o hodnocení vlivů podle zákona č. 244/1992 Sb. provést místo nové EIA pouze postup podle § 23a zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**zákon EIA**“). Jde o účelovou normu vztahující se na předem vybrané záměry podle nařízení vlády č. 283/2016 Sb. a odporující směrnicí EIA. Ke dni 19.11.2021 navíc došlo dle jeho názoru k politicky účelové změně § 23a odst. 3 zákona EIA o platnosti stanoviska, čímž byla porušena dohoda ČR a Evropské komise o platnosti 5 let bez možnosti prodloužení. Odvolateli je známý nálezný Ústavního soudu spis. zn. Pl. ÚS 44/18 ze dne 17.07.2019, jímž zhodnotil ústavnost zákona č. 256/2016 Sb., ovšem nálezný se nezabýval aktuálním zněním § 23a odst. 3 zákona EIA, které je účinné od 20.11.2021, jehož zákonnost bude třeba znovu posoudit správním nebo Ústavním soudem.

2. Podjatost všech zaměstnanců krajského úřadu včetně ředitele krajského úřadu a hejtmana Zlínského kraje při přezkumech podkladových závazných stanovisek:

Odvolací argumentace směřuje proti krajskému úřadu jako příslušnému nadřízenému správnímu orgánu k odvolacímu přezkumu podkladových závazných stanovisek. Odvolatel požaduje, aby odvolací přezkum podkladových závazných stanovisek provedl jiný z krajských úřadů. (Jelikož argumentace o podjatosti je v principu shodná s námitkou podjatosti, kterou odvolatel uplatnil v řízení v prvním stupni, o níž ministerstvo rozhodlo usnesením č. j. MD-31850/2021-930/3 ze dne 20.10.2021, proti němuž podané rozklady následně zamítl ministr dopravy rozhodnutím č. j. MD-39441/2021-510/3 ze dne 09.03.2022 a napadené usnesení potvrdil, ministerstvo pokládá za neúčelné podrobně shrnovat obsah námítky podjatosti.)

3. Nezahrnutí požadavků do podmínek napadeného rozhodnutí:

3.1. Předložit projekt vegetačních úprav ve stavebním řízení:

Krajský úřad uvedl, že ZOPK neukládá investorům vypracovat plán monitoringu stavu životního prostředí. Z rozhodnutí o povolení výjimky č. j. KUZL 62108/2021 ze dne 19.10.2021 navíc vyplývá, že ŘSD musí zajistit ekodozor, který bude dohlížet na výstavbu dálnice až do kolaudace, aby byly podmínky rozhodnutí plněny. Projekt vegetačních úprav má řešit použité místně původní druhy dřevin a rostlin a údaje, jakým způsobem a kdy budou nové PHS osázené rostlinami či dřevinami na zmírnění vlivů na krajinný ráz a jak dlouhá bude o ně péče. Odvolateli je známo, že vegetační úpravy se řeší ve stavebním řízení, ovšem setkal se s tím, že v mnoha případech tomu tak není.

Odvolatel zdůrazňuje, že tento projekt existuje, což dovozuje z prioritního závazného stanoviska EIA. Podstatou námítky je, aby skutečně byl součástí spisu ve stavebním řízení a obsahoval požadované návrhy. Pokud by návrh na obsah projektu byl zamítnut, mělo se tak stát přezkoumatelně od příslušného orgánu ochrany přírody a krajiny, což krajský úřad nezajistil. V prioritním závazném stanovisku EIA se na str. 27 uvádí, že na svazích dálnice budou vysazeny dřeviny ke zvýšení biodiverzity, což projekt vegetačních úprav jako součást projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení uvádí.

Projekt vegetačních úprav není sice stavebním objektem ve smyslu § 2 odst. 3 stavebního zákona, stejně tak tomu je u dendrologického průzkumu, biologického průzkumu, migrační studie a dalších odborných podkladů; ty jsou součástí dokumentace či projektové dokumentace. Z napadeného rozhodnutí není zřejmé, jakým způsobem se budou moci spolky s projektem vegetačních úprav v nějakém navazujícím řízení seznámit a vyjádřit se k němu. Žádný zákon nebrání ŘSD, aby projekt byl součástí žádosti o vydání stavebního povolení.

Odvolatel upozornil na rozsudek Městského soudu v Praze spis. zn. 10 A 349/2011 ze dne 03.04.2014 o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí o povolení výjimek podle § 56 ZOPK pro R5508 Staré Město – Moravský Písek. Z něj dle jeho názoru vyplývá, že definitivní podoba kompenzačních opatření je známa v územním, potažmo stavebním řízení, jichž se může spolek zúčastnit. Není-li tedy projekt vegetačních úprav v územním řízení, je posledním navazujícím řízením stavební řízení.

3.2. Předložit plán monitoringu stavu životního prostředí ve stavebním řízení:

Odvolatel požadoval zajistit předložení plánu monitoringu životního prostředí ve stavebním řízení z opatrnosti, krajský úřad návrh zamítl s názorem, že ZOPK toto nepožaduje a povolení výjimky podle § 56 ZOPK řeší ekodozor na stavbě. Odvolatel připomíná, že vypořádání je mimoběžné, neboť výjimky řeší úzký okruh otázek ochrany životního prostředí – zvláště chráněných druhů, návrh se však týkal všech složek životního prostředí včetně ovzduší, vody, půdy, krajiny, přírody, lidského zdraví apod. Navíc nejen při výstavbě, ale i při provozu a haváriích. V prioritním závazném stanovisku EIA se v podmínce č. 13 pro fázi výstavby uvádí zajistit v průběhu výstavby dálnice monitoring dle projektu monitoringu životního prostředí (HBH Projekt, spol. s r. o., 01/2015). Projekt monitoringu životního prostředí tedy existuje.

4. Nezkontrolování, zda dokumentace a stavební objekty zohledňují výjimky podle § 56 ZOPK:

Odvolatel se v řízení v prvním stupni domáhal vložení rozhodnutí o výjimkách do spisu a provedení analýzy plnění jejich podmínek. Krajský úřad je do spisu vložil, ale co do analýzy plnění návrh zamítl jako nedůvodný. Dle odvolatele není sporu o tom, že stavební úřady mají mít rozhodnutí o výjimkách ve spise a jejich plnění ověřují orgány ochrany přírody. Nicméně řada podmínek má vliv na podobu stavebních objektů, tj. stavební úřady by měly k uloženým požadavkům přistupovat obezřetně, zvláště při poukazování na rozpory.

Dle odvolatele i správních soudů je také úkolem stavebních úřadů provést kontrolu, zda je povolená výjimka postačující pro realizaci a provoz stavby, resp. zda se týká předložené (projektové) dokumentace. Může se totiž stát, že původní (projektová) dokumentace, jejíž část byla podkladem pro povolení výjimky (ÚR pro R49 bylo dle odvolatele nezákonné, jelikož výjimky mu měly předcházet) dozná úprav, které způsobí nové škodlivé zásahy zakázané § 56 ZOPK, což vyvolá potřebu vydat nová rozhodnutí o výjimkách. Předložená dokumentace se od 12/2007 několikrát měnila (12/2015, další verze 2018 a 2020), proto měl krajský úřad posoudit, zda skutečně škodlivým způsobem nezasahuje do biotopů a jedinců jiných druhů živočichů. Nelze tvrdit, že nové PHS nepředstavují škodlivý zásah ve smyslu § 56 ZOPK.

Krajský úřad přesvědčivě neposoudil, nebyla-li předložená dokumentace významnou změnou dokumentace předložené pro řízení o výjimkách.

5. Nezahrnutí podmínek z prioritního závazného stanoviska EIA do podmínek napadeného rozhodnutí:

Krajský úřad uvedl mezi podklady pro vydání rozhodnutí prioritní závazné stanovisko EIA, avšak žádný z požadavků nezahrnul mezi podmínky napadeného rozhodnutí a ani to nezdůvodnil. Přinejmenším tři požadavky pro fázi přípravy však zahrnout měl (obsahuje 3, 10 a 4 podmínek pro fázi přípravy, výstavby a provozu).

6. Odstranění koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Zlína zn. MMZL 94304/2013 ze dne 20.12.2013 z napadeného rozhodnutí:

Podle odvolatele bylo vydáno k povolení dálnice D49 (R4901), nikoliv pro toto řízení; navíc vykazuje „znaky chaotičnosti“. Stěží jej Magistrát města Zlína (dále jen „MM Zlína“) mohl vydat k dokumentaci z 12/2015. Odvolatel požaduje jeho odstranění z napadeného rozhodnutí pro svou irelevanci a chaotičnost.

7. Prioritní závazné stanovisko EIA, verifikační závazné stanovisko, staré stanovisko EIA:

Dle odvolatelova názoru prioritní závazné stanovisko EIA 1) není určeno podle zákona EIA jako podklad pro toto řízení, jak z ně vyplývá (jde o podklad pro vydání stavebního povolení), 2) obsahuje místo 31 požadavků jen 17, aniž z jeho obsahu lze přezkoumatelně zjistit, proč některé požadavky starého stanoviska EIA nejsou zahrnuty. Pro nynější územní řízení tedy chybí relevantní závazné stanovisko podle zákona EIA.

Důkazem je i staré stanovisko EIA, které pro fázi přípravy obsahuje 15 požadavků, kdežto prioritní závazné stanovisko EIA jen 6 požadavků – „účelově předstírá“, že se týká umísťování záměru, ačkoliv všechny jeho podklady se týkaly povolování (šlo o projektovou dokumentaci pro vydání stavebního povolení).

Odvolatel proto žádá vydání nového závazného stanoviska EIA, které bude „skutečně povinným podkladem pro změnu umístění předmětné dálnice R4901, nikoliv pro její povolení“.

Odvolatel (vzhledem k výše uvedenému zřejmě alternativně, pozn. ministerstva) požaduje „v rámci přezkumného řízení dle ust. § 149 správního řádu“ ze starého stanoviska EIA zahrnout do prioritního závazného stanoviska EIA další požadavky pro fázi přípravy (č. 5, 6, 9, 11, 12, 14) a výstavby (č. 2, 5, 8).

Dále se domáhá změn uložených podmínek tak, že budou dle jeho názoru upřesněny pro vymahatelnost a kontrolovatelnost (č. 8 až 11 – není přesně stanovená úloha ekodozoru, dokladování jeho činnosti a jeho kontroly).

Odvolatel vytýká verifikačnímu závaznému stanovisku, že jej MŽP vydalo k pozdní žádosti ŘSD (řízení o změně ÚR pro R49 zahájeno dne 18.12.2020, ŘSD podalo žádost MŽP dne 18.05.2021). MŽP porušilo § 9a odst. 6 zákona EIA, ale údajně jen nevýznamně. Odvolatel krajskému úřadu vytýká, že data hodnotí jinak než MŽP, neboť místo data 18.05.2021 myslí 18.05.2020. Nejde nicméně o zásadní problém, jelikož MŽP uvedlo, že ŘSD podalo žádost o 5 měsíců po lhůtě uložené mu zákonem EIA. Podstatné dle odvolatele je, že § 9a odst. 6 zákona EIA jednoznačně stanoví nepřekročitelnost lhůty podle § 9a odst. 6 zákona EIA. K dodatečné žádosti nebylo možné vydat souhlasné verifikační závazné stanovisko. MŽP mělo vydat nesouhlasné verifikační závazné stanovisko, proto odvolatel požaduje zrušení verifikačního závazného stanoviska.

8. Žádost o přezkum všech ostatních závazných stanovisek:

Odvolatel požaduje přezkum podle § 149 odst. 7 správního řádu všech ostatních závazných stanovisek nadřízenými správními orgány. „Všech“ uvádí z opatrnosti, protože si není zcela jist, který podklad je závazným stanoviskem a který ne. Konkrétně označil závazná stanoviska Ministerstva vnitra ze dne 16.11.2020, Ministerstva obrany ze dne 09.12.2020, ministerstva (odboru infrastruktury a územního plánu) ze dne 08.06.2021 a krajského úřadu (odboru územního plánování a stavebního řádu) ze dne 16.11.2021, aniž by namítl jejich konkrétní vady.

Pro konkrétní vady napadá závazná stanoviska Krajské hygienické stanice Zlínského kraje (dále jen „**KHS ZK**“) ze dne 01.12.2020, Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje (dále jen „**HZS ZK**“) ze dne 11.12.2020, Městského úřadu Holešov (dále jen „**MěÚ Holešov**“) ze dne 20.02.2017 a MM Zlína ze dne 29.01.2021.

8.1. KHS ZK:

KHS ZK vycházela z výpočtů z let 2009 a 2013 s cílovým rokem 2030 dokončení dálnice R4901; dopravní intenzity vycházejí z 06/2013. Hluková studie z roku 2013 je zastaralá, poslední sčítání dopravních intenzit proběhlo v roce 2016. Neodráží změny v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, který byl za posledních sedm let novelizován téměř 20×. Studie provedly výpočty jen do roku 2030, nikoliv pro delší horizont (min. 2050). Je zarážející, že krajský úřad a KHS ZK nevyžádaly od ŘSD aktuální hlukové studie a akustické studie. MŽP vydalo prioritní závazné stanovisko EIA na základě hlukové studie z 09/2016, ale tato studie vychází z dopravních intenzit před rokem 2016, jak vyplývá z dopravní studie D49 – Dopravní model (SUDOP Praha, a. s., 08/2016). Hlukové studie z 07/2013, 12/2013 a 09/2016 nevyužily aktuální údaje ze sčítání v roce 2016, které by bylo vhodné i pro aktuální akustickou studii (stávající z 05/2009).

Odvolatel připomíná, že při zjevné a opakované nejistotě o dodržení hlukových limitů od roku 2007 (rozsudek Městského soudu v Praze spis. zn. 10 A 149/2010 ze dne 14.12.2011 o zrušení dílčího stavebního povolení pro dálnici R4901 pro tyto pochybnosti) bylo povinností krajského úřadu nebo KHS ZK si vyžádat aktuální podklady. Zvláště, je-li z veřejně dostupných zdrojů známo, že existuje sčítání dopravních intenzit z roku 2016 (zveřejněno 05/2017). ŘSD mělo po sčítání z roku 2016 samo nechat zpracovat aktuální hlukovou a akustickou studii.

Je absurdní, že k vydání napadeného rozhodnutí došlo až za osm let od vypracování hlukové studie a dokonce 12,5 let od vypracování akustické studie. Následně odvolatel cituje z hlukových studií (12/2013, 09/2016) v souvislosti s konkrétními měřícími body (TR7 – Třebětice č. p. 42, TR6 – Třebětice č. p. 90, SO4 – Sovárna č. p. 177). Z judikatury dovozuje, že stavební úřad je zodpovědný za závazná stanoviska po stránce zákonných požadavků, věcné a časové. Pokud je zřejmé, že poslední sčítání dopravních intenzit je z roku 2016 a obě hlukové studie dokládají nedodržení limitů, měly si krajský úřad a KHS ZK vyžádat aktuální hlukové studie. Krajský úřad dobře ví, že predikce dopravních intenzit do budoucna je velmi obtížná, a každé aktuální údaje mohou mít významný vliv na ochranu veřejných zájmů, v tomto případě na intenzity hluku a na stav ovzduší.

Odvolatel proto požaduje, aby Ministerstvo zdravotnictví zrušilo závazné stanovisko KHS ZK a zavázalo ŘSD k vypracování aktuálních studií, na základě aktuálního dopravního modelu s prognózou do roku 2050, který by použil sčítání za rok 2016.

Dle odvolatelova názoru chybí v závazném stanovisku KHS ZK také požadavek na vypracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, aby ochrana složek životního prostředí před intenzitami hluku byla důsledná. Navrhuje jeho změnu (vzhledem k předchozímu požadavku na zrušení jde zřejmě o alternativní návrh, pozn. ministerstva) spočívající v doplnění dvou konkrétních požadavků (specifikace výpočtových bodů, způsob měření hluku).

8.2. HZS ZK:

Odvolatel úvodem připomněl, že může uplatňovat námitky k rizikům znečištění ovzduší, vod a půdy, a to i při haváriích během výstavby a provozu. Požáry při výstavbě a provozování dálnice mají významný vliv např. na stav ovzduší (intenzitu znečištění), povrchových a podzemních vod a půdy. Upozorňuje na případ hořícího auta na dálnici D1 (Tragická nehoda zablokovala dálnici D1, shořela cisterna i osobní auta, novinky.cz, 13.10.2019; Nehoda na D1: Kamion s olejem mohl

na dálnici i v neděli, měl výjimku, seznamzpravy.cz, 14.10.2019). Je tedy zřejmé, že požáry a havárie aut na dálnicích se dotýkají stavu životního prostředí.

Odvolatel se domnívá, že závazné stanovisko HZS ZK neobsahuje poučení o opravném prostředku, tj. je nutné ho doplnit, a HZS ZK jej vydal na základě neodpovídající podkladu – dokumentace (z 12/2015) dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**autorizační zákon**“). Požárně bezpečnostní řešení stavby zpracoval Ing. Miroslav Meluzín, který není autorizovanou osobou v oboru požární bezpečnosti staveb a nezajistil si spolupráci s autorizovanou osobou v tomto oboru (§ 12 odst. 6 autorizačního zákona).

Z dokumentace není zřejmé, kolik únikových schodišť se má realizovat. Výkres SO 701.1 neobsahuje žádný jejich zakres, výkres SO 703.2 jen náznaky vyznačené dvěma čarami, výkres SO 703.4 opět jen náznaky jednou čarou. V závazném stanovisku také chybí požadavek na vypracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, aby ochrana složek životního prostředí před riziky požárů byla důsledná (v tomto ohledu odvolatel navrhuje doplnit jeden požadavek k projektové dokumentaci).

Odvolatel se proto domáhá zrušení závazného stanoviska HZS ZK, popř. jeho změny tak, že bude vydáno na základě správné dokumentace a bude doplněné o jednu podmínku a o poučení o opravném prostředku.

8.3. MěÚ Holešov:

Závazné stanovisko MěÚ Holešov ze dne 20.02.2017 je ke změně č. 1 a 2 ÚR pro R49 a pro stavební povolení dálnice D49 (R4901), tudíž nepoužitelné pro toto řízení. Relevantním podkladem je jen koordinované závazné stanovisko MěÚ Holešov ze dne 16.02.2021 (hájící zájmy na úseku odpadů, vody a přírody), byť je bez podmínek.

V případě ochrany přírody a krajiny odvolatel odkazuje na podklady, které dle MěÚ Holešov zůstávají v platnosti: souhlasy se zásahem do významného krajinného prvku ze dne 30.03.2004 a 15.02.2010 a se zásahem do krajinného rázu ze dne 25.03.2004.

Podle odvolatelova názoru neobsahuje toto závazné stanovisko řádné odůvodnění (rozpor s § 149 odst. 2 správního řádu). Navíc odkazy na tři předchozí souhlasy s tím, že jsou platné, nejsou relevantní, protože se týkají umístování či povolování jiné stavby, než kterou je záměr nových PHS. Chybí konkrétní a přezkoumatelná úvaha, proč MěÚ Holešov neuložil nějaké požadavky na ochranu významného krajinného prvku a nivy Rusavy a krajinného rázu. Nelze nijak zjistit, zda a v jaké intenzitě dochází k zásahům do významných krajinných prvků a do krajinného rázu, a jaké si MěÚ Holešov opatřil odborné či jiné podklady (včetně vizualizací).

Na ochranu vod (toku Rusavy), významných krajinných prvků a krajinného rázu odvolatel navrhuje doplnění závazného stanoviska o deset konkrétně vyjmenovaných požadavků (pět pro ochranu vodního hospodářství, čtyři na ochranu významných krajinných prvků, jeden na ochranu krajinného rázu).

8.4. MM Zlína:

Závazné stanovisko ze dne 20.12.2013 k územnímu i stavebnímu řízení pro R4901 (dva požadavky zahrnuté do podmínek napadeného rozhodnutí) je dle odvolatelova názoru irelevantním podkladem pro vydání rozhodnutí (každé závazné stanovisko se má týkat konkrétní fáze). Domáhá se, aby jej takto ministerstvo označilo.

Koordinované závazné stanovisko ze dne 29.01.2021 požaduje doplnit o požadavek k ochraně krajinného rázu (ke zmírnění negativního vlivu nových PHS).

9. Platnost časově omezených vyjádření a stanovisek:

Krajský úřad odkazuje na řadu podkladů s omezenou platností na jeden až dva roky – hlavně vyjádření k sítím. Jelikož odvolací řízení bude dle odvolatelova názoru trvat několik měsíců, je nutné, aby v době vydání rozhodnutí ministerstva byly všechny podklady platné (řízení na obou stupních tvoří jeden celek). Je nutné si vyžádat od příslušných dotčených orgánů a organizací nová vyjádření či rozhodnutí.

Dle odvolatele může každý účastník řízení upozorňovat na rizika, která souvisejí se správním řízením, neboť správní orgány musejí z úřední povinnosti postupovat podle zákona (i bez upozornění tak musejí činit, tj. zajistit časově relevantní podklady). Dle odvolatele je nelogické, aby

potřebný podklad byl způsobilý např. jen v době podání žádosti o vydání rozhodnutí, nikoliv po celou dobu řízení; ti, kteří takový podklad vydali, mohou jen stěží předem vědět, kdy příslušný správní orgán vydá (pravomocné) rozhodnutí. Proto nemají důvod posílat po ukončení platnosti žadatelům o vydání rozhodnutí nová vyjádření či vyjádření o prodloužení platnosti. Odvolatel očekává, že ministerstvo vyzve ŘSD k předložení aktualizací všech podkladových vyjádření, stanovisek či rozhodnutí, jejichž platnost skončila nebo skončí v brzké době.

Návrh:

Odvolatel navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání krajskému úřadu.

Spolek Kostelec a spolek Egeria (v rozsahu, v jakém jsou odvolání shodná; u číslování námitek je použitý formát „K/E“, kde „K“ odpovídá bodu odvolání spolku Kostelec a „E“ bodu odvolání spolku Egeria):

1+2/1+2. Závazné stanovisko krajského úřadu jako orgánu územního plánování, nemožnost se k němu vyjádřit:

Napadené rozhodnutí se opírá o závazné stanovisko krajského úřadu č. j. KUZL 80288/2021 ze dne 16.11.2021 (dále též „**závazné stanovisko orgánu územního plánování**“). Krajský úřad jej použil k zamítnutí námitek (str. 34 a 37). Již z data je zřejmé, že odvolatel neměl možnost se s ním seznámit a vyjádřit se k jeho obsahu; poslední možností vyjádřit se v řízení v prvním stupni, měl na základě písemnosti č. j. KUZL 73191/2021 ze dne 19.10.2021. Odvolatelé namítají zkrácení svých práv ve smyslu § 89 odst. 1 věty druhé stavebního zákona a § 36 odst. 3 správního řádu (vyjádřit se a uplatnit námitky).

Krajský úřad neměl přihlídnout k závaznému stanovisku orgánu územního plánování kvůli nastalé koncentraci řízení navázané na oznámení o zahájení řízení (§ 87 odst. 1 stavebního zákona). Pokládají proto napadené rozhodnutí za nezákonné.

3/3. Kolize únikových schodišť s vegetačními úpravami:

Nové PHS a na ně navazující úniková schodiště kolidují s vegetačními úpravami, které jsou kompenzačními opatřeními na dálničním náspu, dle stavebního povolení vydaného ministerstvem (odborem infrastruktury a územního plánu) č. j. 269/2017-910-IPK/119 ze dne 22.12.2020 (dále jen „**SP pro D49**“). Konkrétně jde o stavební objekty C 801 a C 802 (vegetační úpravy MÚK Třebětice), str. 3 SP pro D49 (SP pro D49 je obsažené ve spise jako příloha námitek spolku Kostelec, č. l. 451–594)

Krajský úřad na str. 49 námitku označil za opožděnou kvůli koncentraci řízení, nad rámec přesto uvedl, že vegetační úpravy budou provedeny jako jedny z posledních; v projektové dokumentaci bude návrh výsadby podrobně zkoordinován s polohou únikových cest. Námitka je v územním řízení irelevantní.

Odvolatelé s tímto nesouhlasí, neboť po uplynutí lhůty k uplatnění námitek byl spis doplňován. Námitka po doplnění spisu má být akceptována. Jestliže původně nebylo zřejmé, co je původní záměr a co jeho změna, těžko mohli dedukovat kolizi únikových schodišť s vegetačními úpravami, které v dokumentaci nejsou zakresleny. Příčinou je tedy neúplná a nepřehledná dokumentace. Krajský úřad měl také námitku vypořádat z úřední povinnosti, neboť je povinen chránit veřejný zájem reprezentovaný SP pro D49.

Napadené rozhodnutí předpokládá úniková schodiště, která (aniž by to bylo otevřeno sděleno) vylučují realizaci vegetačních úprav minimálně v rozsahu dle SP pro D49, které potvrdil ministr dopravy rozhodnutím č. j. MD-15109/2021-510/62 ze dne 05.11.2021. Tvrzení krajského úřadu o koordinaci je zmatečné, když vegetační úpravy byly pravomocně povoleny. Nelze zasahovat do pravomocně povolených vegetačních úprav.

4/4. Rozpor s podmínkou č. 11 rozhodnutí o výjimce podle § 56 ZOPK:

Odvolatelé poukazují na podmínku č. 11 rozhodnutí MŽP č. j. 57905/ENV/13, 1367/570/13 ze dne 28.11.2013 o výjimce (stručně: o kompenzaci narušení biotopu stavebním objektem SO 158 Polní cesty v k. ú. Žeranovice a SO 371.6 Úprava meliorací Žeranovka výsadbou zeleně). Dle názoru odvolatelů je změna ÚR pro R49 v rozporu s touto podmínkou, protože příslušná dokumentace byla odsouhlasena bez nových PHS a únikových schodišť. Tyto objekty nelze umístit a realizovat v prostoru pro výsadbu zeleně. Nesouhlasí s názorem krajského úřadu, že podmínka č. 11 je pro změnu ÚR pro R49 bezpředmětná. Uvádějí, že tato podmínka měla být ošetřena při vydávání SP pro D49, které nabylo právní moci. Ve stavebním řízení bylo ověřeno splnění této

podmínky (str. 39 SP pro D49). Napadené rozhodnutí ruší výsadbu zeleně na svahu zemního tělesa přilehlého k prostoru mokřadu ve smyslu podmínky č. 11 rozhodnutí MŽP, aniž by změna vegetačních úprav byla předmětem změny ÚR pro R49.

5/5. Kolize únikových cest s oplocením:

Odvolatelé namítali, že u nových PHS bude třeba na náspech vybudovat úniková schodiště a ta si vyžádají úpravu oplocení, kde bude nutné vybudovat průchody. Krajský úřad uvedl (str. 36), že úpravu oplocení nevyvolají, proto průchody nebudou třeba. V úsecích nových PHS není navržené oplocení; oplocení nahrazují vlastní nové PHS. Odvolatelé nesouhlasí, jelikož z dokumentace nevyplývá, že by měly nahrazovat oplocení; dokumentace nedokládá žádnou návaznost mezi nimi a oplocením.

6/6. Chybějící ochrana krajinného rázu:

Odvolatelé v řízení vyjádřili pochybnost, že by v součtu 1282 m nových PHS nemělo negativní vliv na krajinný ráz – jde o prefabrikované technické stavby bez kladné estetické hodnoty, jejichž průhledné plochy usmrcují a zraňují ptáky. Nelze věřit tvrzení, že jejich vliv na krajinný ráz není negativní.

Krajský úřad námitku vypořádal (str. 38 a 39) závaznými stanovisky MěÚ Holešov ze dne 16.02.2021 a MM Zlína ze dne 29.01.2021, jejichž obsah popsal. Odvolatelé nesouhlasí, neboť žádné neobsahuje úvahu o krajinném rázu. Nesouhlasí ani s odkazem MěÚ Holešov a MM Zlína na jejich starší správní akty. Ty totiž nebyly vydány k této změně ÚR pro R49. Napadené rozhodnutí se tedy opírá (z hlediska ochrany krajinného rázu) o nepřezkoumatelné podklady. Nebyly zjištěné okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu.

7+8/7+8. Rozpor s § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb., neřešení tohoto požadavku v dokumentaci:

Odvolatelé rozporovali řešení odtokových poměrů v průvodní zprávě dokumentace (str. 3). Mají za nepravdivou větu: „*Přirozené vsakování povrchových vod bude na plochách tvořících svahy tělesa silnice a na přilehlých nezpevněných plochách.*“ Přirozené vsakování ze zpevněných ploch (nových PHS) není zajištěno, naopak se počítá s odváděním srážkových vod do kanalizace a následně do vodních toků. Změna ÚR pro R49 nerespektuje § 5 odst. 3 vodního zákona a podobně ani § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**vyhláška č. 501/2006 Sb.**“).

Odvolatelé brojí proti závěru krajského úřadu (str. 33), že dokumentace neřeší odtokové poměry v lokalitě; resp. s ním souhlasí v tom smyslu, že právě neřešení odtokových poměrů mělo vést k zamítnutí žádosti. Povinností stavebních úřadů je posoudit záměr podle § 90 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. i podle vyhlášky č. 501/2006 Sb. Na str. 50 krajský úřad přitom nekonzistentně s tím uzavřel, že záměr splňuje požadavky této vyhlášky. Dokumentace v části A.3 písm. f) má tyto údaje obsahovat; v dané části je však nesrozumitelná a nepřezkoumatelná. Vypořádání krajského úřadu (str. 34) je založené na posouzení z hlediska územně plánovací dokumentace, s čímž odvolatelé nesouhlasí, jelikož tím krajský úřad nevysvětlil, proč akceptoval neúplnou dokumentaci. Není jasné, která úvaha závazného stanoviska orgánu územního plánování má vyvracet uplatněnou námitku.

9/9. Chybějící výjimka podle § 56 ZOPK:

Odvolatelé pokládají za nesprávný závěr krajského úřadu (str. 44), že výjimky pro zásah do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů ptáků nebyly třeba, protože na základě rozhodnutí podle § 56 ZOPK a koordinovaných závazných stanovisek nevyplynuly požadavky na doplnění dokumentace. Odvolatelé však poukazují na fakt, že rozhodnutí o výjimkách pocházejí z roku 2017, tzn. ke „*starší verzi záměru*“ bez nových PHS. Podkladová závazná stanoviska se výjimkami nezabývají, neboť je vydaly orgány obcí s rozšířenou působností, kterým nepřísluší řešit výjimky.

10/10. Chybějící koordinované závazné stanovisko krajského úřadu a absence názoru na nutnost výjimky podle § 56 ZOPK:

Odvolatelé zastávají názor o chybějícím koordinovaném závazném stanovisku krajského úřadu, které mělo ŘSD předložit dle výzvy krajského úřadu ze dne 30.03.2021. Spis jej neobsahuje. Krajský úřad na str. 32 odkázal na sdělení KÚ OŽPZ ze dne 16.06.2021 o nedotčení zájmů ochrany přírody a krajiny. Odvolatelé toto rozporují, protože sdělení bylo vydáno na žádost o obvyklé stanovisko, tj. nikoliv na žádost o koordinované závazné stanovisko podle § 4 odst. 7 stavebního zákona. To má zahrnovat požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů,

kteřé Krajský úřad Zlínského kraje hájí. Sdělení vydalo oddělení hodnocení ekologických rizik zřícené v KÚ OŽPZ, které není příslušné z hlediska např. výjimek podle § 56 ZOPK nebo podle § 96b stavebního zákona. Jestliže by však mělo být považováno jako příslušné, pak nesplňuje požadavky § 67 odst. 1 ZOPK.

11/11. Nemožnost seznámit se se souhlasem s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu:

Odvolatelé poukazují na chybějící přílohy souhlasu MŽP č. j. 640/2572/2004 ze dne 04.10.2004 s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu (seznam parcel a výkresy se zákresy záborů). Krajský úřad sice zajistil doplnění příloh do spisu, ale o doplnění spisu neinformoval a nedal možnost se vyjádřit, čímž zkrátil práva odvolatelů.

12/12. Nemožnost seznámit se s kompletním ÚR pro R49:

Odvolatelé napadali chybějící přílohy ÚR pro R49, na což krajský úřad reagoval požadavkem na jejich doplnění (výzva ze dne 30.03.2021). Odvolatelé však namítají, že výkresy jsou ve zmenšené podobě, tj. nečitelné. Ze spisu nelze ověřit, jak se liší podoba stavby podle ÚR pro R49 od navržené změny č. 3. Krajský úřad toto vysvětlil tak, že šlo o skeny výkresů (dle možností krajského úřadu formát A3), protože spis týkající se ÚR pro R49 byl před odesláním na Ministerstvo pro místní rozvoj k dispozici na odboru územního plánování a stavebního řádu krajského úřadu. Dle krajského úřadu byly skeny přehledné a čitelné, navíc pan Mach nahlízející za odvolatele spolek Egeria byl upozorněn na částečné vedení spisu v elektronické podobě a nahlížet bylo možné na monitoru. Odvolatelé však nesouhlasí a dokládají fotografii štítku situačního výkresu, která po silném přiblížení neumožňuje číst drobné písmo. Rozporují také tvrzení, že pan Mach byl upozorněn – záznam o nahlížení do spisu nic takového nedokládá; od krajského úřadu naopak vzešlo, že podklady jsou k dispozici v papírové podobě. Problémy s kopírováním nelze klást k tíži odvolatelům. Nebyla možnost seznámit se s kompletním ÚR pro R49.

13/13. Nezákonnost verifikačního závazného stanoviska:

Odvolatelé citují z § 9a odst. 6 zákona EIA s důrazem na termíny předání dokumentů pro účely vydání závazného stanoviska v navazujícím řízení. Verifikačnímu závaznému stanovisku MŽP vytýkají, že na str. 4 přiznává předání dokumentů žadajícím ŘSD po lhůtě, ale dovodilo, že nejde o zásadní nedostatek žádosti. Odvolatelé uvádějí, že pokud žadatel nepředá dokumenty včas, má se za to, že nebyly předány. Verifikační závazné stanovisko je proto nezákonné.

14/14. Nezákonnost prioritního závazného stanoviska EIA:

Odvolatelé zastávají názor, že MŽP v rozporu s § 23a odst. 4 zákona EIA nevzalo v úvahu účinné právní předpisy v oblasti životního prostředí a veřejného zdraví, za které označili vyhlášku č. 501/2006 Sb. [§ 20 odst. 5 písm. c)] a zákon o vodách (§ 5 odst. 3). Absence řádného vsakování a omezení odtoku povrchových vod vede k rozkolísanosti průtoků v recipientech, vysychání krajiny a má negativní vliv na ochranu vod, biodiverzitu a klima.

Podle § 1 odst. 3 zákona EIA je účelem získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Prioritní závazné stanovisko EIA takovým podkladem není, protože podle § 23a odst. 3 zákona EIA implicitně vyplývá, že závazné stanovisko k prioritním dopravním záměrům musí být vždy souhlasné v žadatelův prospěch. V nesouhlasném se totiž neuvádějí opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí. Jde o anomálii, kterou zákonodárce zásadně omezil MŽP v možnosti odborného objektivního posouzení.

15/18. Žádost o přezkum ostatních závazných stanovisek:

Odvolatelé žádají ministerstvo, aby „zajistilo přezkum zákonnosti“ všech závazných stanovisek (včetně koordinovaných závazných stanovisek). „Všech“ uvádí z opatrnosti, neboť si nejsou zcela jisti, který podklad je závazným stanoviskem.

–/19. Řízení o rozkladu proti usnesení ministerstva o nevyhovění námítkám podjatosti.

Jedná se o upozornění na toho času vedené řízení o rozkladech.

Návrh:

Odvolatelé navrhli zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k novému projednání krajskému úřadu.

Spolek Egeria (v rozsahu, který není společný se spolkem Kostelec):**16. Oprávnění (autorizace) ke zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby:**

Projektant Ing. Miroslav Meluzín nemohl zpracovat požárně bezpečnostní řešení dokumentace, jelikož není autorizovanou osobou pro tento obor a nezajistil si spolupráci s autorizovanou osobou v tomto oboru (§ 12 odst. 6 autorizačního zákona). Podle § 51 odst. 1 správního řádu nelze takovou dokumentaci použít. Nesouhlasí také se závěrem krajského úřadu, že námitku mohl odvolatel uplatnit dříve, proto se k ní nepřihlíží – sám krajský úřad zásadu koncentrace řízení porušil, navíc se tímto měl zabývat z úřední povinnosti.

17. Závazné stanovisko HZS ZK:

Odvolatelé shodně s bodem 16. vytykají HZS ZK, že vydal závazné stanovisko k požárně bezpečnostní řešení zpracovaného Ing. Miroslavem Meluzínem. Dále vytykají nezohlednění, že požárně bezpečnostní řešení sice předpokládá úniková schodiště, ale ve výkresech jednotlivých nových PHS buď není nic, anebo jen náznaky (únikových cest) jednou nebo dvěma čarami. Dálnice D49 má být přitom dle SP pro D49 oplocena (str. 3, SO 731). Dokumentace neřeší průchod evakuovaných osob přes oplocení.

Vyjádření ŘSD k odvoláním:

Krajský úřad písemností č. j. KUZL 5227/2022 ze dne 20.01.2022 vyrozuměl účastníky řízení o podaných odvoláních a vyzval je, aby k nim vyjádřili ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení této písemnosti.

ŘSD této možnosti využilo a podáním učiněným dne 28.01.2022 se vyjádřilo následovně. Změna ÚR pro R49 byla vyvolána změnou právní úpravy hygienických limitů pro ochranu veřejného zdraví. Na základě aktualizované hlukové studie byly navrženy nové protihlukové stěny jako prodloužení původních protihlukových stěn chránící obyvatele v okolí dálnice D49. Navržené řešení odsouhlasila KHS ZK v závazném stanovisku č. j. KHS ZKZL 02600/2014 ze dne 17.02.2014. Změnou ÚR pro R49 jsou dotčeny jen pozemky státu pro stavbu dálnice D49. Protože v ÚR pro R49 byl zábor pro protihlukové stěny menšího rozsahu, byla nutná změna ÚR pro R49. Nedochází ke zvětšení celkového záboru stavby; jde pouze o zvýšení ochrany veřejného zdraví.

ŘSD pokládá odvolání za bezdůvodná. Napadené rozhodnutí je po věcné i právní stránce zcela správné. Napadené rozhodnutí umožňuje „přísnější ochranu veřejného zdraví“, proto je spatřuje jako „šikanózní“ a od spolků, jejichž předmětem činnosti má být ochrana životního prostředí a veřejného zdraví, za „značně udivující“.

Požadavky na přezkum všech závazných stanovisek má ŘSD za nedůvodné a odkázalo na rozsudky Krajského soudu v Ostravě č. j. 38 A 6/2018-94 ze dne 18.03.2019 (bod 15) a NSS č. j. 9 As 163/2019-74 (body 7, 8, 52–54). Nelze obecně požadovat přezkum závazného stanoviska, aniž by námitka směřovala proti jeho obsahu.

ŘSD navrhlo odvolání zamítnout a potvrdit napadené rozhodnutí.

Průběh odvolacího řízení (rekapitulace nebude čistě chronologicky, ale podle věcného zaměření jednotlivých otázek, neboť ministerstvo činilo úkony paralelně):

Ministerstvo vzhledem k obsahu podaných odvolání požádalo 1) ministryni životního prostředí, 2) Ministerstvo zdravotnictví, 3) Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru (dále jen „GR HZS“) – s výhradou, že s ohledem na zákon č. 415/2021 Sb. ministerstvo žádá o výklad k přezkumu závazných stanovisek, pokud se po novelizaci u stavby nevykonává státní požární dozor, 4) KÚ OŽPZ (se zdůrazněním, že proti němu směřují námitky podjatosti) podle § 149 odst. 7 správního řádu o potvrzení nebo změnu těchto závazných stanovisek:

- a. prioritní závazné stanovisko EIA (včetně pro něj „podkladového“ starého stanoviska EIA)
- b. verifikační závazné stanovisko
- c. KHS ZK č. j. KHS ZKZL 27973/2020 ze dne 01.12.2020
- d. HZS ZK č. j. HSZL-5408-2/SPD-2020 ze dne 11.12.2020
- e. MěÚ Holešov č. j. HOL-31562/2020/T/MK ze dne 16.02.2021
- f. MM Zlína č. j. MMZL 165790/2020 ze dne 29.01.2021

g. krajského úřadu č. j. KUZL 80288/2021 ze dne 16.11.2021.

Ad a. a b.:

Ministryně životního prostředí závazným stanoviskem č. j. MZP/2022/430/275 ze dne 30.09.2022 potvrdila prioritní závazné stanovisko EIA a verifikační závazné stanovisko.

Ad c.:

Ministerstvo zdravotnictví pod č. j. MZDR 9267/2022-6/OVZ ze dne 19.05.2022 potvrdilo závazné stanovisko KHS ZK.

Ad d.:

GRH HZS usnesením č. j. MV-56917-3/PO-OVL-2022 ze dne 19.04.2022 podle § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu zastavilo řízení o žádosti ministerstva (*sic!*) o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska HZS ZK, neboť se jedná o stavbu, u které se nově nevykonává státní požární dozor.

Ad e. a f.:

KÚ OŽPZ ve vyjádření č. j. KUZL 25591/2022 ze dne 24.03.2022 uvedl, že z ministerstvem předložených koordinovaných závazných stanovisek MěÚ Holešov a MM Zlína jde o závazné stanovisko jen u bodu 2. koordinovaného závazného stanoviska MěÚ Holešov č. j. **HOL-31562/2020/T/MK ze dne 16.02.2021 – o souhlas podle § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona**, který bude přezkoumán po vyřešení námitky podjatosti směřující proti KÚ OŽPZ. Ve zbytku nešlo dle názoru KÚ OŽPZ o závazná stanoviska, přičemž výslovně uvedl, že „(...) upozorňuje, že ke stavebním objektům protihlukových stěn SO 701.1, 703.2 a 703.4 (...) chybí jako podklad pro vydání tohoto rozhodnutí závazná stanoviska Městského úřadu Holešov podle § 4 odst. 2 a § 12 odst. 2 zák. č. 114/1992 Sb. a závazné stanovisko Magistrátu města Zlína podle § 12 odst. 2 téhož zákona“.

Vzhledem k tomuto názoru KÚ OŽPZ ministerstvo pod č. j. MD-8371/2022-930/16 ze dne 26.04.2022 **vyzvalo podle § 2 odst. 7 liniového zákona MěÚ Holešov a MM Zlína k vydání chybějících závazných stanovisek**. Ministerstvo k této výzvě připojilo sken celé dokumentace (kromě dokladové části), jakož i vyjádření KÚ OŽPZ ze dne 24.03.2022, aby nepanovaly pochybnosti, jak celá situace vznikla a jaká konkrétní závazná stanoviska ministerstvo požaduje.

MěÚ Holešov pod jedním č. j. **HOL-11614/2022/ŽP/KTI ze dne 08.06.2022** vydal dvě bezpodmínečná souhlasná závazná stanoviska se zásahem do **významných krajinných prvků** vodního toku Žeranovka (parc. č. 448 v k. ú. Horní Lapač), bezejmenného vodního toku (parc. č. 490/6 v k. ú. Horní Lapač) a lesa (parc. č. 1045/17 v k. ú. Žeranovice) a **krajinného rázu**.

MM Zlína pod zn. **MMZL 082747/2022 ze dne 24.06.2022** ministerstvu sdělil, že **nevydává závazné stanovisko k zásahu do krajinného rázu**, neboť dle jeho názoru nové PHS nesníží ani nezmění krajinný ráz, tzn. není naplněna podstata § 12 odst. 2 ZOPK.

Ministerstvo písemností č. j. MD-8371/2022-930/22 ze dne 13.07.2022 vyrozumělo účastníky řízení o závazných stanoviscích MěÚ Holešov a o sdělení MM Zlína s poučením, že proti jejich závěrům lze ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení této písemnosti činit procesní úkony ve stejném rozsahu, jako by tomu bylo v prvoinstančním řízení.

Spolky Egeria a Děti Země se k těmto podkladům včas vyjádřily – stručně shrnuto oba nesouhlasně. Ministerstvo v souladu s výše uvedeným poučením **pokládalo tyto nesouhlasy materiálně za odvolání proti obsahu nových závazných stanovisek** MěÚ Holešov (k tomu srov. např. rozsudek NSS č. j. **1 As 208/2018 ze dne 24.10.2019**) a podle § 149 odst. 7 správního řádu požádalo KÚ OŽPZ o jejich potvrzení nebo změnu. U sdělení MM Zlína ministerstvo požádalo KÚ OŽPZ o vyjádření, zda jeho úvaha o nesnížení a nezměnění krajinného rázu ob stojí jako relevantní.

KÚ OŽPZ závaznými stanovisky č. j. KUZL 11325/2023 ze dne 30.01.2023 a č. j. KUZL 11331/2023 ze dne 30.01.2023 **změnil** závazná stanoviska MěÚ Holešov č. j. HOL-31562/2020/T/MK ze dne 16.02.2021 (vodoprávní souhlas) a č. j. HOL-11614/2022/ŽP/KTI ze dne 08.06.2022 (významné krajinné prvky, krajinný ráz). Změna spočívala v doplnění několika podmínek.

Přestože MM Zlína nevydal závazné stanovisko podle § 12 odst. 2 ZOPK, ministerstvo jej ještě písemností č. j. MD-8371/2022-930/31 ze dne 20.10.2022 požádalo o součinnost

k odůvodnění splnění požadavku § 22 odst. 2 věty druhé vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož musí být PHS podél komunikace budovány tak, aby byly co nejšetrněji začleněny do okolní krajiny.

MM Zlína pod č. j. MMZL 244300/2022 ze dne 21.12.2022 poskytl odůvodněné vyjádření, že novou protihlukovou stěnu SO 703.4 lze mít za navrženou šetrně k okolní krajině.

Ad g.:

Ministerstvo mezi postupně podávanými žádostmi dle § 149 odst. 7 správního řádu ve věcech závazných stanovisek a. až f. souběžně písemností č. j. MD-8371/2022-930/6 ze dne 16.03.2022 vyrozumělo účastníky řízení o možnosti seznámit se s **těmi podklady pro vydání rozhodnutí, s nimiž bylo účastníkům řízení upřeno se seznámit v řízení v prvním stupni**, vyjádřit se k nim a činit procesní úkony vycházející ze znalosti těchto podkladů ve stejném rozsahu a stejným způsobem, jako by tomu bylo v prvoinstančním řízení; a to ve lhůtě do sedmi dnů ode dne doručení této písemnosti.

Této možnosti využil spolek Děti Země a vyjádřením datovaným 07.04.2022 rozvedl svou argumentaci k závaznému stanovisku orgánu územního plánování. Namítá, že napadené rozhodnutí z něj nepřevzalo obě podmínky (převzatá je podmínka č. 1 do podmínky č. 7 napadeného rozhodnutí, nepřevzatá je však podmínka platnosti dva roky ode dne jeho vydání). Jako základní procesní vadu shledává, že závazné stanovisko orgánu územního plánování bylo vydáno tři dny před vydáním napadeného rozhodnutí. Dle spolku Děti Země existuje rozpor mezi datem podání žádosti ŘSD (19.11.2021) a vydáním tohoto závazného stanoviska (16.11.2021). „*Není tedy zřejmé, jak to bylo ve skutečnosti či jde jen o písarskou chybu.*“ Závazné stanovisko je nutné změnit tak, že se odstraní tento rozpor. Závazné stanovisko neobsahuje poučení o opravném prostředku, což je zásadní vada vedoucí k tomu, že řada účastníků řízení netuší, že lze proti němu podle § 149 správního řádu brojit. Co do převzetí podmínky o platnosti se spolek Děti Země domáhá, aby tak učinilo ministerstvo, ve zbytku se domáhá změny podle § 149 správního řádu.

Po odstranění vady postupu krajského úřadu tedy ministerstvo písemností č. j. MD-8371/2022-930/14 ze dne 26.04.2022 požádalo Ministerstvo pro místní rozvoj o potvrzení nebo změnu závazného stanoviska.

Ministerstvo pro místní rozvoj pod č. j. MMR-37723/2022-81 ze dne 06.06.2022 změnilo závazné stanovisko orgánu územního plánování v části odůvodnění, jinak ho potvrdilo.

Další průběh odvolacího řízení:

Ministerstvo písemností č. j. MD-8371/2022-930/36 ze dne 01.02.2023 vyrozumělo účastníky řízení o možnosti seznámit se se všemi novými podklady pro vydání rozhodnutí, které nebyly předmětem předchozích dvou vyrozumění a které jsou připojené k tomuto vyrozumění, ve lhůtě do deseti dnů ode dne doručení tohoto vyrozumění, a o možnosti nahlížet do spisu.

Této možnosti včas využil spolek Děti Země.

Ve vyjádření (bod 1.) se podrobně věnoval právní úpravě platnosti prioritního závazného stanoviska EIA a výkladu, proč ji považuje za rozpornou se směrnicí EIA, s dohodou s Evropskou komisí (dále jen „**Komise**“) a Aarhuskou úmluvou. Vysvětlil, že závazná stanoviska k prioritním dopravním záměrům měla platit pevně pět let bez možnosti prodloužení a novelizace zákona EIA tuto zásadu porušuje.

V bodě 2. odvolatel shrnul, že namítl podjatost oprávněných úředních osob Krajského úřadu Zlínského kraje ve věci přezkumu závazných stanovisek (tj. KÚ OŽPZ), a výsledek rozhodování ministerstva a ministra dopravy o námitce podjatosti. Ve spise dle názoru chybí přezkoumatelná reakce.

Bod 3. zahrnuje pouze konstatování, že odvolatel vyčká stran podmínek předložit projekt vegetačních úprav a monitoring stavu životního prostředí na postup ministerstva. Obdobně body 4. až 6. odkazují na stávající námitky a potřebu je vypořádat (4.: potřebnost analyzovat záměr nových protihlukových stěn vůči rozhodnutím o povolení výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů a zda nejsou jiným škodlivým zásahem, 5.: nezahrnutí opatření z prioritního závazného stanoviska EIA, 6.: odstranění koordinovaného závazného stanoviska MM Zlína ze spisu).

V bodě 7. odvolatel vyjadřuje nesouhlas s výsledkem přezkumů ministryní životního prostředí, především neupřesnění opatření č. 8–11 prioritního závazného stanoviska EIA a posouzení nezávažnosti nedodržení lhůty podle § 9a odst. 6 zákona EIA.

Obsahem bodu 8 je konstatování, že stále chybí výsledky přezkumů ostatních z dosud nepřezkoumaných (koordinovaných) závazných stanovisek včetně závazných stanovisek Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a zdejšího ministerstva (odboru infrastruktury a územního plánu).

V bodě 9. odvolatel napadá posouzení Ministerstvem zdravotnictví jako takové, jakož i nezohlednění dvou navržených změn závazného stanoviska KHS ZK. Trvá na svém závěru o zastaralosti podkladů pro posouzení hluku. Dále na příkladu tunelů na velkém městském okruhu v Brně podrobně rozebral praxi řešení nadlimitního hluku krajskými hygienickými stanicemi ve zkušebním provozu dopravních staveb, s níž nesouhlasí. Nesouhlasí rovněž s odkazem na jiné závazné stanovisko KHS ZK se šesti požadavky na SP pro D49, poněvadž dle jeho názoru nemá věcnou ani právní souvislost s novými protihlukovými stěnami; tuto argumentaci proto pokládá za irelevantní či zmatečnou.

Bod 10. je popisný se závěrem, že odvolatel trvá na námitce stran závazného stanoviska HZS ZK, „*ale je nutné vyčkat až na soudní řízení*“.

V bodě 11. odvolatel vyjádřil souhlas se dvěma změnovými závaznými stanovisky KÚ OŽPZ ze dnů 30.01.2023 (MěÚ Holešov – ochrana vod, významných krajinných prvků a krajinného rázu), jimiž vyhověl jeho celkem deseti požadavkům.

V bodě 12 odvolatel konstatuje, že KÚ OŽPZ nepřezkoumal kvůli nezávaznému charakteru vyjádření MM Zlína ze dne 29.01.2021 na ochranu krajinného rázu. Požaduje tedy, aby ministerstvo zajistilo podle § 156 správního řádu posouzení obsahu tohoto vyjádření č. j. MMZL 165790/2020 ze dne 29.01.2021 třetí podmínku, která by se promítla do podmínky č. 3 napadeného rozhodnutí „*s tímto textovým námětem*“: „*Ke zmírnění vlivu neprůhledných PHS na krajinný ráz bude před zahájením automobilového provozu podél těchto PHS z vnější strany provedeno vysazení místně původních druhů rostlin (např. břečťan popínavý).*“ Dále se odvolatel domáhá odstranění z podmínky č. 2 napadeného rozhodnutí požadavky MM Zlína z koordinovaného závazného stanoviska č. j. MMZL 94304/2013 ze dne 20.12.2013, neboť šlo o podklad pro územní a stavební řízení pro R4901).

V bodě 13. odvolatel zopakoval svůj předchozí názor o nutnosti ověřit platnost časově omezených „*vyjádření a stanovisek*“.

Včasnost a přípustnost odvolání:

Ministerstvo nejprve posoudilo, zda odvolání byla podána k tomu oprávněnými osobami a v zákonné lhůtě dle § 83 odst. 1 správního řádu, a zjistilo, že napadené rozhodnutí bylo oznámeno doručením veřejnou vyhláškou dne 04.12.2021 (vyvěšena na úřední desce krajského úřadu dne 19.11.2021) spolku 1) Děti Země, 2) Kostelec a 3) Egeria, které jsou účastníky řízení, neboť splňují podmínku pro účast jako dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bodu 2. zákona EIA.

Odvolatelé ve výše uvedeném pořadí podali odvolání ve dnech:

- 1) 20.12.2021, doplnění 12.01.2022 na základě výzvy krajského úřadu se lhůtou do 12.01.2022;
- 2) 22.12.2021 (k poštovní přepravě dne 20.12.2021), doplnění 10.01.2022 prostým e-mailem na základě výzvy krajského úřadu se lhůtou do 08.01.2022 (sobota), tj. do 10.01.2022, doplnění následně potvrzeno podle § 37 odst. 4 správního řádu do pěti dnů (potvrzení podání k poštovní přepravě dne 14.01.2022);
- 3) 21.12.2021 (k poštovní přepravě dne 20.12.2021), doplnění 10.01.2022 na základě výzvy krajského úřadu se lhůtou do 12.01.2022.

Odvolání všech odvolatelů jsou **přípustná a včasná**.

Odvolací přezkum:

Podle § 89 odst. 2 věty první a druhé správního řádu odvolací správní orgán přezkoumává soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Ministerstvo z hlediska jemu svěřených pravomocí přezkoumalo odvoláními napadené rozhodnutí a rozhodlo, jak uvedlo ve výrokové části tohoto rozhodnutí, s ohledem na následující skutkové a právně relevantní okolnosti:

Vzhledem ke zpracování dokumentace a předložení do 31.12.2020 se dokumentace vzhledem k čl. II bodu 1. vyhlášky č. 405/2017 Sb. posuzuje podle § 1a a přílohy č. 1 vyhlášky

č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění účinném do 31.12.2020, (dále jen „**vyhláška o dokumentaci staveb**“).

V nynější kauze všechna odvolání provázaně napadají jak zákonnost, tak správnost napadeného rozhodnutí, proto nedávalo smysl se snažit zvlášť členit tyto roviny odvolacího přezkumu.

Jedinou separátní zmínku k zákonnosti ministerstvo učiní u charakteru účastenství obcí. Nepůjde však o popis vady napadeného rozhodnutí, nýbrž o vysvětlení, proč ministerstvo ponechává ve výčtu hlavních účastníků řízení (§ 27 odst. 1 správního řádu) i obce. Obec je vždy účastníkem územního řízení podle § 85 odst. 1 písm. b) stavebního zákona a doručuje se jí vždy jednotlivě (§ 2 odst. 5 liniového zákona). Z toho však nevyplývá, že obec je účastníkem řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu, kterého je třeba uvést ve výrokové části rozhodnutí (§ 68 odst. 2 správního řádu), ale toliko že se obcím doručuje jednotlivě. V nynější věci nemají obce žádná věcná práva k pozemkům dotčeným umístěním nových PHS, tudíž nejsou účastníky řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, kteří jsou vedle žadatele účastníky řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu. Protože však tato otázka může být potenciální dílčí otázkou, kterou bude posuzovat rozšířený senát NSS (vizte usnesení č. j. 6 As 285/2021-33 ze dne 10.03.2022, odst. [12]), ministerstvo nepokládá za vhodné se od krajského úřadu odchylovat.

Rozpor § 23a zákona č. 256/2016 Sb. se směrnicí EIA (spolek Děti Země – bod 1.):

Námítka je konstruována jako nesouhlas s právní úpravou, resp. jako výtky k (ne)souladu se směrnicí EIA, příp. až s neústavností právní úpravy. K tomu ministerstvo může toliko uvést, že vázanost právními předpisy (§ 2 odst. 1 správního řádu) neumožňuje správním orgánům v duchu Radbruchova principu odklidit právo, které by pokládaly za „nenáležitě“. Správní orgány nemají ani možnost postupovat podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, kdyby případně nabyly přesvědčení o ústavní nekonformitě použité právní úpravy.

Ústavnost § 23a zákona č. 256/2016 Sb. posoudil Ústavní soud v nálezu spis. zn. **PI. ÚS 44/18 ze dne 17.07.2019**. Nálezy jsou konečné a závazné pro všechny orgány a osoby (čl. 89 odst. 2 Ústavy), což se vztahuje i na nosné důvody nálezů [k závaznosti nálezů včetně jejich nosných důvodů vizte např. nálezy spis. zn. **IV. ÚS 301/05 ze dne 13.11.2007 (N 190/47 SbNU 465)**, spis. zn. **PI. ÚS 22/16 ze dne 27.06.2017**, bod 24. či **I. ÚS 3068/16 ze dne 15.08.2017**]. Otázkami souladu se směrnicí EIA a předložení věci Soudnímu dvoru EU se věnoval NSS v rozsudku č. j. **3 As 304/2019 ze dne 23.02.2022** (odst. [24] až [26]), na který plně odkázal též v rozsudku č. j. **10 As 533/2021-140 ze dne 21.04.2022** (odst. [13]). Šlo o věc, v níž byl žalobcem odvolatel (pro korektnost ministerstvo uvádí, že NSS vydal oba rozsudky až po podání odvolání v nynější věci, tudíž odvolatel v době podání odvolání nevěděl, jak NSS otázku zodpoví).

Je pravdou, že Ústavní soud ani NSS nemohly hodnotit poslední novelizaci, která do § 23a odst. 3 vložila větu: „*Stanovisko musí být platné v době vydání rozhodnutí v navazujících řízeních v prvním stupni.*“ (zákon č. 413/2021 Sb.). U tohoto ovšem platí, co ministerstvo uvedlo v prvním odstavci. Tuto právní úpravu nemohou správní orgány zpochybňovat; to mohou jen soudy, které mají v tomto odlišný referenční rámec rozhodování zahrnující mj. možnost postupovat podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, pokud dospějí k názoru o možné neústavnosti právní úpravy.

Ministerstvo musí aplikovat platnou a účinnou právní úpravu, což znamená, že podle právní úpravy účinné do 19.11.2021 se uplatní platnost prioritního závazného stanoviska EIA pět let, tj. jeho **platnost do 22.11.2021**. Výše popsaná novelizace účinná od 20.11.2021 (spadající do období **po vydání napadeného rozhodnutí, ale před zahájením odvolacího řízení**) **při absenci přechodných ustanovení zákona č. 413/2021 Sb. nemůže vést k tomu, že by po vydání napadeného rozhodnutí přestal záměr nových PHS disponovat prioritním závazným stanoviskem EIA**. V době vydání napadeného rozhodnutí bylo prioritní závazné stanovisko EIA platné a před podáním odvolání (tj. před zahájením odvolacího řízení) zákonodárce změnil právní úpravu tak, že postačí, aby prioritní závazné stanovisko bylo platné v době vydání rozhodnutí v prvním stupni, nikoliv v době vydání rozhodnutí odvolacího správního orgánu. Ostatně toho času ani nebylo jisté, že se odvolací řízení povede.

Ministryně životního prostředí k této odvolací námitce obdobně jako ministerstvo výše uvedla, že jde o námitku proti právnímu rámci pro vydávání závazných stanovisek podle § 23a zákona EIA. Odkázala rovněž na nález spis. zn. **PI. ÚS 44/18 ze dne 17.07.2019** (např. odst. 52.) a jeho závaznost pro všechny osoby podle čl. 89 odst. 2 Ústavy. Dále konstatovala, že formulaci § 23a zákona EIA přecházela **odborná a politická** dohoda (toto pořadí uvedla ministryně) MŽP a vlády ČR s Komisí. Komise neuplatnila výhrady proti případnému nesouladu se směrnicí EIA;

výsledné znění § 23a zákona EIA naopak reflektuje připomínky Komise. Souhlas Komise vychází z toho, že jde výhradně o záměr pravomocně umístěný a v minulosti posouzený podle zákona č. 244/1992 Sb., kde veřejnost mohla participovat obdobně jako je tomu dnes. Komise přistoupila na řešení s tím, že dotčená veřejnost musí mít přístup do následného povolenáčního procesu, což je zajištěné pro tzv. navazující řízení. K postupu podle čl. 267 Smlouvy o fungování EU se nelze vyjádřit, protože je v pravomoci soudů. Ministryně v neposlední řadě odkázala na rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. **38 A 6/2020-230 ze dne 20.10.2020** (body 21–24), v němž se soud vypořádal se shodně formulovaným žalobním bodem a shledal ho jako nedůvodný.

Ministerstvo tímto považuje současně za vypořádané vyjádření spolku Děti Země k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 1.). Vyjádření je sice velmi podrobné (zejména popis legislativního procesu, dohody s Komisí, rozpor se směrnicí EIA a Aarhuskou úmluvou), ale obsahově napadá výhradně právní úpravu platnosti prioritního závazného stanoviska EIA. K takovému vyjádření, navzdory jeho podrobnosti, nemá ministerstvo co uvést nad rámec již uvedeného. Odvolatel si toho je očividně vědom, pokud uvedl v úvodu: „*Děti Země na této své námitce trvají, ale je nutné vyčkat až na soudní řízení.*“ a na konci: „*Spor o obsah zákona č. 413/2021 Sb., resp. ust. § 23a odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. ve znění od 20. 11. 2021, by také měl posoudit i Ústavní soud, zda je v souladu s Ústavou ČR.*“ Dle názoru ministerstva je odvolatel srozuměn s tím, že ministerstvo nemá zákonný podklad pro to, aby vyhovělo jeho závěrečnému návrhu z vyjádření k tomuto bodu a opětovně u ministerstva životního prostředí žádalo o nový přezkum prioritního závazného stanoviska EIA, a tento návrh vznesl jen formálně. Pro dotčený orgán, jakož i pro nadřízený správní orgán dotčeného orgánu platí z hlediska vázanosti zákonem (a jeho nehodnocení z hlediska ústavnosti či „nenáležitosti“) totéž, co pro ministerstvo.

Pouze jako marginální poznámku k odvolatelovu názoru, že zákon nesmí deklarovat veřejný zájem a jeho převahu pro konkrétní záměr (široce známé „jezy na Labi“ a „vzletová a přistávací dráha Ruzyně“), ministerstvo obecně vádí (byť jde primárně o poměry rozhodování vyvlastňovacích úřadů), že podle druhé právní věty k nálezu Ústavního soudu **spis. zn. IV. ÚS 2763/21 ze dne 30.08.2022** není v rozporu s ústavním pořádkem stanovit v zákoně nevyvratitelnou domněnku existence veřejného zájmu na vyvlastnění pozemků a staveb (neboli ekvivalentně veřejné prospěšnosti staveb, pozn. ministerstva). Ústavní soud dále vysvětlil (odst. 28 nálezu): „*(...) ani ve státech jako Spolková republika Německo, kde je výslovně požadavek obecnosti zákona ústavně zakotven, není vyloučeno, aby z důležitého celostátního zájmu či obecného zájmu (blaha) byl zákon stanovíc, že určitá stavba je ve veřejném zájmu, přijat a byl ústavně akceptovatelný (srov. k tomu bod 156 nálezu Pl. ÚS 39/18 a tam uvedenou literaturu). (...)*“.

Prioritní závazné stanovisko EIA, verifikační závazné stanovisko, staré stanovisko EIA (spolek Děti Země – bod 7., spolky Kostelec a Egeria – body 13 a 14):

Tyto odvolací námitky příslušelo plně vypořádat ministryni životního prostředí, s jejímž závazným stanoviskem č. j. MZP/2022/430/275 ze dne 30.09.2022 měli všichni účastníci řízení možnost se seznámit. Shrnutí:

- Staré stanovisko EIA je již nevyužitelné (vizte metodický výklad MŽP č. j. 55035/ ENV/16 ze dne 18.08.2016). Bylo-li součástí spisu, pak nadbytečně/informativně. Není možné z něj vycházet, jelikož je plně překonáno prioritním závazným stanoviskem EIA.
- Prioritní závazné stanovisko EIA nemusí obsahovat informace o převzetí nebo nepřevzetí podmínek ze starého stanoviska EIA; nejedná se o navazující procesy, ale o nezávislá posouzení. Při stanovení podmínek v prioritním závazném stanovisku EIA byl zohledněn fakt, že o některých otázkách souvisejících se záměrem již bylo pravomocně rozhodnuto – tj. jde o právní stav, není proto třeba stanovit podmínky.
- Požadavek na změnu podmínek č. 8 až 11 prioritního závazného stanoviska EIA je nedůvodný. Činnost tzv. ekodozoru je definována jednoznačně – hájit zájmy ochrany přírody podle ZOPK. Požadavky ZOPK je nezbytné plnit obecně i bez stanovení podmínek, proto podmínky ukládají povinnost ustanovit ekodozor, tj. osobu koncentrovaně dohlížející na plnění těchto požadavků, a dále specifikuje způsoby ochrany. Povinnost, aby šlo o osobu s autorizací podle § 45i ZOPK, dostatečně zaručuje odbornost a odpovědnost.
- MŽP vydalo verifikační závazné stanovisko na základě žádosti a podkladů dle § 23a odst. 8 a § 9a odst. 6 zákona EIA, mj. včetně dokumentu obsahujícího úplný popis změn a dokumentace pro navazující řízení. ŘSD tuto žádost podalo dne 18.05.2021, žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby dne 18.12.2020. Požadavek § 9a odst. 6 zákona EIA tedy nebyl splněn. Nejedná se však o zásadní nedostatek, tedy nebyl důvod zamítnout žádost nebo vydat nesouhlasné závazné stanovisko. Žádost obsahovala veškeré věcné

podklady a náležitosti potřebné ke zhodnocení významnosti změn. Nedodržení lhůty dle § 9a odst. 6 zákona EIA nemělo vliv na věcný obsah verifikačního závazného stanoviska; jde o formální nedostatek. Následkem nedodržení lhůty je dle téhož ustanovení fikce nepodání žádosti (pozn. ministerstva: správně vyvratitelná domněnka nepodání žádosti, neboť obrat „má se za to“ typicky a tradičně zakotvují vyvratitelnou domněnku). Při výkladu tohoto ustanovení se přihlíží k více souvislostem.

- Počátek i konec lhůty si určuje oznamovatel (ŘSD), protože obě mezní hodnoty časového intervalu se odvíjí od jeho úkonů. Podáním žádosti o verifikaci začne běžet 90denní lhůta pro podání žádosti o vydání rozhodnutí v navazujícím řízení. Při striktním výkladu by nedodržení lhůty šlo zhojit jen zpětvzetím žádosti o vydání rozhodnutí, podáním žádosti o verifikaci a opětovným podáním žádosti o vydání rozhodnutí do 90 dnů od podání žádosti o verifikaci.
- Nedodržení 90denní lhůty v nynějším případě (tj. nejdříve žádost v navazujícím řízení, poté žádost o verifikaci) nezpůsobilo věcné nedostatky, naopak takový postup může být dokonce prospěšný, neboť pozdější žádost o verifikaci může obsahovat aktuálnější podklady.
- MŽP v těchto případech takové nedodržení lhůty považuje za formální. Není vhodná striktní aplikace § 9a odst. 6 zákona EIA, když tento formální nedostatek nemůže negativně kvalitativně ani věcně ovlivnit účel, pro který je verifikační závazné stanovisko vydáváno. Striktní výklad by představoval až šikanu oznamovatele, který by pro nápravu musel vzít zpět žádost v navazujícím řízení a následně opětovně podal obě nezměněné žádosti, tentokrát ve formálně správném pořadí a načasování.

Proto MŽP v aplikační praxi pozdní podání žádostí o verifikaci toleruje.

- Je mylný argument, že závazné stanovisko musí být vzhledem k formulaci § 23a odst. 3 zákona EIA vždy souhlasné. Pokud by argument platil, pak i obecná příloha č. 6 zákona EIA stanovením náležitostí implikuje souhlasná závazná stanoviska. Opatření se stanovují na základě vlivů, kterým mají předcházet, které mají snižovat, eliminovat nebo kompenzovat. Nejsou-li shledány nebo v případě nesouhlasného závazného stanoviska se logicky žádná opatření nestanoví. V takových případech by nešlo o porušení § 23a odst. 3 a přílohy č. 6 zákona EIA; závazné stanovisko k prioritnímu dopravnímu záměru tedy může být i nesouhlasné.

K nesouhlasnému vyjádření k tomu podkladu pro vydání rozhodnutí (bod 7.) ministerstvo uvádí, že odvolatel je srozuměn se skutečností, že ministerstvo je posouzením vázáno, poněvadž uvedl: „*ale je nutné vyčkat na soudní řízení*“. Ministerstvu se nejeví názor ministryně životního prostředí k požadavkům jako nelogický, protože sám odvolatel označuje své požadavky na úpravu opatření č. 8 až 11 za „*upřesnění*“. Jde také o opatření pro fázi výstavby, které patří dle přesvědčení ministerstva až do případného stavebního povolení. V neposlední řadě se ministerstvo nedomnívá, že je nezbytně nutné vést ekologický deník jako formálně samostatný deník, jelikož činnosti při výstavbě mající vliv na životní prostředí se předpokládají zaznamenávat i do stavebního deníku [srov. § 157 odst. 1 stavebního zákona a druhy záznamů ve stavebním deníku dle přílohy č. 16 vyhlášky o dokumentaci staveb, ve znění pozdějších předpisů, např. A. bod 2. písm. e) údaje o opatřeních týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a ochrany životního prostředí].

Názor ministryně životního prostředí o formální vadě založené nedodržením lhůty pro podání žádosti ministerstvo rovněž nehodnotí jako excesivní, aby se na základě odvolatelova vyjádření opětovně obrátilo na MŽP či ministryni životního prostředí. Potvrzující závazné stanovisko podrobně a přesvědčivě vykládá, proč jde o formální nedostatek, které nemohl mít negativní vliv na zájmy chráněné zákonem EIA (argumentací se podobá tzv. teorii ochranného účelu normy, může-li ministerstvo pro ilustraci odbočit do odpovědnosti v soukromém právu).

Ministerstvo se rovněž nedomnívá, že nastal takový následek, jak odvolatel tvrdí – že žádost ve smyslu § 9a odst. 6 zákona EIA nebyla podána (str. 7 dole). Žádost podána byla, vyvratitelná domněnka v § 9a odst. 6 *in fine* zákona EIA se nevztahuje na žádost, ale na předání dokumentů podle věty první, tj. na „*dokumentaci pro příslušné navazující řízení včetně úplného popisu případných změn oproti záměru, ke kterému bylo vydáno stanovisko, a to v rozsahu části nebo etapy záměru, která je předmětem navazujícího řízení*“.

Podjatost zaměstnanců krajského úřadu včetně ředitele (resp. poté ředitelky) krajského úřadu a hejtmána Zlínského kraje při přezkumech podkladových závazných stanovisek (spolek Děti Země – bod 2.):

K této argumentační linii ministerstvo konstatuje, že náležela do působnosti MŽP, které jako příslušný nadřízený správní orgán KÚ OŽPZ obdržel od KÚ OŽPZ k rozhodnutí námitku podjatosti ve vztahu k přezkumům podle § 149 odst. 7 správního řádu. KÚ OŽPZ uvědomil MŽP o námitce podjatosti písemností č. j. KUZL 35434/2022 ze dne 02.05.2022, kterou ministerstvo obdrželo na vědomí. **KÚ OŽPZ vydal změnová závazná stanoviska** (obě ze dne 30.01.2023) až **poté, co** s předběžnou vykonatelností **nebyly vyloučeny** v něm zařazené úřední osoby.

Z obou závazných stanovisek KÚ OŽPZ vyplývá, že je vydal až po vydání usnesení o nevyloučení oprávněných úředních osob, která působí předběžně svými právními účinky, tj. odvolání spolků Děti Země a Egeria proti těmto usnesením nebránila přezkumu podle § 149 odst. 7 správního řádu. Ministerstvo umožnilo všem účastníkům řízení seznámit se s oběma závaznými stanovisky KÚ OŽPZ, tj. každý mohl tento fakt zjistit. Ve spise proto nechybí „*přezkoumatelná reakce*“, nadto u odvolatelů, kteří podali odvolání proti usnesením ve věci nepodjatosti oprávněných úředních osob přezkoumávajících závazná stanoviska. Bod 2. vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí tudíž pokládá ministerstvo za vypořádaný.

Nezahrnutí požadavků do podmínek napadeného rozhodnutí (spolek Děti Země – bod 3.):

Předložit projekt vegetačních úprav ve stavebním řízení (bod 3.1.):

Ministerstvo na jednu stranu chápe (vyjde-li z hypotetických scénářů) odvolatelovy obavy stran řešení vegetačních úprav, na druhou stranu je však považuje za zveličené.

Předmětem tohoto územního řízení je relativně malá změna ÚR pro R49. Vlastní dálnice D49 včetně původních protihlukových stěn je umístěna a stavebně povolena. **SP pro D49 zahrnuje též vegetační úpravy (řada C 8xx)**. Prioritní závazné stanovisko EIA vegetační úpravy zmiňuje – zjevně na základě podkladového popisu aktuálního technického řešení záměru (projektové dokumentace pro provádění stavby; podrobnosti k podkladům prioritního závazného stanoviska EIA jsou uvedeny u vypořádání námitek nadepsaných „*Výjimky podle § 56 ZOPK*“ a „*Kolize únikových schodišť s vegetačními úpravami*“ na str. 42 a násl. a str. 47 a násl. tohoto rozhodnutí, u nichž bylo přiléhavější popsat celou problematiku komplexně).

Nové PHS jsou ve výrokové části napadeného rozhodnutí jako jednotlivé stavební objekty v základním rozsahu specifikovány a v podrobnostech je odkaz na dokumentaci (srov. slova „*podrobnosti upravuje*“). Souhrnná technická zpráva dokumentace zmiňuje i jejich ozelenění.

Odkaz na dokumentaci, resp. její části (byť odlišné od těch určených k ověření dle § 92 odst. 4 stavebního zákona), ve výrokové části **je přípustný** a má za následek vzájemnou provázanost textu výrokové části územního rozhodnutí s dokumentací (grafickými přílohami), ledaže by text výrokové části územního rozhodnutí výslovně modifikoval obsah dokumentace (srov. primárně rozsudek NSS č. j. **6 As 43/2016-27 ze dne 18.04.2016**).

V tomto smyslu shledalo ministerstvo koncepci výrokové části napadeného rozhodnutí za přípustnou (standardní) a za dostatečně určitou. Na základě odvolací námítky provedlo jako částečné vyhovění námitce menší korekce popsané ve výroku I. 1. tohoto rozhodnutí.

Jinak má ministerstvo odvolatelův požadavek za **nadbytečný**. Jestliže SP pro D49 obsahuje jako stavební objekt řady C 8xx vegetační úpravy, které jsou dále podle okolností ochrany krajinného rázu ve správních obvodech jednotlivých orgánů ochrany přírody a krajiny podmínkovány (podmínky č. 39, 40, 42 a 50), ministerstvo nevidí důvod pro závěr, že by pro stavební řízení **ve věci výlučně nových PHS** bylo nutné podmínkovat, aby ŘSD předložilo projekt vegetačních úprav. Ozelenění nových protihlukových stěn je navrženo a vyřešeno. Vegetační úpravy v okolí dálnice D49 jsou vyřešeny SP pro D49. Ministerstvo nyní jako „(kvazi)obecný“ stavební úřad dle § 2e odst. 3 písm. a) liniového zákona závazně nemůže předjímat náležitosti projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení pouze nových PHS; každopádně jako předběžnou otázku hodnotí, že dle vyhlášky o projektové dokumentaci dopravních staveb nemůže být projektová dokumentace – bez ohledu na zahrnutí či nezahrnutí odvolatelem požadované podmínky do napadeného rozhodnutí – zcela prosta odůvodnění u řešení vegetačních úprav (příloha č. 8, řada 800, ve znění účinném do dne 30.11.2018; příloha č. 5, řada 800 a část B.5, ve znění pozdějších předpisů).

Ozelenění řešil také KÚ OŽPZ ve výroku II. změnového závazného stanoviska č. j. KUZL 11331/2023 ze dne 30.01.2023. Podmínka ministerstva tedy může působit na první pohled

duplicitně, ale KÚ OŽPZ tuto podmínku mohl vtělit „jen“ do závazného stanoviska MěÚ Holešov, jehož závazné stanovisko se samozřejmě vztahuje jen na jeho správní obvod. Podmínky jsou tedy ve skutečnosti provázané, nikoliv duplicitní.

Předložit plán monitoringu stavu životního prostředí ve stavebním řízení (bod 3.2.):

Námítka je **zčásti důvodná**, a to v rozsahu úzce souvisejícím s námitkou k opatření č. 2 pro fázi přípravy dle prioritního závazného stanoviska EIA [na vypořádání ministerstvo plně odkazuje, neboť považovalo za přehlednější ji vypořádat u námitky k nepřevzetí opatření pro fázi přípravy, výstavby a provozu (str. 21)]. Jinak **důvodná není**.

Opatření č. 2 pro fázi přípravy odkazuje na projekt monitoringu životního prostředí (HBH Projekt, spol. s r. o., 01/2015), který se zabývá monitoringem jednotlivých složek životního prostředí, mj. hluku, u něž ministerstvo shledalo námitku důvodnou. To však neznamená, že se automaticky má v napadeném rozhodnutí objevit podmínka předložit tento monitoring ve stavebním řízení. Odvolatel jako dotčená veřejnost s věcným zaměřením na životní prostředí a ochranu veřejného zdraví nemůže takovou potenciální podmínkou dosáhnout lepšího výsledku řízení ze dvou důvodů:

- Projekt monitoringu je **veřejně dostupný** v informačním systému EIA (nikoliv ke kódu záměru OV8013, který uvedl krajský úřad v oznámení o zahájení řízení, ale ke kódu **MZP001X**, který uvedl správně na str. 2 napadeného rozhodnutí – dále nebude u odkazu na informační systém EIA uváděn kód záměru) ve složce „podklady2“ (DSP, ve složce E Zásady organizace výstavby).
- Opatření **pro fázi výstavby č. 13** naprosto jasně ukládá tento projekt monitoringu dodržovat. **Toto opatření se týká stavebního řízení** a nemůže než být převzato v navazujícím stavebním řízení ve věci nových PHS. Pro nejpodstatnější část stavby dálnice D49 ostatně převzata již byla (str. 10 SP pro D49), proto neexistuje racionální důvod se domnívat (přesněji spíše spekulovat), proč by tomu tak nemělo být i pro nové PHS.

Ministerstvo si je vědomo, že rozhodnutí stavebních úřadů často obsahují daleko větší „banality“ jako např. telefonní čísla na pracovníky vlastníků veřejné technické infrastruktury, jimž má stavebník zatelefonovat kvůli vytyčení sítě apod.; i napadené rozhodnutí obsahuje např. podmínku č. 12 stanovenou vyloženě z opatrnosti. Mohlo by tudíž působit, že formálním převzetím odvolatelem požadované podmínky by se nic nestalo. Ministerstvo však opravdu nevidí žádnou potenciálně pozitivní změnu v odvolatelově právní sféře, kdyby napadené rozhodnutí podmínku obsahovalo.

Krajský úřad také správně odkázal na povinnost zajistit ekodozor. Odvolatel to sice zpochybňuje tak, že ekodozor stanovily orgány ochrany přírody při rozhodování o výjimkách podle § 56 ZOPK, ministerstvo však má toto zpochybnění za liché. Rozhodnutí KÚ OŽPZ ze dne 18.06.2013 ve spojení se změnovým rozhodnutím MŽP ze dne 28.11.2013 výslovně ukládají ŘSD (podmínka č. 1 výrokové části) toto: „*Investor stavby (...) stanoví odborně způsobilou fyzickou nebo právnickou osobu – dále jen ekodozor stavby. Tato osoba bude po celou dobu stavby až do její kolaudace zajišťovat zájmy ochrany přírody dle zákona (...)*“ („zákon“ je zkratka jimi dříve zavedená pro ZOPK, pozn. ministerstva). **Nehraje proto roli, že podmínka pochází z rozhodování o výjimkách, když jasně zavazuje ŘSD, aby zajistilo ekodozorem zajišťování zájmů podle ZOPK.** Nikoliv jen podle části páté ZOPK. Citovaná podmínka je závazná podle § 73 odst. 2 správního řádu vedle ŘSD i pro všechny správní orgány.

Nezahrnutí podmínek z prioritního závazného stanoviska EIA do podmínek napadeného rozhodnutí (spolek Děti Země – bod 5.):

Obecně ministerstvo uvádí, že stane-li se nějaká písemnost či listina podkladem pro vydání rozhodnutí, neznamená to ještě, že na jejím základě správní orgán zjistil pro věc něco podstatného. Tím spíše nemá vše význam pro výrokovou část rozhodnutí.

Dle odvolatele jsou **zejména** sporná tato **opatření pro fázi přípravy**:

1. Do projektu monitoringu (HBH Projekt, spol. s r. o., Mgr. Marek Sekerčák, Mgr. Tomáš Šikula, 01/2015) zahrnout objekt Sovárna č. p. 177 v k. ú. Dolní Ves jako další lokalitu pro monitoring hluku, u které budou prováděna měření a další činnosti dle projektu monitoringu, tzn. měření (před výstavbou, během výstavby a po uvedení do provozu – předčasné užívání nebo zkušební provoz) a vyhodnocení výsledků včetně návrhu případných opatření pro zabezpečení dodržení limitních hodnot hluku.

2. Před zahájením výstavby provést měření hlukového zatížení (první část monitoringu hluku) ve všech monitorovacích bodech dle projektu monitoringu (HBH Projekt, spol. s r. o., Mgr. Marek Sekerčák, Mgr. Tomáš Šikula, 01/2015), a to za normální situace na okolních komunikacích (vyloučení situací s uzavírkami, s objízdnými trasami apod.).
3. Dodržet projekční řešení mostních objektů přes vodní toky se zachováním „mokré“ migrační cesty tokem i „suché“ migrační cesty podél obou břehů toků.

Odvolatelovy návrhy nepatří mezi návrhy zjevně bezdůvodné, neboť nové PHS podléhají umístění a **uvedené podmínky se vztahují na fázi přípravy**, kam typicky patří územní řízení. Prioritní závazné stanovisko EIA se podle § 23a odst. 3 zákona EIA vydává jako podklad pro vydání rozhodnutí **v navazujících řízeních**, mezi něž patří i územní řízení [§ 3 písm. g) a § 23a odst. 7 zákona EIA]. Krajský úřad se tedy měl v nějakém, alespoň základním rozsahu věnovat těmto námitkám. Smyslem odvolacího řízení však není, vzhledem k jednotě řízení v prvním a druhém stupni, uzavřít, že napadené rozhodnutí je v tomto neodůvodněné a mechanicky jej zrušit a věc vrátit k novému projednání.

Ministerstvo nejprve uvede, z čeho mj. vycházelo. Ustanovení § 9b odst. 5 zákona EIA se sice výslovně týká jiných podkladů (závazné stanovisko k prioritnímu dopravnímu záměru se nevydává na základě dokumentace, ale speciální žádosti, jejíž součástí je podklad obsahující popis aktuálního technického řešení záměru), ovšem ministerstvo pokládá za respektující smysl § 9b odst. 5 zákona EIA za vhodné vycházet i z podkladů pro vydání prioritního závazného stanoviska EIA. Tomuto postupu nebrání žádné zákonné ustanovení (srov. § 23a odst. 6 zákona EIA a § 50 odst. 1 správního řádu). Bylo by ostatně vcelku zvláštní, že by u dokumentací a oznámení šlo o povinné podklady pro navazující řízení a u povahou speciálních záměrů, jimiž jsou prioritní dopravní záměry, najednou nemohly být podkladem pro vydání rozhodnutí podklady podle § 23a odst. 5 zákona EIA.

Pro nikoho z účastníků řízení, zejména pro ekologické spolky, nemůže být překvapivý odkaz na veřejně bezplatně dostupné informace z informačního systému EIA (ministerstvo o tomto informačním zdroji účastníky řízení vyrozumělo podle § 36 odst. 3 správního řádu, krajský úřad na něj také odkazoval). Spolky Egeria a Děti Země byly odvolateli ve věci výjimek pro 17 zvláště chráněných druhů živočichů a MŽP o prioritním závazném stanovisku EIA včetně internetového odkazu a kódu záměru také u výjimek hovořilo (vizte rozhodnutí č. j. 313/570/17, 10523/ENV/17 ze dne 28.04.2017, str. 11, č. l. 399 spisu krajského úřadu). Spolek Egeria také sám odkazoval na portal.cenia.cz v žalobě, o které rozhodl Krajský soud v Ostravě rozsudkem **č. j. 38 A 6/2019-44 ze dne 09.01.2020**. Spolek Kostelec je u dálnice D49 rovněž zavedeným spolkem a vzhledem k naprosté shodě jeho odvolací námitky s odvolací námitkou spolku Egeria pro něj musí platit totéž.

Ad 1.:

Objekt Sovárna č. p. 177 v k. ú. Dolní Ves (pozemek parc. č. st. 716/4 v k. ú. Dolní Ves, nyní označeno č. p. 251) se nachází v části k. ú. Dolní Ves a **nijak se netýká předmětu této změny ÚR pro R49**. Tím ministerstvo vůbec nemíní říci, že by snad šlo o podružný objekt apod., ale konstatuje, že nedává smysl stanovit podmínku, která se očividně vztahuje k jinému staničení dálnice D49, než který je dotčen novými PHS. V tomto jde o specifikum závazných stanovisek podle zákona EIA vydávaných pro liniové stavby, protože některé podmínky, byť stanovené v závazném stanovisku pro celou stavbu, mají omezenou „lokální působnost“, jiné naopak „širokou působnost“ pro celou stavbu. Krajský úřad tedy neměl důvod stanovit tuto podmínku. Námitka **není důvodná**.

Ad 2.:

U tohoto opatření shledalo ministerstvo **námitku důvodnou** a změnilo napadené rozhodnutí. Opatření č. 2 je koncipováno obecně a týká se obecně měření hluku, u celé dálnice D49. Je-li předmětem tohoto řízení o změně ÚR pro R49 záměr nových protihlukových stěn, které bezprostředně navazují na ty doposud projednané a umístěné (i povolené SP pro D49, proti němuž podané žaloby zamítl Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 9 A 134/2021-309 ze dne 27.04.2022, který je veřejně dostupný z www.nssoud.cz), ministerstvo nevidí žádný důvod, proč by v napadeném rozhodnutí měla tato podmínka chybět. Dle projektu monitoringu odkazovaného v tomto opatření je to hned **monitorovací bod u č. p. 36 v obci Třebětice, což je úsek relevantní z hlediska protihlukové stěny SO 701.1** (dalšími body se ministerstvo nezabývalo, neboť souvislost s jedním je postačující podmínkou pro zohlednění opatření). Toto opatření má **zjevnou vazbu na předmět tohoto řízení**. ŘSD ve vyjádření k odvoláním neuvedlo k tomuto

odvolatelovu požadavku po věcné stránce nic přínosného, čím by obhájilo nepotřebnost přebírat opatření č. 2.

Ministerstvo rovněž zvážilo argumentaci krajského úřadu vyjádřenou ve stanovisku k odvolání, ale nemohlo jí přisvědčit. Není vůbec podstatné, že všechny podmínky z prioritního závazného stanoviska EIA byly již zapracovány do SP pro D49. Z § 23a odst. 3 zákona EIA vyplývá, že jde o **podklad pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. Převzetí všech opatření v jednom navazujícím řízení není důvodem pro nestanovení stejného opatření v jiném navazujícím řízení, které se týká jiné, neprojednané části záměru** (záměr je nyní myšlen jako pojem zákona EIA). Nemůže jít o uložení stejné povinnosti dvakrát (§ 48 odst. 2 správního řádu); právě proto, že se nevztahuje ke stejné části prioritního dopravního záměru dálnice D49 Hulín–Fryšták. SP pro D49 nepovolilo nové protihlukové stěny. Bylo by naopak absurdní, aby na základě SP pro D49 povolené stavební objekty byly svázány s diskutovaným opatřením č. 2, ale nikoliv nové protihlukové stěny, které budou následně podléhat samostatnému stavebnímu řízení.

Vše uvedené nadto naprosto odpovídá žádosti, kterou ŘSD předložilo MŽP podle § 23a odst. 5 zákona EIA a ke které připojilo jako podklad obsahující popis aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví **mj. projektovou dokumentaci pro provádění stavby (DSP)**. Nové protihlukové stěny **byly zahrnuty v této projektové dokumentaci**, na jejímž základě MŽP vydalo prioritní závazné stanovisko EIA. Nemohou tak panovat žádné pochybnosti, zda se podmínky prioritního závazného stanoviska pro fázi přípravy vztahují i na toto řízení o změně č. 3 ÚR pro R49.

Ministerstvo pro úplnost dodává, že na objekty k bydlení má vliv dálnice, nikoliv samotný nový stavební objekt SO 701.1, který je mj. předmětem tohoto územního řízení (ten má hluku z dálnice D49 naopak bránit, resp. jej mírnit), tj. ministerstvo nemá důvod na základě odlišného názoru k převzetí opatření č. 2 zpochybňovat krajským úřadem vymezené území dotčené vlivy nových protihlukových stěn.

Ad 3.:

Na rozdíl od předešlých podmínek prioritního závazného stanoviska EIA nejde o očividný vztah k předmětu nynějšího řízení. **Neřeší se mostní objekty, pouze nové protihlukové stěny SO 703.2 a 703.4 jsou navrženy na mostech (v délce 80 a 76 m). Tímto se však projekční řešení mostních objektů přes vodní toky nemění** (nejde o změnu ÚR pro R49 co do délky mostu, přemostění, mostního pole, světlosti atd.). Krajský úřad neměl důvod převzít tuto podmínku. Námitka **není důvodná**.

Ostatní:

Zahrnutí opatření pro fázi výstavby a provozu jako podmínek napadeného rozhodnutí požadoval odvolatel fakticky „jen“ alternativně, soustředil se na opatření pro fázi přípravy.

Ministerstvo k této části odvolacích námitek uvádí, že není vyloučeno převzít podmínky pro fázi výstavby a provozu již do územního rozhodnutí, ovšem nebylo by to obvyklé. Nové PHS podléhají stavebnímu řízení a s ohledem na znění opatření č. 4–13 a 14–17 prioritního závazného stanoviska EIA není důvod, aby některá z nich měl krajský úřad převzít už do napadeného rozhodnutí. Jistým specifickým závazným stanoviskem podle zákona EIA oproti „běžným“ závazným stanoviskům je, že se obvykle vztahují na více řízení. Proto se v prvním navazujícím řízení (typicky územním) málokdy vyčerpají všechna opatření (podmínky). Účastník řízení se tak může subjektivně cítit ohrožen, že některá opatření zůstala nepřejata do výrokové části rozhodnutí hned v prvním ze všech navazujících řízení. Na druhé straně však nelze pojmout roli stavebních úřadů, které vedou **první, ale nikoliv poslední** navazující řízení, že mají raději preventivně převzít úplně všechna opatření, jen proto, že v dalším navazujícím řízení lze spekulovat o nepřevzetí některého z nich. V podstatě by tímto měly stavební úřady v územních řízeních s předstihem presumovat případný vadný postup v dalších navazujících řízeních.

Výše uvedené vypořádání dává odvolateli zároveň odpověď na jeho vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 5.).

Odstranění koordinovaného závazného stanoviska Magistrátu města Zlína zn. MMZL 94304/2013 ze dne 20.12.2013 z napadeného rozhodnutí, resp. ze spisu (spolek Děti Země – bod 6.):

Námitka **je převážně nedůvodná**. Odvolatel má pravdu v tom, že koordinované závazné stanovisko se přímo netýká nynějšího řízení. Doložilo-li jej ŘSD v dokladové části dokumentace,

není udivující, že ho krajský úřad ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu zmínil jako jeden z podkladů pro vydání rozhodnutí.

Co se týče jeho zmínky v odůvodnění napadeného rozhodnutí, ministerstvu ani není jasné, jaká reálná změna by mohla nastat v odvolatelově právní sféře tím, kdyby se vypustily zmínky o koordinovaném závazném stanovisku. Není ani možné vyjímát tento podklad ze spisu; nelze dle jakéhosi kritéria relevance odstraňovat písemnosti z dokladové části dokumentace a prohlašovat je tím za písemnost nevztahující se k dané věci (srov. § 17 odst. 1 větu třetí správního řádu).

Podstatnější je zmínka o koordinovaném závazném stanovisku ve výrokové části napadeného rozhodnutí (podmínka č. 2). Odvolatel i ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 12.) setrval v postoji, že tuto podmínku je třeba vypustit.

Krajský úřad nepřevzal dvě podmínky z uvedeného koordinovaného závazného stanoviska „svévolně“, nýbrž na základě „stanoviska“ MM Zlína zn. MMZL 199584/2021 ze dne 13.10.2021 (č. l. 434 spisu), který přímo ke změně č. 3 ÚR pro R49 uvedl, že se nemění vliv stavby dálnice D49 Hulín–Fryšták na krajinný ráz, proto koordinované závazné stanovisko zůstává v platnosti. Krajský úřad toto konstatování zřejmě pojal jako odkazovací vyjádření úmyslu převzít podmínky v něm uvedené. Tento způsob ministerstvo nehodnotí jako zrovna nejšťastnější, nicméně to neznamena, že stanovení takových podmínek je v rozporu s § 92 odst. 1 stavebního zákona, potažmo s § 9 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 503/2006 Sb., z nichž vyplývá, že stavební úřady nejsou při stanovení podmínek omezeny jen na přebírání podmínek ze závazných podkladů pro vydání rozhodnutí.

Z první podmínky není zcela irrelevantní její první věta, neboť nové PHS mají souvislost se svahy tělesa dálnice; obdobně druhá věta není zcela zbytečná, jelikož souvislosti s projektem ozelenění se ministerstvo snažilo upřesnit výrokem I. 1. tohoto rozhodnutí, což nečiní podmínku absolutně nevhodnou. Pro druhou podmínku platí v podstatě totéž, neboť nová PHS SO 703.4 souvisí s místem křížení dálnice s vodním tokem; ministerstvo však **vyhovělo** odvolateli vypuštěním části podmínky zmiňující nadregionální biokoridor Racková, který se nachází zcela jinde mimo lokalitu relevantní pro nové PHS. Tato část podmínky tedy opravdu postrádá smysl.

Žádost o přezkum všech ostatních závazných stanovisek (spolek Děti Země – bod 8., spolek Kostelec – bod 15, spolek Egeria – bod 18):

V této části se ministerstvo bude zabývat **jen těmi závaznými stanovisky, proti jejichž obsahu nesměruje žádná konkrétní námitka** (tj. nikoliv KHS ZK, HZS ZK, MěÚ Holešov a MM Zlína).

Z rozsudku NSS č. j. **9 As 163/2019-74 ze dne 25.02.2021** (odst. 52–54) vyplývá, že NSS na podkladě zjištění, že odvolání obsahovalo větu: „*Jestliže by však výše uvedené námitky nestačily ke zrušení napadeného stavebního povolení, pak odvolatel žádá nadřízený správní orgán o přezkum všech závazných stanovisek, které byly podkladem rozhodování*“, **dovodil neexistenci povinnosti žádat nadřízené správní orgány dotčených orgánů o potvrzení nebo změnu závazných stanovisek**, neboť proti jejich obsahu nesměřovala žádná námitka nezákonnosti nebo nesprávnosti. Ještě explicitnější hodnocení přinesl NSS v už jednou odkazovaném rozsudku č. j. **10 As 533/2021-140 ze dne 21.04.2022** v odst. [18]: „*Zároveň ale spolky nemohou napadat závazná stanoviska jen z „preventivních důvodů“ za účelem celkového ověření jejich zákonnosti, ale musí se bránit právě proti nezákonnosti, která představuje hrozbu pro životní prostředí (opět 3 As 304/2019, bod 20)*“.

Všichni odvolatelé jsou účastníky řízení, kteří jsou věcně legitimováni uplatňovat námitky z hlediska **vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví** [§ 89 odst. 4 věta třetí ve spojení s § 94 odst. 4 stavebního zákona; § 1 odst. 1 a § 3 písm. i) bod 2. zákona EIA]. V odvolacím řízení tomu nemůže být jinak, neboť přípustné věcné zaměření námitek se zachovává po celé řízení.

Na základě těchto východisek ministerstvo dospělo k následujícím závěrům:

Spolek Děti Země alespoň vyjmenoval, jaká závazná stanoviska se **obecně** domáhá přezkoumat. **Důvody přesto neuvedl – obsah** závazných stanovisek, přestože je vyjmenoval, tedy **nenapadl**. Spolky Kostelec a Egeria neuvedly dokonce ani konkrétní závazná stanoviska, **obecnou námitku směřovaly neurčitě proti všem**. Ve výsledku je ale tento jistý rozdíl mezi spolkem Děti Země a ostatními odvolateli bezpředmětný, protože ani uvedení konkrétních závazných stanovisek samozřejmě neznamena, že odvolání směřuje proti jejich obsahu.

Při znalosti rozsudku NSS č. j. **10 As 533/2021-142 ze dne 21.04.2022** je zřejmé, že u spolku Děti Země jde o stejný *modus operandi*, jaký již NSS měl příležitost posoudit. Odmítl, že

by ke „generálnímu přezkumu“ všech závazných stanovisek mělo docházet, pokud požadavek zní následovně (srov. odst. [19]):

*„(...) stěžovatel se domáhal takto **přezkumu všech stanovisek** proto, že **si nebyl jistý, které podklady představují závazná stanoviska, a které nikoli**“;*

v nynějším odvolání na str. 26 přitom požadavek zní prakticky stejně:

*„(...) aby MD zajistilo řádný přezkum zákonnosti **VŠECH** ostatních závazných stanovisek (...), přičemž z opatrnosti uvádějí „**všech**“, **neboť si nejsou jisti, který podklad je závazným stanoviskem a který ne**.“*

(Zvýraznění v obou citacích provedlo ministerstvo.)

Stanovisko **Ministerstva vnitra**, odboru bezpečnostní politiky, č. j. MV-178835-2/OBP-2020 ze dne 16.11.2020 není závazným stanoviskem [srov. § 16 odst. 2 písm. a) a § 44 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „**zákon o pozemních komunikacích**“)]. Tím spíše u pouhého (nezávazného) stanoviska není důvod k iniciaci jeho revize „autoremedurou“ (nejde o závazné stanovisko, příslušný by proto nebyl ministr vnitra). Z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na dálnici D49 není u nových PHS co řešit – jde o běžnou součást dálnic, která zjevně nemá negativní vliv na bezpečnost ani plynulost provozu. Příímý ani nepřímý vliv na věcné zaměření odvolatelů není.

Závazné stanovisko **Ministerstva obrany**, odboru ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, také nebylo odvolateli napadeno co do obsahu. Navíc jej Ministerstvo obrany uplatnilo kvůli dotčení území vymezeného z hlediska zajišťování obrany státu (§ 175 odst. 1 stavebního zákona) v návaznosti na zájmy chráněné zákonem č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Ministerstvo u nových protihlukových stěn dálnice D49 neshledává u tohoto chráněného veřejného zájmu nic, co by potenciálně mohlo mít přímý nebo nepřímý vliv na věcné zaměření odvolatelů. Podmínka závazného stanoviska ostatně vychází z nutnosti mít informace „*pro zajištění bojeschopnosti a plánování plynulého provozu vojenské techniky*“.

Závazné stanovisko zdejšího **ministerstva (odboru infrastruktury a územního plánu)** č. j. MD-17643/2021-910/2 ze dne 08.06.2021 rovněž nikdo nenapadl co do obsahu. Jedná se o závazné stanovisko vydané z hlediska řešení dálnice D49 [§ 40 odst. 2 písm. g) zákona o pozemních komunikacích]. U tohoto typu závazného stanoviska, jestliže: **a)** se dálnice D49 „řeší“ tak, že se k ní jako její součást navrhuje nové protihlukové stěny; **b)** odůvodnění závazného stanoviska je založeno na podkladovém vyjádření ŘSD k jeho vlastnímu záměru a dále je založeno **c)** na kompatibilitě s výhledovými záměry ministerstva; **d)** závazné stanovisko nestanoví žádnou podmínku, ministerstvo neshledává žádný přímý ani nepřímý vliv na předmět činnosti dotčené veřejnosti. „*Z hlediska řešení*“ dálnice D49 protihlukovými stěnami, jež jsou běžnou součástí dálnic, silnic a místních komunikací, je zjevně vyloučené, že by mohly existovat důvody, pro které by mohl jiný funkčně příslušný odbor zdejšího ministerstva nesouhlasit s novými protihlukovými stěnami.

Tímto se odvolateli dostalo odpovědi na jeho závěr z vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 8.), že dosud nebyla přezkoumána všechna (koordinovaná) závazná stanoviska podle § 149 odst. 7 správního řádu.

Závazné stanovisko KHS ZK (spolek Děti Země – bod 8.):

Ministerstvo zdravotnictví potvrdilo závazné stanovisko KHS ZK. S potvrzujícím závazným stanoviskem ministerstvo seznámilo účastníky řízení, proto ministerstvo jen shrne nosné úvahy Ministerstva zdravotnictví.

Ministerstvo zdravotnictví shrnulo, proč byl dopracován rozsah protihlukových opatření pro dálnici D49 o nyní projednávané nové protihlukové stěny – na základě: hlukové studie z 07/2013, akt. 12/2013, PRAGOPROJEKT, a. s.; akustické studie z 05/2009, EKOLA group, spol. s r. o.; závazného stanoviska KHS ZK č. j. KHSZL 02600/2014 ze dne 17.02.2014 pro stavební řízení k celé R49.

K odvolatelovým námitkám popsalo, že první studie pracovala s výpočtovým software SoundPlan v. 7.1, který zohledňuje třírozměrný prostor a reálnou členitost terénu včetně odrazivosti. Výpočet tím zpřesňuje a staví na stranu bezpečnosti. Výpočtový model pracoval s výhledovým stavem do roku 2030 (intenzity dopravy pro uvedený rok a s uvažováním zprovoznění dálnice jako celku, zhodnocení i větví MUK Třebětice včetně přeložky silnice II/432

a ramp MÚK Holešov včetně přivaděče Holešov). Úroveň dopravní zátěže ve výpočtu představuje horní hranici předpokládaného vývoje automobilismu (použité jsou kartogramy z roku 2013). Vstupní data jsou nadhodnocena. Druhá studie pracovala se software CADNA A v. 3.7, jenž opět zohlednil třírozměrný prostor se zahrnutím odrazů od odvodových plášťů přiléhající obytné zástavby v obcích Třebětice a Alexovice. Výhledové stavy byly modelovány pro rok 2015.

Výčet schváleného softwaru není legislativně upraven. Výše použitý software je dostatečný, v aktuálních verzích včetně použitých metodik (RLS 90, NMPB/XP S 31133). Modelování hlukové zátěže první studií bylo spjato s celou dálnicí D49, druhá studie posuzovala hluk zejména s ohledem na obce Třebětice a Alexovice. Obě studie jsou přiléhavé i z hlediska Metodického návodu pro měření a hodnocení hluku v mimopracovním prostředí (Věstník Ministerstva zdravotnictví, 11/2017). Ministerstvo zdravotnictví také odkázalo na § 30 odst. 1 zákona o ochraně veřejného zdraví zakotvujícího povinnost provozovatele zdroje hluku zajistit nepřekračování hygienických limitů.

K novelizacím právních předpisů vztahujících se k regulaci hluku Ministerstvo zdravotnictví konstatovalo, že nařízení vlády č. 148/2006 Sb., bylo nahrazeno nařízením vlády č. 272/2011 Sb. (účinnost od 01.10.2011). Po obsahové stránce se co do hodnot hygienických limitů věcně nic nezměnilo (60/50 dB denní/noční doba). Řízení podle stavebního zákona je návrhové, povinností KHS ZK bylo posoudit dokumentaci v předloženém rozsahu a posoudit, zda obě předložené studie podávají požadované informace. U výpočtových bodů TR7 (č. p. 42), TR6 (č. p. 90) a SO4 (č. p. 177) byly predikovány nadlimitní hodnoty hluku v noční době. Vzhledem k popsáným vlastnostem výpočtového modelu (členitost terénu, odrazivost, výhledový stav je rok 2030) je výpočet na straně bezpečnosti (nadhodnocuje). Akustická studie je dle výše odkazovaného metodického návodu písemná zpráva obsahující výpočet očekávaných hodnot zvolených určujících ukazatelů hluku a dalších skutečností o předpokládané hlukové zátěži. Hlavním výsledkem akustické studie by mělo být upozornění na možné překročení hygienického limitu a stanovení případných provozních podmínek. Slouží jako informace pro stavebníka a orgán ochrany veřejného zdraví o kritických bodech a zdravotních rizicích. Smyslem § 149 odst. 7 správního řádu je přezkoumání závazného stanoviska s ohledem na období jeho vydání. Dodatečné či automatizované implementování nových skutečností, s ohledem na časový odstup, do závazného stanoviska je možné, pokud by žadatel požádal KHS ZK o vydání nového závazného stanoviska a předložil by novou/aktualizovanou dokumentaci včetně dalšího souvisejícího posouzení hluku. Závazné stanovisko KHS ZK není časově omezené.

Odvolatelem zmíněná hluková studie z 09/2016 (bez další specifikace) nebyla připojena jako součást dokumentace předložené KHS ZK. Proto se k této studii Ministerstvo zdravotnictví nevyjadřovalo, jen obecně k „dokumentaci“ (zde nejde o pojem zavedený ministerstvem pro dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby, pozn. ministerstva) předložené podle zákona EIA konstatovalo, že podle tohoto zákona jsou upraveny kompetence orgánů ochrany přírody a krajiny, nikoliv orgánů ochrany veřejného zdraví.

K požadavku na doplnění dvou podmínek (specifikace výpočtových bodů, způsob měření hluku) Ministerstvo zdravotnictví sdělilo, že závazné stanovisko KHS ZK vydala k dokumentaci změny č. 3 ÚR pro R49. Dopracování rozsahu nových protihlukových stěn bylo zapracováno do projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, ve kterém KHS ZK uplatnila podmínky pro provedení měření hluku během zkušební provozu (pro **celý úsek** dálnice D49, podmínka č. 32 SP pro D49; pozn. ministerstva). Požadavek na doplnění dvou podmínek proto považuje Ministerstvo zdravotnictví za bezpředmětný.

Závěrem Ministerstvo zdravotnictví uvedlo, že odvolatelovy námitky jsou podobné těm směřujícím v rozkladu odvolatele, jímž napadl SP pro D49, proti závaznému stanovisku KHS ZK č. j. KHSZL 02600/2014 ze dne 17.02.2014, které Ministerstvo zdravotnictví potvrdilo pod č. j. MZDR 22816/2021-25/OVZ ze dne 13.08.2021.

Co se týče odborných otázek spjatých s ochranou veřejného zdraví, ministerstvo není kompetentní rozporovat úvahy Ministerstva zdravotnictví a pokládá výše uvedené za úplné vypořádání odvolací argumentace, které není stiženo logickými rozpory. K „neodborným“ aspektům odvolací argumentace nicméně ministerstvo shledalo za potřebné **ve dvou bodech** navázat na Ministerstvo zdravotnictví.

Za prvé, ministerstvo v souvislosti s výše řečeným doplňuje, že krajský úřad dne 08.07.2021 (doručenka na č. l. 173 spisu) doručil KHS ZK oznámení o zahájení řízení, na jehož str. 3 všechny dotčené orgány poučil o možnosti uplatnit tzv. navazující závazná stanoviska podle

§ 4 odst. 4 stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení mohou dotčené orgány uplatňovat závazná stanoviska pouze na základě **nově zjištěných a doložených skutečností, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky**, za kterých bylo původní stanovisko nebo závazné stanovisko vydáno, nebo skutečností vyplývajících z větší podrobnosti pořízené územně plánovací dokumentace nebo podkladů pro rozhodnutí stavebního úřadu podle tohoto zákona, jinak se k nim nepřihlíží.

KHS ZK **neuplatnila** do okamžiku zkoncentrování řízení navazující závazné stanovisko a ještě z vyjádření č. j. KHSZL 26629/2021 ze dne 06.10.2021 (na č. l. 364 spisu) k žádosti krajského úřadu o součinnost **fakticky vyplývá, že KHS ZK neshledala žádnou novou skutečnost** ve smyslu § 4 odst. 4 stavebního zákona. Krajský úřad ani ministerstvo tudíž nemohou začít jen tak dovozovat, že by existovala nějaká novota ve smyslu § 4 odst. 4 stavebního zákona. Těmto zjištěním tedy odpovídá závěr Ministerstva zdravotnictví, že závazné stanovisko KHS ZK se přezkoumává „s ohledem na období, ve kterém bylo vydáno“ (str. 8 potvrzujícího závazného stanoviska) s tím, že navazující závazné stanovisko nebyl dle způsobu postupu KHS ZK důvod uplatnit.

Za druhé, Ministerstvo zdravotnictví zdůvodnilo, že se nebude vyjadřovat k hlukové studii z 09/2016 zmíněné v odvolatelově argumentaci, neboť šlo o podklad předložený podle zákona EIA upravujícího kompetence orgánů ochrany přírody a krajiny (toto označení ministerstvo nepovažuje za přesné, blíže v dalším odstavci).

Odvolatelovu argumentaci vztahenou k hlukové studii z 09/2016 však dle názoru ministerstva nelze ponechat nevypořádanou, neboť se očividně vztahuje k ochraně veřejného zdraví [srov. věcné zaměření dotčené veřejnosti dle § 3 písm. i) bod 2. zákona EIA a legislativní zkratka zavedená v § 1 odst. 1 zákona EIA]. Námitku tedy není možné odmítnout vypořádat jen proto, že Ministerstvo zdravotnictví, jako správní orgán vydávající tzv. subsumovaný akt pro konečné odvolací rozhodnutí, k ní nic neuvedlo (resp. nemohlo uvést) s názorem, že **se jednalo o podklad pro postup podle zákona EIA**, který je významný pro MŽP jako orgán vykonávající státní správu v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (nejde tedy o orgány ochrany přírody a krajiny). V opačném případě by rozhodnutí ministerstva mohlo vykazovat dílčí nepřezkoumatelnost.

Hlukovou studii z 09/2016 zpracovala HBH Projekt, spol. s r. o., (dostupná z informačního systému EIA, složka „podklady1“, „4901_Hluk_pro-PriorS_Final.pdf“), a to **skutečně jako podklad pro posouzení podle § 23a zákona EIA**, což konkrétně uvedl sám odvolatel. Bylo by silně formalistické přidržet se hodnocení Ministerstva zdravotnictví, že označení „*hluková studie z 09/2016*“ je „*bez další specifikace*“. Z pohledu Ministerstva zdravotnictví patrně ano, protože nehodnotí záměr ze všech hledisek jako je tomu podle § 90 odst. 1 stavebního zákona, pro ministerstvo však není za těchto okolností hluková studie z EIA irelevantní a „*bez další specifikace*“.

V informačním systému EIA, ze kterého ministerstvo v tomto řízení běžně vycházelo, se totiž nenachází jiná hluková studie z 09/2016 a **také MŽP ji v prioritním závazném stanovisku jednoznačně specifikuje** (str. 6). Jelikož z této hlukové studie odvolatel cituje a nikdo jiný námitky k hluku neuplatnil, není třeba dlouhého vysvětlování, proto jen stručně to nejpodstatnější:

Hluková studie pracovala s výpočtovým software SoundPlan v. 7.4 (metodika RLS 90). Intenzity dopravy byly převzaty z dopravních studií „D49 – Dopravní model, SUDOP PRAHA a. s., srpen 2016“ a „D49 – Dopravní model, dopracování intenzit dopravy o výpočtový rok 2030, SUDOP PRAHA a. s., srpen 2016“. Jako výpočtový rok byl zvolen rok 2030. Pro výpočty byly použity intenzity dopravy pro variantu 3 (tj. hotová je celá dálnice D49 až na Slovensko, včetně navazujícího Slovenského úseku na Púchov a Slovenskou dálnici D1), tak, aby bylo posouzeno v současnosti nejvyšší predikované zatížení na trase dálnice D49.

V tomto ohledu, jak se podává z tohoto popisu a z popisu Ministerstva zdravotnictví, ministerstvo nevidí rozpor mezi metodami a předpoklady této hlukové studie a studií, se kterými se vypořádalo Ministerstvo zdravotnictví jako relevantními podklady pro závazné stanovisko KHS ZK. Přestože se Ministerstvo zdravotnictví odmítlo vyjádřit k této hlukové studii, výše shrnuté opravdu nenasevďuje tomu, že by z ní vyplývalo něco pro posouzení veřejného zdraví něco podstatně jiného. Tyto podklady nejsou v rozporu.

Odvolatel dále správně uvedl, že tato hluková studie v závěru konstatuje očekávané mírné překračování hlukových limitů u těchto objektů:

č.	Název	podlaží	bez PHS		s protihlukovými stěnami			
			L _{Aeq} [dB] den	L _{Aeq} [dB] noc	L _{Aeq} [dB] den	L _{Aeq} [dB] noc	rozdíln ΔL _{Aeq} [dB] den	rozdíln ΔL _{Aeq} [dB] noc
9	Třebětice 42	1	55,1	49,8	55,3	50	0,2	0,2
		2	55,3	50	55,5	50,1	0,2	0,1
20	Sovářna 177	1	57,3	51,4	57,3	51,4	0	0

Objekty s překročením limitu (zredukovaná tabulka z hlukové studie z 09/2016)

Otázku překročení limitů odvolatel spojoval s povinností stavebních úřadů, aby závazná stanoviska odpovídala zákonným požadavkům, i po věcné a časové stránce, tj. dle jeho názoru mělo být povinností krajského úřadu a KHS ZK vyžádat si aktuální (aktuálnější) studii. **Z hlediska diskutované hlukové studie (tj. v rozsahu, kterým se Ministerstvo zdravotnictví nezabývalo ze shora vyloženého důvodu), ministerstvo uvádí, že nespátřuje důvod pro pochybnosti a věcné a časové aktuálnosti podkladů, které by měly na straně krajského úřadu vzniknout.**

Objekt Sovárna č. p. 177, jak ministerstvo uvedlo v tomto rozhodnutí (str. 21) je budovou, která je **dotčená jinou částí úseku dálnice D49**. Krajský úřad, tj. ani ministerstvo, nemůže v územním řízení o změně č. 3 ÚR pro R49 shledat jako překážku pro umístění nových protihlukových stěn skutečnost, že **jimi nedotčený, jiný úsek dálnice D49 Hulín–Fryšták** má potenciální problém s hlukovým limitem pro noční dobu. Ministerstvo jej nezamýšlí zlehčovat, ale **jde o problém pro zkušební provoz dálnice D49** (srov. opět podmínku č. 32 SP pro D49), **na němž nelze založit pro ŘSD negativní rozhodnutí v nynějším územním řízení**. Předmětem tohoto územního řízení podle § 94 odst. 1 věty druhé stavebního zákona je (a může být) jen rozsah navržené změny ÚR pro R49. Neboli ta otázka, zda nové protihlukové stěny vyhoví požadavkům § 90 odst. 1 stavebního zákona.

Objekt Třebětice č. p. 42 už se sice nachází v části úseku dálnice D49, který je dotčen změnou č. 3 ÚR pro R49, **avšak tento objekt je vyřešen na tomto územním řízení nezávislou podmínkou č. 48 SP pro D49** (tj. pro původní rozsah protihlukových stěn), že stavebník (ŘSD) „je po změření skutečné hlukové zátěže z provozu dálnice D49 (po jejím zprovoznění) povinen předložit výsledky měření hlukové zátěže z provozu vlastníkovu objektu Třebětice č. p. 42. Případná dodatečná protihluková opatření u tohoto objektu budou realizována až po vzájemné dohodě s vlastníkem“. Formulace této podmínky **výslovně vycházela z prohlášení vlastníka tohoto objektu** (vizte bod [101], sub 145. SP pro D49). Logicky tedy **nemůže odvolatelo argumentace bránit potvrzení napadeného rozhodnutí, když sám vlastník dotčené nemovité věci ve stavebním řízení ve věci celého úseku dálnice D49 Hulín–Fryšták v ochraně před hlukem problém nespátřoval, a to dokonce za situace, že SP pro D49 předpokládá menší rozsah protihlukových stěn**. Nové protihlukové stěny nemohou hlukovou situaci zhoršit. Výroková část SP pro D49 je závazná mj. pro účastníky stavebního řízení, mezi které patřil i odvolatel.

Ministerstvo v tomto konkrétním kontextu vnímá odvolací námitku jako paternalistickou snahu hájit práva vlastníka této nemovité věci domněle lepším způsobem, než jak se rozhodl on sám ve skončeném stavebním řízení bez projednávání nových PHS. V této souvislosti se ministerstvu jeví jako přiléhavá následující obecná akademická úvaha (autor ji vztahoval k hodnocení významu vady, ministerstvo v tomto případě vadu vůbec neshledává, jde jen o ilustraci paternalistických sklonů): „(...) *Tím není řečeno, že jednotlivý zájemník nebo spolek hájící skupinové zájmy nemá mít možnost domáhat se soudní ochrany. Jde spíše o to, že účastníci přezkumného řízení, kteří nejsou přímo a bezprostředně dotčeni, mají sklon zveličovat i vady, které nemění nic na správnosti postupu a rozhodnutí veřejné správy, které je z podstaty věc povinná projevoval iniciativu při nalézání práva.*“ (POMAHÁČ, R., *Proměny správního soudnictví*. Praha: Univerzita Karlova, 2021, ISBN 978-80-7630-014-9, s. 92.).

K vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ministerstvo uvádí, že výše podrobně vypořádalo námitku vztahující se překročení intenzit hluku v noční době u dvou objektů; z vypořádání dle názoru ministerstva vyplývá, že **v tomto územním řízení o změně ÚR pro R49 není důvod stanovit opatření**. Odvolatelo vyjádření působí dojmem, že brojí proti samotné dálnici

D49 Hulín–Fryšták, avšak nyní je prostor výhradně jen brojit proti umístění nových PHS, které hlukovou situaci z logiky věci nezhorší ani hluk nezpůsobují.

Odvolatelův vcelku podrobný rozbor hlukové situace u tunelů na velkém městském okruhu v Brně (silnice I/42) pokládá ministerstvo za zjevně mimoběžný případ, jednak s ohledem na výše vyřčené, jednak s ohledem na fakt, že sám odvolatel konstatuje, že jím uvedený příklad má problém na většině ze šedesáti měřících bodů, ačkoliv získala stavební povolení. V nynějším případě nových PHS otázka nespočívá na překročení hlukových limitů povolené dopravní stavby u několika desítek měřících bodů a neúspěších ve zkušebním provozu, ale v otázce, zda vpustit do území nové PHS jako součást dopravní stavby, které mají hlukovou situaci zlepšit.

Ministerstvo dále nesouhlasí s výtkou, že Ministerstvo zdravotnictví chybně nezměnilo závazné stanovisko KHS ZK doplněním dvou podmínek, což založila na závěru o dostatečné ochraně veřejného zájmu na ochraně veřejného zdraví už pro účely SP pro D49. Tento odkaz nechápe ministerstvo tak jako odvolatel – jako irelevantní či zmatečný. Ministerstvo zdravotnictví tím dle názoru ministerstva jen mínili zdůraznit, že hluk způsobuje dálnice, kde orgány ochrany veřejného zdraví uplatnili podmínky, kdežto projednávané nové PHS žádný hluk nezpůsobují, tudíž nedává smysl vyhovět návrhu na doplnění dvou podmínek (str. 28 doplněného odvolání). Ministerstvo ani nevidí důvod, proč by se mělo v tomto dále doptávat Ministerstva zdravotnictví, jelikož návrh první podmínky na přesnou specifikaci výpočtových bodů postrádá smysl, jestliže nové PHS mají územní vztah jen k jednomu bodu (Třebětice č. p. 42, bod č. 9), který je identifikován v podstatě dle odvolatelského návrhu. Ve zbytku první navržené podmínky a celostně co do druhé navržené podmínky jde pak víceméně o zdůraznění, že měření má být provedené podle předpisů na úseku ochrany veřejného zdraví, resp. metodik, dle nichž se dle názoru ministerstva postupuje ve smyslu § 2 odst. 1 a 4 správního řádu.

Konečně se sluší poznamenat, že obě navrhované podmínky opět znějí, jakoby je odvolatel požadoval pro vlastní stavbu dálnice, proto se nelze divit, že Ministerstvo zdravotnictví odkázalo v rámci širší argumentace i na požadavky vzešlé pro SP pro D49. Pojímá-li odvolatel svou argumentaci k novým PHS provázaně s dálnicí D49 Hulín–Fryšták (R4901), jejíž povolení implicitně, místy otevřeněji, kritizuje, nemůže současně napadat dotčené orgány, když recipročně také zmíní kontext svých požadavků, které uplatnily k SP pro D49.

Z výše vyložených důvodů ministerstvo nežádalo o revizi závazného stanoviska Ministerstva zdravotnictví.

Závazné stanovisko HZS ZK, kolize únikových cest s oplocením (spolek Děti Země – bod 8., spolek Egeria – bod 17, spolky Kostelec a Egeria – body 5):

Ministerstvo v první řadě odkazuje na usnesení GŘ HZS ze dne 19.04.2022, v němž vyjádřilo názor, že u staveb kategorie 0 a I, jimiž nově jsou nové PHS, se od 01.12.2021 nevykonává státní požární dozor. V důsledku chybějících přechodných ustanovení zákona č. 415/2021 Sb. se u nich nevydávají závazná stanoviska. Závazná stanoviska vydaná k těmto kategoriím staveb již nelze považovat za závazná stanoviska, tudíž není co přezkoumávat. Nově se na ně musí hledět jako na nezávazný podklad, který stavební úřad vyhodnotí v rámci vlastní úvahy ve smyslu § 50 odst. 4 správního řádu. Opačný postup by dle GŘ HZS znamenal překročení jeho kompetencí a „byl by tudíž i postupem nesprávným – napadnutelným v rámci soudního přezkumu“. Na podporu svého názoru GŘ HZS odkázalo na dle jeho mínění podobný případ, který vznikl u závazných stanovisek podle § 96b stavebního zákona po novelizaci provedené zákonem č. 169/2018 Sb., která založila u některých záměrů příslušnost stavebního úřadu oproti původním orgánům územního plánování (metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 31.08.2018 „Závazná stanoviska orgánů územního plánování“).

GŘ HZS (Ministerstvo vnitra) jako ústřední orgán státní správy pro požární ochranu poskytlo k požadavku ministerstva výklad a „řízení o žádosti“ ministerstva (*sic!*) zastavilo. Ministerstvu tedy **nezbývá, než odvolání v tomto rozsahu považovat za odvolání nesměřující proti obsahu závazného stanoviska HZS ZK**, ale za námítky kompetenčně spadající do působnosti ministerstva.

(Na vysvětlenou účastníkům řízení a GŘ HZS: Ministerstvo nepodalo rozklad proti usnesení GŘ HZS, jelikož neexistují žádná řízení o žádostech stavebních úřadů podle § 149 odst. 7 správního řádu, ale jde procesně o zvláštní typ součinnosti, při níž nadřízené správní orgány dotčených orgánů přezkoumávají pro potřeby odvolacího správního orgánu odvolací námítky z „odborné větve“ celého řízení, samy však nevedou žádné řízení o žádosti odvolacího správního orgánu „vnořené“ do odvolacího řízení. Věcně však šlo ministerstvu o poskytnutí výkladu – zda

potřebný výklad obsahuje písemnost nadepsaná „*usnesení*“ umožňující údajně podat ministerstvu jako správnímu orgánu rozklad, pokládá ministerstvo za zcela podružné. Konsekventně ministerstvo neověřovalo právní moc „*usnesení*“ GR HZS.)

Ministerstvo, jehož působnost na úseku požární ochrany u nových protihlukových stěn aktivovalo svým právním názorem GR HZS, nejprve k charakteru závazných stanovisek u staveb kategorie 0 a I (po novu) uvádí, že situace je vcelku patová, neboť sice lze dovodit názor GR HZS, ale na druhou stranu nejde dovodit, že by zákonodárce zamýšlel přechodným ustanovením mlčky odejmout dosavadním vydaným závazným stanoviskům charakter závazného stanoviska (např.: „Dosavadní závazná stanoviska v dosud neskončených řízeních podle zvláštních právních předpisů se po nabytí účinnosti tohoto zákona považují za nezávazné podklady pro vydání rozhodnutí.“). Výklad ústředního orgánu státní správy na úseku požární ochrany by však měl být určující.

K odvolacím námitkám: Ministerstvo neshledává „závazné stanovisko“ HZS ZK nezákonným nebo věcně nesprávným, resp. shledává požární bezpečnost nových protihlukových stěn za vyřešenou. Nové protihlukové stěny jsou v zásadě jednoduchá stavba (z hlediska požární ochrany), nevytvářejí požárně nebezpečný prostor, o uzavřených požárních úsecích s požárním rizikem se nedá hovořit. V zásadě není, co posuzovat, ani co vytýkat HZS ZK, že by posoudil nedostatečně. Podstatná je skutečnost, že z prostoru dálnice lze uniknout a nové protihlukové stěny nevytvářejí pro únik nepřekonatelnou bariéru. O povinných náležitostech „závazného stanoviska“ HZS ZK se také nedá hovořit, obsahuje základní úvahy a popis, obojí poplatné povaze záměru; vyplývá z něj, že jde o jednoduchou stavbu, tj. HZS ZK pochopitelně akceptoval přiměřené zjednodušení požárně bezpečnostního řešení. K námitce chybějícího poučení ministerstvo odkazuje na § 149 odst. 2 správního řádu, podle něhož „závazné stanovisko“ HZS ZK ani v době, kdy se dalo hovořit o jeho charakteru závazného stanoviska, nemuselo obsahovat poučení. Ve zbytku ministerstvo odkazuje na samostatné námitky k rozsahu projektantovy autorizace (str. 40 a násl.).

Ke zmínkám spolku Děti Země k požárům při výstavbě a provozu dálnice (nehoda cisterny atd.) ministerstvu nezbyvá s ohledem na předmět řízení než uvést, že změna č. 3 ÚR pro R49 se netýká vlastní dálnice. Úvaha o řádnosti posouzení požární bezpečnosti nových PHS opravdu nezávisí na zvažování případných nehod cisteren ani požárů.

K námitkám spolku Egeria v rozsahu vztahujícím se ke zpochybnění způsobu evakuace osob, neboť dálnice D49 má být podle SP pro D49 oplocena a dokumentace neřeší průchod osob přes oplocení, ministerstvo uvádí následující. Dotčená veřejnost podle zákona EIA má omezený rozsah věcných námitek na otázky ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Umožnění evakuace osob od nehody na dálnici ministerstvo na jedné straně nechce bagatelizovat, na druhé straně ale také **nedokáže nalézt argument, proč by měly obavy spolku Egeria o to, zda osoby uniknuvší z dálnice po nehodě budou moci odejít (utéct) do ještě větší vzdálenosti od dálnice přes oplocení, spadat do věcného zaměření dotčené veřejnosti** (skrže nové PHS se osoby dostanou díky navrženým únikovým cestám). Životního prostředí se netýká. Jistý vzdálený vztah ke zdraví jednotlivců sice může existovat, ovšem ochrana potenciálního zdraví jednotlivce nebo několika účastníků silničního provozu či desítek u hromadné nehody není totéž jako ochrana veřejného zdraví nebo vlivy na obyvatelstvo (srov. § 2 odst. 1 a 2 zákona o ochraně veřejného zdraví, § 1 odst. 1 a § 2 zákona EIA). Při odhlédnutí od podrobnosti územního řízení ministerstvo vzhledem k běžným dojezdovým časům složek IZS pokládá za irelevantní zabývat se otázkou, zda osoba, jež unikla z místa nehody mimo dálnici únikovou cestou dále za novou PHS, zůstane přechodně před oplocením nebo se přes něj bude moci případně dostat dál. Toto skutečně není podstatou územního řízení.

Vrátí-li se ještě ministerstvo k podrobnosti územního řízení, od které při předešlé úvaze odhlédlo, není jasné, proč by záměr **ve stupni dokumentace** měl obsahovat takovou podrobnost jakou je **podrobná návaznost v místě únikového schodiště na oplocení** (povoleného SP pro D49) a detailní řešení schodišť. Není na místě řešit takový detail v územním řízení, neboť v příloze č. 1 vyhlášky o dokumentaci staveb není dle názoru ministerstva žádná část, která by předepisovala úroveň řešení záměrů v takovém detailu.

K požadavku spolku Děti Země na zapracování podmínky „*Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení požadujeme předložit podrobnější projektovou dokumentaci, ve které bude uveden harmonogram stavebních prací s podrobným uvedením zabezpečení organizace výstavby s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení apod., včetně zabezpečení možnosti příjezdu nebo průjezdu vozidel jednotek požární ochrany.*“ ministerstvo uvádí, že ve

světlem názoru GR HZS by muselo jít o „obyčejnou“ podmínku pro další přípravu záměru, nikoliv takovou, která vzešla ze závazného stanoviska na úseku požární ochrany. Pro její uložení ministerstvo neshledalo důvody. Projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení musí obsahovat z hlediska řešení požární bezpečnosti tolik, co předepisuje vyhláška o projektové dokumentaci dopravních staveb, v níž se u různých částí projektové dokumentace hovoří o požární bezpečnosti. Podmínku by tedy ministerstvo sice mohlo „z opatrnosti“ uložit, ovšem její uložení by vzhledem k její navržené formulaci nepřineslo nic nového a v odvolatelově právní sféře by se reálně nic nezměnilo.

K vyjádření spolku Děti Země k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 10.) ministerstvo nemá vzhledem k jeho popisnému charakteru co dodávat; pouze pro upřesnění je vhodné upřesnit, že GR HZS neuzavřel, že HZS ZK neměl toho času vydat závazné stanovisko, ale že po novelizaci požárních předpisů pozbylo statusu závazného stanoviska.

Platnost časově omezených vyjádření a stanovisek (spolek Děti Země – bod 9.):

Platnost stanovisek vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury (dále jen „**VDTI**“) k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem [v tomto případě podle § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona] si ministerstvo dovoluje označit jako jakýsi „evergreen“ řízení podle stavebního zákona. Běžně jde o sladění různého konce platnosti všemožných stanovisek a jakékoliv pozbytí platnosti stanoviska se mechanicky řeší výzvou směřovanou žadatelům (stavebníkům). Dle názoru ministerstva je tomu tak mnohdy nesprávně, praxe se takto však vyvinula. Ministerstvu není znám žádný judikát ani komentářová literatura, které by o této otázce **komplexně** pojednávaly; jen se obecněji bez (hlubší) argumentace nejčastěji připouští, že stanovisko má být platné ke dni vydání rozhodnutí. To vede někdy až k bezmyšlenkovitému sledování konce platnosti stanovisek a věcná stránka zůstává upozaděna.

Není pochyb, že **stanovisko připojené k žádosti musí být platné ke dni zahájení územního řízení**. Jinak nelze vykládat § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona, protože propadlé, neaktuální stanovisko jistě není stanoviskem v tomto smyslu.

Během řízení běžně propadne platnost stanoviska či stanovisek (nezřídka omezeného i jen na 6, 9 či 12 měsíců) bez ohledu na to, zda příčinou je postup žadatelů. Na jedné straně nelze bagatelizovat význam stanovisek. Přeci jen slouží k ochraně dotčených ochranných a bezpečnostních pásem, tj. k ochraně infrastruktury, která je prakticky vždy provozována ve veřejném zájmu. Na straně druhé je však vlastník VDTI účastníkem řízení, protože jeho vlastnické právo nepochybně může být dotčeno (těžko by bylo možné automaticky vyloučit i jen možnost přímého dotčení vlastnického práva k infrastruktuře, pokud do jejího ochranného/bezpečnostního pásma – existujícího primárně k zajištění jejího bezpečného a spolehlivého provozu – lze zasáhnout jen za určitých podmínek). Pak je ale **vlastník VDTI účastníkem řízení. Nemá ale žádná zákonem předvídaná privilegia, vztahuje se na něj standardně koncentrace řízení**. Jestliže nereaguje na úkony stavebního úřadu, zejména na lhůtu k uplatnění námitek, pak musí platit, že odchýlně od stanoviska nemá k záměru co dodat. Jde o jeho infrastrukturu a jeho odpovědnost. Nemůže očekávat, že dostane prostor své stanovisko aktualizovat „donekonečna“, klidně i těsně před vydáním rozhodnutí, a to ještě za podmínky, že se na něj aktivně obrátí stavební úřad nebo žadatelé (stavebníci). Kdyby tomu tak mělo být a měl mít toto privilegium v řízení, pak by byl „kvazi-dotčeným orgánem“ s ještě silnějším postavením a stavební zákon by tuto situaci takto musel výslovně upravit. Koncentrace řízení se ostatně vztahuje i na navazující závazná stanoviska dotčených orgánů, které je také nemohou uplatnit dle libosti, ale za podmínek § 4 odst. 4 stavebního zákona a ve stanovené lhůtě. **Vlastníci/správci VDTI by tedy byli jedinými subjekty, které by mohly své požadavky vznášet nepřetržitě**. Navíc by tento přístup vedl k tomu, že by se žádost během řízení stávala z úplné neúplnou (klidně i vícekrát) i po zkoncentrování řízení a prvoinstanční rozhodnutí by se stávala ze zákonných nezákonnými, což je iracionální výklad.

Tento názor ministerstva není zcela novátorským, ale rozvedením úvah zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ve znění pozdějších předpisů, který se v usnesení č. j. **Konf 54/2017-11 ze dne 25.09.2018** zabýval charakterem požadavku vlastníka veřejné technické infrastruktury na napojení na kanalizaci (tj. tím spíše týkající se dotčení ochranného pásma kanalizace) v řízení o dodatečném povolení stavby (v němž se však uplatnila ustanovení o stavebním řízení principiálně shodná s ustanoveními o územním řízení, pokud jde o úpravu stanovisek vlastníků veřejné dopravní a technické infrastruktury). Zvláštní senát posoudil nesouhlas vlastníka kanalizace (odst. [14] usnesení) takto:

„(...) jde věcně o námitku, uplatněnou účastníkem řízení dle § 114 odst. 1 věty první stavebního zákona. Bylo proto na ní, aby v souladu s § 114 odst. 1 věty třetí stavebního zákona tento nesouhlas odůvodnila z hlediska podmínek, které zákon o vodovodech a kanalizacích stanoví (technické a kapacitní možnosti). Pokud své negativní stanovisko žalovaná neodůvodnila v souladu se zákonem, je na stavebním úřadu, aby žalovanou vedl k upřesnění těchto výhrad a podle výsledku tohoto postupu následně o této námitce rozhodl. (...)“

Ministerstvo se v této souvislosti domnívá, že zákonodárcovým úmyslem bylo přinejmenším posílit význam odůvodnění rozhodnutí zvláštního senátu, aby nosné úvahy zvláštního senátu byly obecně respektovány. Podle § 5 odst. 5 citovaného zákona je totiž **pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu závazné** pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž tento spor vznikl, jakož i pro všechny orgány moci výkonné, orgány územního samosprávného celku, jakož i fyzické nebo právnické osoby nebo jiné orgány, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, a soudy. Procesní předpisy upravující rozhodování soudů **obvykle výslovně normují závaznost toliko výroků rozhodnutí** (srov. § 54 odst. 6 soudního řádu správního, § 159a odst. 1 až 3 občanského soudního řádu, § 27 zákona o zvláštních řízeních soudních).

Pokud tedy **po zkoncentrování řízení** nebo až v odvolacím řízení uplyne platnost stanoviska, **nemá to vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Jde o dotčení právní sféry vlastníka či správce příslušné VDTI, kterému je rozhodnutí oznámeno a který má právo ho napadnout odvoláním.** Pro vlastníka VDTI platí, stejně jako pro jiné účastníky řízení, **zákaz novot zakotvený v § 82 odst. 4 správního řádu.** Opět žádná privilegia, ale rovnost v procesních právech.

Vlastník/správce VDTI sice dává stanovisko před zahájením řízení k dokumentaci na základě požadavku žadatelů, ale **pro případné odchylky si už má sám sledovat v řízení, jehož je účastníkem.** Nelze očekávat, že doplnění (potvrzení platnosti) stanovisek budou stavebními úřady a žadateli neustále požadována. Ze stavebního zákona dle názoru ministerstva nevyplývá, že by vlastník VDTI měl to privilegium, že se ho bude pro jeho maximální komfort stavební úřad nebo žadatel téměř doprošovat. Neobstojí případný argument, že zpravidla půjde o ochranu veřejného zájmu. Nejinak je tomu u navazujících závazných stanovisek, na které se také vztahuje zásada koncentrace řízení (stavební zákon obsahuje tento princip od počátku své platnosti). I ve světle § 7 správního řádu je zřejmé, že jedna skupina účastníků řízení nemůže disponovat takovým komfortem.

Ministerstvo nevidí důvod, aby spolek Děti Země se zaměřením na ochranu životního prostředí nebo veřejného zdraví [§ 3 písm. i) bod 2. zákona EIA] suploval námitkami stran platnosti všech stanovisek vlastníků/správců VDTI úlohu vlastníků/správců VDTI, kteří neučinili žádný úkon směřující k případnému potvrzení nebo zejména k negaci předchozích stanovisek.

V principu nepřilíš odlišný názor (vztahený k pozbytí platnosti v odvolacím řízení a založený na tom, že jde o vadu, ale která nemá vliv na rozhodnutí), zaujal v poměrech rozhodování podle liniového zákona **Krajský soud v Ostravě** v rozsudku č. j. **38 A 6/2020-230 ze dne 20.10.2020** (odst. 54.), kterým rozhodl v řízení, jehož účastníkem (žalobcem) byl právě spolek Děti Země.

Pro úplnost ministerstvo poznamenává, byť je jakousi zvyklostí stavebních úřadů přebírat kompletně vše, co vlastník/správce VDTI sdělil, že navíc zdaleka ne každý požadavek je svým charakterem stanoviskem ve smyslu § 86 odst. 2 písm. c) stavebního zákona. Tento charakter nemají např. všemožné požadavky na uzavírání smluv, na přizvání ke kolaudaci atd. Stanovisko může ze zákona směřovat výhradně **k možnosti a způsobu napojení nebo k podmínkám dotčených ochranných a bezpečnostních pásem**, nikoliv k tomu, jak si vlastník/správce VDTI představuje řešit ostatní záležitosti. **Požadavky tohoto typu tedy nemá vůbec smysl hodnotit z hlediska omezení platnosti.**

V nynějším případě krajský úřad převzal do napadeného rozhodnutí podmínky ze stanovisek (podmínky č. 8 až 11) a **vlastníky VDTI zahrnul do okruhu účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.** Kdyby se jakákoliv podmínka stala kvůli plynutí času věcně irelevantní, tito **vlastníci VDTI měli právo podat odvolání**, ve kterém by museli vysvětlit, proč nemohli požadavek na změnu uplatnit dříve (srov. § 82 odst. 4 správního řádu). Nikdo z nich odvolání nepodal. Obdobně se nikdo z nich nevyjádřil k podaným odvoláním na základě vyrozumění ze dne 20.01.2022, kde se obdobně použije totéž pravidlo (srov. § 86 odst. 3 větu první správního řádu). V odvolacím řízení také žádný z nich nereagoval na úkony ministerstva.

Odvolací námitka tedy působí jako snaha zpochybnit prostřednictvím formality napadené rozhodnutí.

Dotčená veřejnost navíc nemůže z hlediska svého věcného zaměření napadat cokoliv, co souvisí s jakoukoliv VDTI. **Jen některá VDTI může mít význam i pro tzv. ekologické spolky jako dotčenou veřejnost podle zákona EIA.** Jistě je rozdíl mezi podmínkami ochrany optického kabelu zajišťujícího v některé z obcí internet a např. podmínkami ochrany plynovodu GasNet, s. r. o., jehož nepřijatelné dotčení *a priori* není možné vyloučit jako potenciálně negativní projev na stavu životního prostředí.

Z hlediska stanoviska CETIN, a. s., jsou tedy jakékoliv námitky z tohoto důvodu nepřijatelné (§ 89 odst. 4 věta třetí a čtvrtá stavebního zákona); pokud by tato nepřijatelná námitka zůstala upozorněním na možný rozpor s právními předpisy, poskytuje na ni odpověď vypořádání uvedené výše ke koncentraci řízení.

Je také třeba si uvědomit, že u technické infrastruktury GasNet, s. r. o., a E.ON Distribuce, a. s., (toho času) odpovídá stanovisko podmínkám stanoveným jimi podle **§ 68 odst. 4 a § 46 odst. 11 energetického zákona**. Ačkoliv toto ustanovení nezapovídá časová omezení, je rozumný důvod vycházet ze silného předpokladu, že pokud souhlas jednou udělily, pak platí, že technické a bezpečnostní podmínky umožňují stavbu nových PHS a nedojde k ohrožení života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob. **Stěží lze dovozovat, že by dříve přípustná stavba změnila pouhým plynutím času svůj charakter na nebezpečnou stavbu.** Dřívější souhlas by bez těchto hypotetických změn rovněž znamenal, že pravděpodobnost nesouhlasu navazujícího na souhlas je prakticky vyloučená [srov. postih za bezdůvodné neudělení souhlasu dle § 91a odst. 1 písm. l) energetického zákona]. I GasNet, s. r. o., do značné míry sama ve svém stanovisku předvíдалa, v čem by mohla spočívat změna okolností – na str. 3 obou stanovisek totiž hovoří v souvislosti s další možnou korespondencí nebo jednáním **např. o změně stavby**. Ta přeci nenastala. Neexistuje racionální důvod dovozovat, že podmínky zastaraly.

Ministerstvo si také dovoluje podotknout, byť to nebude pro stručnost dokládat konkrétními příklady a činí tak jen pro dokreslení, že dlouhodobá praxe napovídá tomu, že časové omezení platnosti stanovisek představuje v drtivé většině případů jakýsi „disclaimer“ vlastníků VDTI, kteří časové omezení nepoužívají na základě nějaké sofistikované analýzy konkrétního záměru ve vazbě na konkrétní skutkové okolnosti, očekávání změny příslušné ČSN apod., ale proto, že v praxi se časová omezení používají tradičně ve vzorech stanovisek bez ohledu na okolnosti (často jsou generované automaticky).

ŘSD k žádosti připojilo tato stanoviska:

- Řízení letového provozu České republiky, s. p., zn. 11389/2020/RLPCR ze dne 21.12.2020 – lokalita je mimo zájmy, nenachází se zde pozemní ani podzemní zabezpečovací zařízení (platné do 21.12.2021)
- EG.D, a. s., zn. L4570-27024267 ze dne 02.02.2021 k žádosti č. 27024267 – venkovní vedení 110 kV, nadzemní vedení vysokého a nízkého napětí pro dálnici D49, stavbu 4901 Hulín–Fryšták v k. ú. Pravčice, Holešov, Žeranovice, Dolní Ves a Količín (tj. i pro tři irelevantní k. ú.)
- ČD - Telematika, a. s., č. j. 1202020116 ze dne 10.11.2020 – nedojde ke styku se sítí elektronických komunikací (platné do 10.11.2022)
- CETIN, a. s., č. j. 817825/20 ze dne 30.11.2020
- E.ON Distribuce, a. s., zn. H18502-26077732 ze dne 05.11.2020 (platné do 25.10.2022)
- GasNet, s. r. o., zn. 5002258059 ze dne 10.11.2020 – v k. ú. Třebětice nejsou žádná plynárenská zařízení a plynovodní přípojky (platné do 10.11.2022)
- GasNet, s. r. o., zn. 5002258040 ze dne 10.12.2020 – v k. ú. Žeranovice a Horní Lapač (platné do 10.12.2022)
- GasNet, s. r. o., zn. 5002258041 ze dne 10.12.2020 – v k. ú. Dolní Ves (platné do 10.12.2022)
- NET4GAS, s. r. o., zn. 10648/20/OVP/N ze dne 10.11.2020 – VTL plynovody a telekomunikační vedení nejsou dotčena (platné do 10.11.2022)
- itself, s. r. o., č. j. 20/005921 ze dne 02.12.2020 – nenachází se inženýrské sítě (platné do 02.12.2022)
- Moravská vodárenská, a. s., č. 032747/2020/PT ze dne 13.11.2020 – zařízení nebudou dotčena (platné do 13.11.2021)
- Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s., č. 1547/2020 ze dne 04.12.2020 – nenachází se žádné zařízení (platné do 04.12.2021)

Stanoviska označená ztučněním splňují podmínky: **a/** jsou stanovisky těch vlastníků VDTI, kteří byli účastníky řízení, **b/** byla platná do zkoncentrování řízení na základě 15denní lhůty od doručení oznámení o zahájení řízení č. j. KUZL 45696/2021 ze dne 08.07.2021 (doručeno všem dne 08.07.2021 – vizte č. l. 161–166 spisu).

Nezvýrazněná stanoviska jsou stanovisky těch vlastníků VDTI, která nebyla záměrem nových protihlukových stěn dotčena, u nichž tedy nemá význam hovořit o okamžiku koncentrace řízení. Taková stanoviska nemá dle názoru ministerstva smysl požadovat neustále aktualizovat. Původní stanovisko prokazuje, že v území žádná jejich VDTI nebyla. Kdyby přišli jako další do území se zcela novým záměrem, muselo by se tak stát v místě, které je nástroji územního plánování (včetně ÚR pro R49) vymezené pro dálnici D49 Hulín–Fryšták. Tj. velmi nepravděpodobný scénář. Smyslem územního řízení není dle názoru ministerstva u ochrany VDTI prokazovat, že původně neexistující VDTI stále neexistuje za situace, že při pravidelném běhu věci nelze předpokládat vznik nové VDTI. Takový přístup by se velmi blížil prokazování negativní skutečnosti.

Nové PHS nejsou navrženy tzv. „na zelené louce“, nýbrž jako doplňková ochrana před hlukem z dálnice D49, která je v tomto úseku (Hulín–Fryšták) ve výstavbě (toto ministerstvo neučinilo předmětem dokazování, protože je to obecně známá skutečnost nejen v lokalitě probíhající výstavby). Ministerstvo se opravdu nedomnívá, že by se v místě už existujícího staveniště v už vzniklém ochranném pásmu dálnice najednou objevila nová VDTI, u níž by bylo zapotřebí vyřešit ochranu nebo napojení zcela novými podmínkami. Lapidárně řečeno, pokud by se v místech nových PHS snad vyskytla nová VDTI, už by se její ohrožení nebo poškození projevilo při výstavbě dálnice D49, nikoliv až u nových PHS.

Tato úvaha rovněž souvisí s podmínkou č. 6 výroku II. SP pro D49: *Stavebník zajistí vytýčení veškerých inženýrských sítí na staveništi před zahájením stavby. Pracovníci zhotovitelů musí být s tímto vytýčením prokazatelně seznámeni.*

Odvolatel ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod. 13) pouze zopakoval odvolací argumentaci, proto ministerstvo nemá nad rámec výše uvedeného co dodávat.

Závazné stanovisko krajského úřadu jako orgánu územního plánování (včetně námítky podjatosti), nemožnost se k němu vyjádřit (spolek Děti Země – bod 2., část bodu 8.; spolky Egeria a Kostelec – body 1 a 2):

Ministerstvo shledalo **důvodnou námítku**, že krajský úřad neumožnil účastníkům řízení seznámit se s tímto závazným stanoviskem, vyjádřit se k němu a uplatnit námítky. Ministerstvo tuto vadu napravilo tím, že umožnilo účastníkům řízení seznámit se mj. s tímto závazným stanoviskem, vyjádřit se k němu a činit procesní úkony ve stejném rozsahu a stejným způsobem, jako by tomu bylo v prvoinstančním řízení (č. j. MD-8371/2022-930/6 ze dne 16.03.2022).

Této možnosti využil spolek Děti Země a v podání datovaném 07.04.2022 (bod 10.) „aktualizoval žádost“ o přezkum závazného stanoviska orgánu územního plánování. V tomto rozsahu vzhledem k procesní vadě krajského úřadu pokládalo ministerstvo vyjádření materiálně za odvolání.

Důvodná není námítka spolků Kostelec a Egeria, že krajský úřad neměl k tomuto závaznému stanovisku vůbec přihlédnout kvůli účinkům koncentrace řízení podle § 87 odst. 1 a 89 odst. 1 stavebního zákona. **Účinky koncentrace řízení vůči některému subjektu nastanou, pokud byl poučen o podmínkách a následcích koncentrace řízení.** Krajský úřad v oznámení o zahájení řízení č. j. KUZL 45696/2021 ze dne 08.07.2021 vůbec neoznačil odbor územního plánování a stavebního řádu jako dotčený orgán, který tak neměl možnost uplatnit žádné závazné stanovisko. Žadatel zároveň nedoložil závazné stanovisko podle § 96b stavebního zákona vydané podle § 7 odst. 1 písm. c) stavebního zákona Krajským úřadem Zlínského kraje v dokladové části dokumentace, protože záměr nových PHS původně omylem posoudily orgány územního plánování postupně „po trase“, což bylo v rozporu s § 7 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, tudíž neexistovalo „správné“ závazné stanovisko (věcně však posouzení bylo i dříve shodné jako u odboru územního plánování a stavebního řádu krajského úřadu). **Vůči odboru územního plánování a stavebního řádu krajského úřadu tedy koncentrace nemohla nastat a krajský úřad správně k jeho pozdějšímu závaznému stanovisku přihlédl.** Pozdější opatření závazného stanoviska samo o sobě zapovězeno není; tím spíše, pokud krajský úřad pro účely oznámení o zahájení řízení, které obsahuje poučení i pro dotčené orgány, opomněl jednat s jiným odborem téhož úřadu jako s dotčeným orgánem a další postup směřoval k napravení této chyby. Vadou by naopak bylo zastírat, že žádná chyba nenastala.

K věcné stránce posouzení záměru z hlediska § 96b stavebního zákona ministerstvo uvádí, že **posouzení mělo dvě roviny. První se týkala nadřízeného Ministerstva pro místní rozvoj** (zákonnost a správnost na základě odvolacích námitek), **druhá ministerstva** (zda převzít do napadeného rozhodnutí požadavek platnosti).

První rovina: Ministerstvo pro místní rozvoj závazným stanoviskem č. j. MMR-37723/2022-81 ze dne 06.06.2022 po věcné stránce potvrdilo závazné stanovisko orgánu územního plánování, pouze v určitých ohledech precizovalo jeho odůvodnění a opravilo chybu v psaní v datu doručení žádosti o závazné stanovisko z nesprávného 19.11.2021 na správného 12.11.2021. Precizaci odůvodnění ministerstvo pro úspornost jen shrne, neboť se všemi podklady opatřenými v odvolacím řízení byli účastníci řízení seznámeni.

Podmínka na umístění a provedení nových protihlukových stěn podle předložené dokumentace je kontrolovatelná a vymahatelná (§ 4 odst. 6 stavebního zákona). Záměr nových protihlukových stěn respektuje dotčenou rozvojovou oblast Zlín OB9 a rozvojovou osu OS12 s vazbou na dálnici D49 [čl. (48) a (63) **Politiky územního rozvoje ČR**, ve znění aktualizací č. 1 až 5, a je součástí rozvojového záměru silniční dopravy „SD5“ [čl. (101)] „D49 Fryšták-Zlín-Vizovice“. Z hlediska **Zásad územního rozvoje Zlínského kraje**, ve znění aktualizace č. 2 je záměr v koridoru dálnice II. třídy D49 Hulín – Fryšták – Vizovice – Horní Lideč – hranice ČR (koridor veřejně prospěšných staveb pro dopravní infrastrukturu pod kódem PK01); aktualizace č. 4 nabyvší účinnosti dne 22.03.2020 nemá vliv na území dotčené novými protihlukovými stěnami. Z hlediska **Územních plánů Třebětice, Žeranovice** (změna č. 1 se předpokládá k předložení zastupitelstvu v červenci roku 2022, nemá však vliv na relevantní plochu), **Horní Lapač a Fryšták** je záměr nových protihlukových stěn navržen v plochách (v uvedeném pořadí dle územních plánů):

- návrhová plocha „DS 45“ – plocha dopravní infrastruktury pro silniční dopravu – kapacitní silnice R49 s hlavním využitím „silniční doprava“ a přípustným využitím mj. dopravní infrastruktura vyvolaná stavbou R49
- návrhová plocha „DS 13“ – plocha silniční dopravy s hlavním využitím „silniční doprava“ a přípustným mj. pro „související pozemky a stavby provozních zařízení“, plocha je určená pro realizaci dálnice II. třídy D49
- návrhová plocha „DS 32“ – plocha dopravní infrastruktury pro silniční dopravu s hlavním využitím „silniční doprava“ a přípustným využitím mj. stavby související s hlavním využitím plochy nebo pro protihluková opatření; dotčená plocha je jednou z ploch, na kterých je navržena kapacitní silnice R49, dále se uvádí, že protihluková stěna vlevo km 11,3–11,920 ochraňující stávající zástavbu obce před hlukem je již navržena a je součástí plochy DS 32
- návrhové plochy pro silniční dopravu „DS“ 177, 178 a 179 s hlavním využitím „silniční doprava“ a přípustným využitím mj. pro „související inženýrské stavby a terénní úpravy“ a podmíněně přípustným využitím mj. pro „pozemky staveb dopravních zařízení a dopravního vybavení jako např. odstavňá stání, zastávky, areály a plochy údržby komunikací, čerpací stanice pohonných hmot“; dotčené plochy jsou vymezeny pro realizaci kapacitní komunikace R49; z hlediska křížení s vymezeným ÚSES (biokoridorem) a retenčním prostorem, ta považuje za vyřešená technickým řešením dálnice D49 (nové protihlukové stěny jsou v této části na mostním objektu; budou na dálničním tělese jako jedny z posledních částí dálnice),

v nichž vzhledem k popsaným podmínkám využití ploch naplňuje podmínky jejich hlavního nebo přípustného využití.

Záměr nových PHS naplňuje zejména § 19 odst. 1 písm. c) stavebního zákona z důvodu převládajícího veřejného zájmu na jeho realizaci a pozitivního vlivu na veřejnou infrastrukturu a na její hospodárné využívání, ve vazbě na § 19 odst. 1 písm. e) stavebního zákona z důvodu umístění záměru s ohledem na stávající charakter a hodnoty území. S ohledem na to, že navrhovaný záměr, který je nutné realizovat z důvodu veřejného zájmu (ochrana proti hluku), je v souladu s výše uvedenými nástroji územního plánování a relevantními cíli a úkoly územního plánování do podrobnosti územního rozhodnutí, z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování přípustný.

Ministerstvo pro místní rozvoj také uvedlo, že cíle a úkoly územního plánování se promítají do všech nástrojů územního plánování (jímž je i územní rozhodnutí) v závislosti na účelu a měřítku jejich zpracování, a **nelze vyloučit případy, kdy je pro konkrétní záměr zásadní jeho posouzení s cíli a úkoly územního plánování v měřítku územního rozhodnutí.**

Vzhledem k tomuto apelu, resp. poznámce ještě ministerstvo poznamenává, že jedinou situací, která by mohla být tímto případem je Ministerstvem pro místní rozvoj popsané **křížení týkající se plochy DS 178**. Jde o plochu pro „Koridor kapacitní silnice R49, krajinná zeleň“ dotčenou vymezením návrhového lokálního biokoridoru (LBK4) a současně střetávající se s plochou určenou k rozlivu (hlavní výkres, str. 7, 13 a 34 textové části Územního plánu Fryšták). Dle názoru ministerstva však větší podrobnost územního rozhodování (měřítko katastrální mapy oproti měřítku územního plánu 1 : 5000) nepřináší nic nového pro kritérium posouzení záměru s cíli a úkoly územního plánování. Jak lokální biokoridor, tak plocha určená k rozlivu totiž nejsou textovou částí Územního plánu Fryšták blíže řešeny žádnou podmínkou, která by směřovala do zpřesnění posouzení křížení konkrétním návrhem stavby. Kromě toho jsou obě tyto plochy vymezeny tak, že se jim dálnice nemůže vyhnout, což pochopitelně platí i pro nové protihlukové stěny, které jsou územně i stavebnětechnicky spjaté s dálnicí D49. Není tedy co dodávat nad rámec posouzení Ministerstva pro místní rozvoj, že přípustnost nových protihlukových stěn zakládá jejich situování na mostním objektu, jímž se překonává Fryštácký potok, na nějž je předmětná část návrhového biokoridoru navázána.

Ke druhé rovině posouzení ministerstvo konstatuje následující. Požadavek spolku Děti Země na převzetí doby platnosti do výrokové části napadeného rozhodnutí **není důvodný**. Platnost závazného stanoviska nemá závaznou povahu v tom smyslu, že se pasáž o jeho platnosti musí převzít do výrokové části rozhodnutí, které je jím podmíněno. **Platnost není podmínka, ale předpoklad využitelnosti závazného stanoviska pro to, aby stavební úřady vůbec mohly rozhodnutí vydat**. Je-li závazné stanovisko platné v době rozhodování, nedává žádný smysl v rozhodnutí uvádět, do kdy je platné. Nedává smysl bez dalšího, neboť podle § 96a odst. 7 písm. a) stavebního zákona se jeho platnost „afixuje“ vydáním územního rozhodnutí.

Koordinovaná závazná stanoviska MěÚ Holešov a MM Zlína, krajinný ráz (spolek Děti Země – bod 8., spolky Kostelec a Egeria – body 6):

Postup ministerstva vedoucí k přezkumu závazných stanovisek:

Odvolatelé napadli koordinovaná závazná stanoviska v otázkách zásahu do významného krajinného prvku (jen MěÚ Holešov) a krajinného rázu (MěÚ Holešov i MM Zlína) věcnými a kvalifikovanými námitkami. Ministerstvo tedy podle § 149 odst. 7 správního řádu požádalo KÚ OŽPZ o jejich přezkum. KÚ OŽPZ jej odmítl provést s názorem, že v těchto otázkách **nejsou** koordinovaná závazná stanoviska **závaznými stanovisky**, tudíž chybí tři závazná stanoviska podle § 4 odst. 2 a § 12 odst. 2 ZOPK (MěÚ Holešov) a podle § 12 odst. 2 ZOPK (MM Zlína).

Ministerstvo proto vyzvalo MěÚ Holešov a MM Zlína **podle § 2 odst. 7 liniového zákona** k vydání těchto tří závazných stanovisek.

Ministerstvo připouští, že obvykle odvolací správní orgány při podobné vadě postupují vůči prvoinstančním rozhodnutím podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Ministerstvo nicméně tento postup **nepokládá za žádoucí v poměrech liniového zákona. Jeho smyslem je nezpomalit projednávání žádostí, čehož se nedosáhne mechanickým postupem dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu**. I v poměrech „obyčejné neurychlující“ právní úpravy vydal Nejvyšší správní soud inspirativní rozsudek č. j. **6 As 286/2018-34 ze dne 10.12.2018** (uveřejněný pod č. 3837/2019 Sb. NSS) s touto právní větou (zvýrazněno ministerstvem):

*„Zrušení rozhodnutí a vrácení věci odvolacím orgánem zpět (...) je až krajní možností, jak řešit vady rozhodnutí prvního stupně zjištěné v odvolacím řízení. **Pokud je možné napadené rozhodnutí změnit (...) je odvolací orgán povinen tak v zájmu hospodárnosti řízení učinit (§ 6 odst. 2 správního řádu). Za tímto účelem je oprávněn provést v odvolacím řízení potřebné důkazy a doplnit další nezbytné podklady, musí s nimi ovšem seznámit účastníky řízení a umožnit jim se k nim vyjádřit. Stejně tak je odvolací orgán oprávněn zaujmout jiný právní názor a posoudit zjištěný skutkový stav po právní stránce odlišně než správní orgán prvního stupně. I zde ovšem musí účastníky řízení na možný odlišný právní náhled na věc předem upozornit a dát jim možnost se k němu vyjádřit, pokud by pro ně nové právní posouzení mohlo být s ohledem na dosavadní průběh řízení překvapivé.**“*

Pravděpodobně ne náhodou zákonodárce na v praxi časté nadužívání postupu podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu reagoval platným, byť ještě neúčinným, ustanovením § 225 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, které neumožňuje odvolacímu správnímu orgánu nic jiného než potvrzení nebo změnu prvoinstančního rozhodnutí. Taková úprava je přísnější než např. v civilním řízení, kde se umožňuje zjednodušeně řečeno alespoň u těžkých vad zrušit rozhodnutí a vrátit věc k dalšímu řízení (vizte § 219 a § 219a o. s. ř.). Tento nový, ačkoliv ještě neúčinný

princip, ministerstvo vnímá jako zřetelné vodítko pro širší využívání apelačního principu. Bylo by poněkud naivní se domnívat, že v poměrech stavebního zákona se má (může) uplatňovat primárně kasační princip a podle nového stavebního zákona najednou celá stavební správa na úrovni odvolacích správních orgánů změni myšlení a začne doslova ze dne na den ideálně fungovat podle nového striktního apelačního principu.

Opatřit si závazné stanovisko v odvolacím řízení je i dle judikatury, kterou již lze označit za ustálenou, možné – především s odkazem na hájení veřejného zájmu dle § 50 odst. 3 správního řádu použitelného na základě § 93 odst. 1 správního řádu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. **1 As 208/2018 ze dne 24.10.2019**, č. j. **10 As 211/2017-47 ze dne 18.04.2018** nebo č. j. **10 As 533/2021-140 ze dne 21.04.2022**).

Závěrem ministerstvo dodává, že přihlédlo i ke skutečnosti, že krajský úřad, ŘSD, ale ani odvolatelé z řad ekologicky zaměřené dotčené veřejnosti, kteří napadli závazná stanoviska MěÚ Holešov a MM Zlína po věcné stránce na první pohled projednatelnými odvolacími námitkami, **neměli pochybnosti, že by nešlo o závazná stanoviska**. Tento názor zaujal poněkud překvapivě pro všechny až KÚ OŽPZ.

Za těchto okolností ministerstvo pokládalo postup podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu skutečně za nepřípadný. Navíc v době, kdy ministerstvo obdrželo vyjádření KÚ OŽPZ beztak probíhaly přezkumy podkladových závazných stanovisek na MŽP a Ministerstvu zdravotnictví, bez nichž ministerstvo nemohlo v odvolacím řízení nijak rozhodnout (poté se přidal i přezkum na Ministerstvu pro místní rozvoj, který mohl být iniciován až po námitkách došlých k č. j. MD-8371/2022-930/6 ze dne 16.03.2022 a jehož výsledek ministerstvo obdrželo dne 10.06.2022). Výzvu na MěÚ Holešov a MM Zlína tedy ministerstvo činilo paralelně s jinými úkony v řízení, resp. při vyčkávání na jiné podklady pro vydání rozhodnutí.

Výzvu (žádost) ministerstva podle § 2 odst. 7 liniového zákona obdržely MěÚ Holešov a MM Zlína dne **27.04.2022** a jak ministerstvo popsalo již výše, MěÚ Holešov vydal souhlasná závazná stanoviska podle § 4 odst. 2 a § 12 odst. 2 ZOPK, MM Zlína sdělil, že nevydá závazné stanovisko podle § 12 odst. 2 ZOPK. Posouzení otázek na úseku životního prostředí se tedy rozpadlo na více odlišných postupů, které ministerstvo popíše zvlášť.

MěÚ Holešov – vodoprávní souhlas a souhlasy se zásahem do významných krajinných prvků a krajinného rázu:

KÚ OŽPZ dvěma změnovými závaznými stanovisky ze dne 30.01.2023 doplnil některé podmínky do všech souhlasných závazných stanovisek. Ministerstvo podle takto změněných závazných stanovisek změnilo napadené rozhodnutí.

KÚ OŽPZ změnami většinově vyhověl návrhům spolku Děti Země, který ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí souhlasil (bod 11.). Doplněné podmínky představují požadavky běžně uplatňované vodoprávními úřady v praxi. KÚ OŽPZ nevyhověl požadavku na vizuální úpravu nové PHS pro ochranu volně žijících ptáků; neučinil tak však proto, že by otázka nebyla relevantní, nýbrž proto, že ji řeší jiný správní akt než závazné stanovisko – vyjádření MM Zlína č. j. MMZL 165790/2020 ze dne 29.01.2021 podle § 65 ZOPK. KÚ OŽPZ po seznámení se s ním neshledal faktické ani právní vady, proto neshledal důvod dát podnět k jeho přezkumu. KÚ OŽPZ ještě nevyhověl požadavku na zákaz účelových komunikací a tras pro staveništní dopravu ve významných krajinných prvcích; opět však nebyla důvodem irelevance požadavku, ale fakt, že závazné stanovisko k zásahu do významných krajinných prvků bylo vydáno i pro stavbu D4901 Hulín–Fryšták a projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení neřešila takový zásah do významných krajinných prvků.

K námitkám spolku Děti Země a Egeria, že MM Zlína odmítl vydat závazné stanovisko podle § 12 odst. 2 ZOPK k SO 703.4 KÚ OŽPZ uvedl, že ministerstvo opakovaně vyzývalo MM Zlína, dle telefonické informace z MM Zlína závazné stanovisko připravoval (pozn. ministerstva: nejednalo se o závazné stanovisko, ale o vyjádření k žádosti o součinnost za účelem posouzení šetrnosti začlenění SO 703.4 do krajiny, vypořádání je níže v další podkapitole).

KÚ OŽPZ dále vypořádal námitky spolku Egeria tak, že celý úsek dálnice D49 Hulín–Fryšták byl posouzen, disponuje stavebním povolením a je ve výstavbě. Plánovaný zásah ve formě nových PHS je vzhledem k tomuto úseku nevýznamný. Území je daleko více ovlivněno stávající zástavbou obcí, která je viditelnější, zahrnuje výškově dominantnější objekty. Nové PHS nejsou navrženy do krajinářsky cenných ploch. Území v trase tohoto úseku dálnice D49 je silně urbanizované, mezi obcemi se táhnou lány intenzivně zemědělsky obhospodařovaných polí,

většinou v rovinatém území, místy rozděleném zelení podél vodotečí a mezí, zřídka remízky. Na horizontu je území lemováno vrcholky Hostýnských vrhů; tento významný krajinný prvek však nové PHS pohledově neovlivní. Za účelem eliminace negativních pohledových vjemů budou z vnější strany od tělesa dálnice osázeny popínavými druhy rostlin, vizuálně nebudou působit jako ryze prefabrikované technické objekty. PHS jsou navrženy poblíž zástavby obcí, v těsné blízkosti krajnice; nejde o objekty, které by radikálně měnily krajinný ráz území. Celý úsek Hulín–Fryšták byl posouzený v EIA, v územním i ve stavebním řízení, stavba disponuje výjimkami podle § 56 ZOPK, tudíž KÚ OŽPZ stejně jako prvoinstanční orgány ochrany přírody nevyžadoval nové hodnocení podle § 67 ZOPK, neboť za daných okolností by nepřinesl nové poznatky (území již prochází druhý rok změnami stavebními pracemi na vlastní dálnici D49). K eliminaci rizik zranění a úmrtí ptáků stanovil krajský úřad podmínku č. 3 napadeného rozhodnutí; další opatření stanovil KÚ OŽPZ změnami závazných stanovisek.

K požadavku na přezkum všech závazných stanovisek se KÚ OŽPZ vyjádřil pro úplnost a poplatně obecné námitce stručným odkazem na svá předchozí závazná stanoviska č. j. KUZL 43204/2021 ze dne 28.06.2021 a č. j. KUZL 42490/2021 ze dne 24.06.2021 vydaná ve věci přezkumu závazných stanovisek MěÚ Holešov ze dne 20.02.2017 a MM Zlína ze dne 20.12.2013 (vše pro stavební řízení o stavbě D4901 Hulín–Fryšták).

Jen pro úplnost ke zmínce KÚ OŽPZ o napadení koordinovaného závazného stanoviska MěÚ Holešov ze dne 11.12.2020 (č. j. neuvedeno) spolkem Děti Země ministerstvo objasňuje, že nejde o nějaké další koordinované závazné stanovisko, ale stále o totéž závazné stanovisko, jaké obsahovalo vodoprávní souhlas. Spolek Děti Země na str. 31 odvolání jen uvedl chybně datum (tohoto dne vyhotovil své závazné stanovisko HZS ZK); z kontextu celého bodu 8. odvolání plyne, že nemyslí jiné koordinované závazné stanovisko MěÚ Holešov.

Šetrnost začlenění nové protihlukové stěny SO 703.4 do krajiny:

Bez ohledu na nastalou fikci nepodmíněnosti rozhodnutí souhlasem se zásahem do krajinného rázu se ministerstvo obrátilo na MM Zlína, aby ministerstvu pomohl při posouzení požadavku § 22 odst. 2 věty druhé vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož musí být protihlukové stěny podél komunikace budovány tak, aby byly co nejšetrněji začleněny do okolní krajiny, a zřizují se pouze v případech, kde není možné snížit škodlivé účinky dopravního hluku jiným způsobem.

MM Zlína v odpovědi č. j. MMZL 244300/2022 ze dne 21.12.2022 vyslovil názor, že ji **lze mít za navrženou šetrně k okolní krajině**. Popsal parametry SO 703.4 (prodloužení původního rozsahu protihlukové stěny o 240 m, výška 3 m, přerušení v místě sjezdu k odlučovači ropných látek únikovými dveřmi a prostupy). Uzavřel, že se nic nemění na trase a významu pravomocně umístěného úseku dálnice D49, k němuž byla navržena opatření k eliminaci negativních vlivů na životní prostředí. Souhlas MM Zlína z roku 2013 k celému úseku je podmíněný tím, že na svazích tělesa komunikace budou vysazeny dřeviny. Ve vyjádření č. j. MMZL 165790/2020 ze dne 29.01.2021 podle § 65 ZOPK vyhodnotil SO 703.4 za podmínek, tj. že bude opatřená zviditelňovacími prvky, jako souladnou se ZOPK, a tedy naplňující požadavek § 22 odst. 2 věty druhé vyhlášky č. 104/1997 Sb. Prodloužení původní protihlukové stěny nepovažuje MM Zlína vzhledem k rozsahu celé stavby za navrženou tak, aby zasáhla nešetrně do okolní krajiny. Kladně lze hodnotit, že z odvrácené strany od vozovky (z pohledové strany), má být osazena samopnoucími dřevinami.

Ministerstvo pokládá toto vysvětlení za dostatečně a logicky odůvodněné. Pouze by vyzdvihlo, že stávající rozsah PHS, na který navazuje SO 703.4, je mj. z krajinářského hlediska v pořádku. Prodloužení stávající protihlukové stěny není možné provést jinak.

Vyjádření MM Zlína dle § 65 ZOPK ke vzhledu SO 703.4:

S postupem MM Zlína úzce souviselo jeho vyjádření č. j. MMZL 165790/2020 ze dne 29.01.2021, které dle KÚ OŽPZ povahou nebylo závazným stanoviskem podle ZOPK, ale vyjádřením dle „zbytkového“ § 65 ZOPK.

V tomto vyjádření se MM Zlína nikoliv stroze vyjádřil ke vzhledu nové protihlukové stěny SO 703.4. Jeho závěry ve formě nezávazných doporučení krajský úřad převzal. Ministerstvo nemá důvod tato jeho převzatá doporučení zpochybňovat. Ostatně doporučení jsou zformulována podle „zbytkového“ ustanovení § 65 ZOPK s důrazem na ochranu ptáků, tj. doporučení z vyjádření MM Zlína se zakládá na odlišném důvodu i účelu než je § 12 odst. 2 ZOPK. Tímto se dostává spolku Děti Země rovněž vypořádání jeho požadavku z vyjádření datovanému 18.08.2022 (k č. j. MD-

8371/2022-930/22), aby ministerstvo ponechalo oba požadavky v napadeném rozhodnutí. Návrhu na přidání třetí podmínky specifikovaného v tomto vyjádření pak vyhověl KÚ OŽPZ ve změnovém závazném stanovisku, které ministerstvo promítlo do napadeného rozhodnutí bodem I. 2. f. výrokové části tohoto rozhodnutí.

Ministerstvo jen muselo změnit formulaci podmínky č. 3 napadeného rozhodnutí, neboť krajským úřadem převzatý odkaz na internetovou stránku se stal nefunkčním. Nefunkčnost odkazu zde sice zdaleka nenabyla takové intenzity z hlediska dopadu do věci samé, jako se stalo Ministerstvu zdravotnictví u pandemických opatření (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Ao 25/2021-51 ze dne 30.07.2021, body [36] a [42]), nicméně ministerstvo pokládalo za velmi žádoucí tento zjištěný nedostatek napravit, protože se tyto situace bez ohledu na konkrétní závažnost stávají pravidelným jevem (srov. např.: *Nefunguje vám odkaz, kritizoval soud ministerstvo. Podobné problémy ale mají i rozsudky*. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/nejvyssi-spravni-soud-internet-odkazy-starnuti-digitalizace_2108090705_cib; [cit. 2023-03-03]).

Změněný text ministerstvo zformulovalo s ohledem na fakt, že na stejné webové stránce jsou obsaženy zásady ochrany ptáků, tudíž zjevně jen došlo k přesunu na jinou adresu na stejném webu při zachování odbornosti, kterou aproboval MM Zlína k původnímu odkazu. Pro případnou budoucí nefunkčnost i tohoto odkazu ministerstvo část podmínky koncipovalo obecně; vycházelo při tom z faktu, že s formou odkazu na webové stránky přišel nikoliv krajský úřad, ale MM Zlína, tudíž dává smysl, aby byl vyrozuměn o změnách.

Vůči tomuto vyjádření MM Zlína se ohradil spolek Děti Země ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 12.); požaduje podle § 156 správního řádu začlenit do vyjádření, tj. konsekventně do podmínky č. 3 napadeného rozhodnutí, další podmínku „s tímto textovým námětem“: „Ke zmírnění vlivu neprůhledných PHS na krajinný ráz bude před zahájením automobilového provozu podél těchto PHS z vnější strany provedeno vysazení místně původních druhů rostlin (např. břečťan popínavý).“

Tomuto požadavku ministerstvo v principu **vyhovělo**. Jednak KÚ OŽPZ ve změnovém závazném stanovisku odůvodnil, že neměl důvod dát podnět podle § 156 správního řádu (vizte výše), jednak ministerstvo obdobnou podmínku již uložilo prostřednictvím upřesnění výrokem I. 1. tohoto rozhodnutí. Upřesnění působí sice jako drobná úprava, přesto jej ministerstvo shledalo jako žádoucí, aby bylo zdůrazněno, že ozelenění je uloženo závazně. Ve správním obvodu MM Zlína jde o SO 703.4 Protihluková stěna v km 16,360-17,380, vpravo. Projekt ozelenění popisuje výsadba popínavek i u tohoto stavebního objektu a vůbec podrobněji popisuje včetně vzorového příčného řezu způsob ozelenění. Výslovně uvádí, že se počítá s ozeleněním jedné strany nové PHS odvrácené od vozovky. Tohoto způsobu si byl vědom i MM Zlína, jenž k žádosti o součinnost kladně vyhodnotil (podrobnosti vizte výše), že z odvrácené strany od vozovky (z pohledové strany) má být nová PHS SO 703.4 osazena samopnoucími dřevinami.

Rozpor s § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb., neřešení tohoto požadavku v dokumentaci (spolky Egeria a Kostelec – body 7 a 8):

Námítka není důvodná.

Projektant zpracoval dokumentaci za účinnosti vyhlášky č. 501/2006 Sb., před novelizací provedenou vyhláškou č. 360/2021 Sb. (znění účinné do 04.10.2021). Podle jejího § 20 odst. 5 se stavební pozemek vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno

– ve znění do 04.10.2021

c) vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; přitom musí být řešeno

1. přednostně jejich vsakování, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,
2. jejich zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, nebo
3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace.

– ve znění od 04.10.2021

c) hospodaření se srážkovými vodami jejich

1. akumulací s následným využitím, vsakováním nebo výparem, pokud to hydrogeologické poměry, velikost pozemku a jeho výhledové využití umožňují a pokud nejsou vsakováním ohroženy okolní stavby nebo pozemky,
2. odváděním do vod povrchových prostřednictvím dešťové kanalizace, pokud jejich akumulace s následným využitím, vsakováním nebo výparem není možná, nebo
3. regulovaným odváděním do jednotné kanalizace, není-li možné odvádění do vod povrchových.

Vyhláška č. 360/2021 Sb. neobsahuje ve vztahu ke změnám obecných požadavků na využívání území přechodná ustanovení. Toto legislativní řešení je výslovně vysvětleno na str. 5 důvodové zprávy k návrhu novelizace vyhlášky č. 501/2006 Sb. (dostupná z eKlep pro veřejnost, název materiálu „Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů“, č. j. předkladatele 52540-2021-31, PID KORNC3YDSQFI) takto: „V případě novelizovaného ustanovení § 20 odst. 5 není dán důvod pro odložení jeho účinnosti, neboť tato změna je vyvolána požadavkem uvedení tohoto ustanovení do souladu s ustanovením § 5 odst. 3 vodního zákona, které bylo s účinností již od 1. února 2021 novelizováno přijetím zákona č. 544/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.“

Ministerstvo jen krátce uvede, že řešení srážkových vod se týká požadavků na stavby, jde o hmotněprávní požadavek, jak má (zjednodušeně řečeno) stavba „vypadat“, nikoliv co má formálně splňovat. Nejde tudíž o „pouhou“ změnu procesní úpravy. Mohla by tak vyvstávat legitimní otázka, zda je možné během řízení měnit takový typ požadavku na stavbu, pro kterou již je zpracována dokumentace.

Touto otázkou však není nutné se podrobněji zabývat. Vzhledem ke specifikům dopravních staveb je totiž zřejmé, že **nové PHS nejsou navrženy v rozporu s požadavky ani před, ani po 04.10.2021**. Povaha dopravní stavby – dálnice D49, jejíž součástí jsou nové PHS, u nichž to povaha tedy také vylučuje – je taková, že podle preferovaného pořadí řešení srážkových vod **podle obou úprav není možné jiné řešení než jejich odvádění ze zpevněných ploch**. A v případě nových PHS je posouzení triviální. Vzhledem k jejich povaze je nemožné přijít s jiným řešením, než srážkovou vodu na ně dopadající odvádět pryč buď do odvodňovacího žlabu směrem k dálnici, nebo směrem od dálnice na volný terén (vyplývá zejména z charakteristických řezů v dokumentaci objektů, část D.2 dokumentace); na mostě do odvodňovacího žlabu.

Ostatně přeformulovaný požadavek § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb. výslovně sleduje kompatibilitu s § 5 odst. 3 vodního zákona (dříve, kdy nebyl na akumulaci srážkových vod kladen takový důraz tedy tím spíše nelze dovodit rozpor s uvedeným obecným požadavkem na využívání území). Novelizace tohoto ustanovení provedená zákonem č. 544/2020 Sb. výslovně směřovala k řešení sucha (mj. nese neformální název tzv. suchá novela vodního zákona), přičemž k tomuto ustanovení se uvádí: „Stanovují se priority řešení srážkových vod tak, aby z hlediska prevence vzniku hydrologického sucha byly preferovanými způsoby v první řadě akumulace srážkové vody a její následné využití, popřípadě její vsakování na pozemku. Pokud z objektivních důvodů nebude možné tyto dva způsoby zpracování povrchových vod využít, bude až následně umožněno vodu zadržovat a řízeně odvádět.“ (sněmovní tisk č. 556, 8. volební období, veřejně dostupná z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=556>).

Změna zákonné i podzákoně právní úpravy tedy **klade důraz na akumulaci** srážkových vod, ovšem **účelem má být akumulace tam, kde to z povahy stavby dává smysl**, tj. akumulovat srážkové vody ze zpevněných ploch pro následné využití zejména u objektů pro bydlení, výrobu a skladování, administrativních. Dopravní stavby převážně v nezastavěném území nejsou typickým „adresátem“ tohoto řešení – zpevněné plochy je třeba odvodnit a v úvahu připadá v zásadě jen odvádění do retenčních apod. nádrží, neznečištěné do vodotečí nebo na volný terén ke vsáknutí. **U nových PHS nejde (a nemůže jít) v tomto řízení o změnu ÚR pro R49 o změnu řešení odvodnění dálnice D49**. Skutečnost, že na ně budou dopadat srážkové vody, které se odvedou buď do žlabů, na volný terén anebo na mostě stečou dolů, nepředstavuje řešení, jež by u **samostatných** nových PHS odporovalo § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky (bez ohledu na znění do/po 04.10.2021).

Založil-li krajský úřad k námitce stran § 20 odst. 5 písm. c) vyhlášky č. 501/2006 Sb. vypořádání na str. 34 na posouzení „*obecných technických požadavků na využití území (využití ploch pro dopravní infrastrukturu)*“ na argumentaci Zásadami územního rozvoje Zlínského kraje a závazným stanoviskem orgánu územního plánování, jde tak o vypořádání velmi mimoběžné. Podmínky využití ploch včetně koridorů jsou úplně jinou otázkou než požadavky vyhlášky č. 501/2006 Sb.

Související, do jisté míry jakési alternativní vypořádání na str. 33: „*Krajský úřad tuto námitku zamítl, neboť předložená dokumentace odtokové poměry v předmětné lokalitě neřeší. Předmětem této dokumentace je umístění nové protihlukové stěny SO 703.2 a prodloužení již schválených protihlukových stěn SO 701.1 a SO 703.4.*“ je sice stručné, ale ministerstvo jej nevnímá jako odvolatelé, tj. že neřešení je důvodem zamítnout žádost. V kontextu toho, co ministerstvo uvedlo výše k povaze dopravních staveb, resp. nových PHS je třeba chápat vypořádání krajského úřadu. Jelikož účelem odvolacího řízení je i korekce odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí (navázání na něj, doplnění), považuje ministerstvo problematiku za vyřešenou vypořádáním odvolacích námitek, aniž by mělo opodstatnění vracet věc k novému projednání krajskému úřadu kvůli lepšímu vypořádání námítky.

Autorizace, protihluková stěna jako pozemní stavba (spolek Egeria – bod 15):

Námitka **není důvodná**. Protihlukovou stěnu je oprávněn projektovat (a autorizovat dokumentaci) autorizovaný inženýr pro dopravní stavby.

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě (dále jen „**Komora**“) jako stavovská organizace zveřejňuje rozsah oborů a specializací (veřejně dostupné z: <https://www.ckait.cz/rozsah-oboru-a-specializaci>; [cit. 2023-03-03]).

Autorizaci pro obor pozemní stavby specifikuje takto: „*Budovy pro bydlení, budovy a haly občanské výstavby, budovy a haly pro výrobu a služby, stavby pro zemědělství, skladování a stavby průmyslové.*“

Autorizaci pro obor dopravní stavby (bez specializací) specifikuje takto: „*Dopravní stavby a související objekty, zařízení pro dopravu ne kolejovou, kolejovou, leteckou a speciální (podzemní, pozemní a nadzemní), sloužící dopravě v klidu i pohybu, v extravilánu i intravilánu, včetně lesních cest.*“

Protihluková stěna je podle § 12 odst. 1 písm. e) zákona o pozemních komunikacích součástí dálnice, tj. zjevně jde o stavební objekt spadající do rozsahu autorizace pro obor dopravní stavby (srov. „*dopravní stavby a související objekty*“).

Odvolací argumentace založená na názoru, že zákon o pozemních komunikacích není určující v otázce rozsahu oprávnění autorizovaných osob, je neopodstatněná.

Nejde totiž o to, že by zákon o pozemních komunikacích určoval rozsah autorizace.

Autorizační zákon toliko obecně stanoví obory v § 5 odst. 3. Komora jako odborná stavovská organizace, aby mohla zejména udělovat autorizace (§ 30 odst. 1 věty třetí autorizačního zákona), musí **stanovit podrobněji**, co má vlastně při zkoušce uchazeče o autorizaci požadovat, čeho se obor týká, co mají uchazeči nastudovat. **Zákon o pozemních komunikacích je potřebný pro znalost, co se rozumí souvisejícími objekty s dopravními stavbami pozemních komunikací.** Tím přeci nijak neurčuje rozsah autorizace. Zvláště, když autorizace pro obor pozemní stavby s takovými stavbami nepočítá.

Těžko si představit, že by např. pro dálnice musel stavební objekty protihlukových stěn projektovat autorizovaný inženýr pro pozemní stavby. Ten běžně projektuje rodinné domy, haly atd. (protože neexistují specializace v rámci oboru pozemní stavby, které Komora ve smyslu § 6 autorizačního zákona nestanovila, musel by jednoduše řečeno umět toto všechno). **Ne vše, co je nadzemní stavba, je pozemní stavba ve smyslu autorizace pro pozemní stavby.** Např. nadzemní („pozemní“) energetické stavby do výčtu autorizace pro pozemní stavby také nespádají.

Autorizace, požárně bezpečnostní řešení stavby (spolek Děti Země – část bodu 8.2., spolek Egeria – bod 16):

Ministerstvo souhlasí s názorem, že na námitku se nevztahovala koncentrace řízení. Krajský úřad se tímto měl zabývat z úřední povinnosti kdykoliv bez ohledu na včasnost námítky. Kontrola náležitostí žádosti, kam patří i řádná dokumentace podle § 86 odst. 2 písm. e) stavebního zákona, skutečně není vázána na námítky účastníků řízení. *Ad absurdum*, kdyby dokumentace nebyla zpracována projektantem a stavební úřad si toho „nevšiml“, nebyla by opožděná námitka

s to tento podstatný nedostatek vyřešit. Vypořádání krajského úřadu tak nemělo být jaksi nad rámec, ale mělo jít o standardní úvahu.

Takové dílčí pochybení však nestačí pro odklizení napadeného rozhodnutí. Ministerstvo totiž souhlasí s podstatou argumentace krajského úřadu, že na základě požárně bezpečnostního řešení zpracovaného Ing. Miroslavem Meluzínem, ČKAIT 1001175, autorizovaným inženýrem pro dopravní stavby, vydal HZS ZK závazné stanovisko, čímž měl krajský úřad implicitně za podstatné, že výsledek projektové činnosti ve výstavbě schválil odborný dotčený orgán, který věděl, kdo požárně bezpečnostní řešení stavby zpracoval, neboť v závazné části závazného stanoviska přesně odkazuje na vybranou část B.2.8 dokumentace, u které je jasně uvedený autor.

Zákon č. 415/2021 Sb. přinesl jasné pravidlo, že ke zpracování požárně bezpečnostního řešení pro stavbu kategorie I a II je oprávněna osoba, která je autorizovaná pro obor požární bezpečnost staveb podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ (§ 40 odst. 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění účinném od 01.12.2021; poznámka pod čarou¹²⁾ odkazuje na autorizační zákon). Tato úprava vychází z velmi odlišné koncepce než původní, za které bylo pro nové PHS zpracováno požárně bezpečnostní řešení [srov. nynější § 40 odst. 1 a 2, § 31 odst. 1 písm. b) zákona o požární ochraně, ve znění účinném od 01.12.2021]. Jelikož z přechodných ustanovení čl. II zákona č. 415/2021 Sb., při použití rozumného výkladu nevyplývá, že by dříve zpracovaná požárně bezpečnostní řešení pozbyla platnosti (formálně, nebo dokonce po věcné stránce), pokládá ministerstvo **stále za plně uplatnitelné společné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj, České komory autorizovaných inženýrů a techniků a České komory architektů k oprávnění ke zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby** (veřejně dostupné z: <https://www.ckait.cz/content/opravneni-ke-zpracovani-pozarne-bezpecnostniho-reseni-stavby>).

Jedním z jeho závěrů je, že autorizovaný inženýr je oprávněn v rámci oboru své autorizace vypracovávat projektovou dokumentaci stavby v celém rozsahu včetně požárně bezpečnostního řešení (ministerstvo připomíná, že tento závěr vyslovily Komora s Českou komorou architektů a Ministerstvem pro místní rozvoj poté, co se požární bezpečnost staveb stala z „pouhé“ specializace samostatným oborem).

Byť jde o staré společné stanovisko, pouhé stárí jej automaticky nediskvalifikuje (kupříkladu Nejvyšší správní soud občasné využívá starých nálezů Nejvyššího správního soudu Československa, jsou-li stále poplatné nynějším principům – jen stárí tedy není relevantní argument).

Stanovisko **vykládá právní úpravu vzešlou z novelizace § 5 autorizačního zákona zákonem č. 224/2003 Sb., přičemž toto ustanovení nebylo dosud dotčeno žádnou další novelizací** (až zákonem č. 284/2021 Sb., který je pro nynější územní řízení bezvýznamný). Rovněž ve společném stanovisku odkazovaný § 18 odst. 1 písm. a) bod 2. vyhlášky č. 132/1998 Sb. nevykazuje odlišnosti, když součástí (projektových) dokumentací je i podle stávajících vyhlášek o dokumentaci staveb a o projektové dokumentaci dopravních staveb samostatné požárně bezpečnostní řešení stavby (citovaná vyhláška v demonstračním výčtu v § 3 odst. 4 nestanovila pro rozhodnutí o umístění stavby výslovně požárně bezpečnostní řešení, zřejmě proto se v závěru společného stanoviska hovoří o vypracování *projektové* dokumentace).

U protihlukových stěn, které jsou součástí dálnice, jde z hlediska požární bezpečnosti fakticky jen o otázku „přerušení“ protihlukové stěny pro únikové cesty, což je imanentní s projektováním stavebního objektu, který je dopravní stavbou (samotná stěna není hořlavou konstrukcí). Zjevně proto (pro jednoduchost posouzení) také HZS ZK výslovně uznal, že jde o případ podle § 41 odst. 4 vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci), ve znění pozdějších předpisů, kdy se obsah požárně bezpečnostního řešení přiměřeně omezuje.

Navzdory výchozímu podružnému pochybení krajského úřadu tedy je jeho názor správný a odvolací námitky **nejsou důvodné**.

Chybějící koordinované závazné stanovisko krajského úřadu (ve smyslu správního orgánu jako celku – pozn. ministerstva) (spolky Kostelec a Egeria – body 10):

Námitky **nejsou důvodné**.

Krajský úřad skutečně písemností č. j. KUZZL 21474/2021 ze dne 30.03.2021 (č. l. 97 spisu) vyzval žadatele mj. k dodání „*koordinovaného stanoviska Krajského úřadu Zlínského kraje*“. Žadatel doložil **sdělení KÚ OŽPZ (oddělení hodnocení ekologických rizik) č. j. KUZZL 32731/2021 ze dne 16.06.2021** (č. l. 103 spisu) z hlediska ZOPK.

Ministerstvo nezpochybňuje názor odvolatelů o účelu koordinovaného závazného stanoviska podle § 4 odst. 7 stavebního zákona, naopak s ním v zásadě souhlasí. Odvolatelé však toto ustanovení zřejmě chápou v tom smyslu, že se má žádat o vydání koordinovaného závazného stanoviska a pokud se o něj žádá, pak jej dotčený orgán má vydat. Tento názor není správný. **Stavební úřady i žadatelé o vydání rozhodnutí se mohou vždy pouze s určitou pravděpodobností domnívat, že je na místě vydat koordinované závazné stanovisko. Tímto názorem však neurčují dotčenému orgánu, zda jsou pro jeho vydání splněny podmínky.** Ustanovení § 4 odst. 7 stavebního zákona obsahuje předpoklady pro jeho vydání. Mezi nimi **není**, aby je **výslovně požadoval žadatel** o vydání rozhodnutí. **Není předepsána žádná speciální žádost** o vydání koordinovaného závazného stanoviska (formulář). Pro jeho vydání je podstatné, aby dotčený orgán byl příslušný k vydání alespoň dvou „dílčích“ závazných stanovisek **a** aby nebyly požadavky v „dílčích“ závazných stanoviscích v rozporu. Kromě dotčeného orgánu, který se seznámí s konkrétním (stavebním) záměrem a který je příslušný a kompetentní posoudit jednotlivé zájmy a jejich dotčení, tedy nikdo předem neví, zda je možné koordinované závazné stanovisko vydat.

Požadoval-li krajský úřad koordinované závazné stanovisko (obrat „*koordinované stanovisko*“ je zřejmou nesprávností; stanoviska se uplatňují pro jiné nástroje územního plánování) a žadatel doložil údajně nedostatečné sdělení č. j. KUZL 32731/2021 ze dne 16.06.2021, **nejedná se o podklad pro vydání rozhodnutí odporující výzvě** k odstranění nedostatků žádosti.

Praxe vydávání koordinovaných závazných stanovisek je nejčastěji taková, že věcně příslušných je více útvarů dotčeného orgánu a jeden „funkčně příslušný“ útvar, jehož určení je vnitřní organizační záležitostí dotčeného orgánu, koordinuje či kompiluje požadavky, zpracovává a vydává konečné koordinované závazné stanovisko.

Ze skutečnosti, že sdělení vyhotovilo oddělení hodnocení ekologických rizik KÚ OŽPZ, proto nevyplývá, že by posoudil jen částečně hlediska ochrany přírody a krajiny a další veřejné zájmy (odvolatelé výslovně zmínili výjimky podle § 56 ZOPK a závazné stanovisko podle § 96b stavebního zákona). Podstatné není, jaký útvar určený vnitřními organizačními mechanismy jako „funkčně příslušný“ za dotčený orgán odpověděl, **ale zda žádost dotčenému orgánu došla a ten ji měl ve své dispozici.** Ze sdělení **jasně vyplývá**, že věc se týkala **celého KÚ OŽPZ, tj. i ZOPK.** Ten shledal prostřednictvím uvedeného útvaru u nových protihlukových stěn za relevantní vyjádřit se na základě **své příslušnosti založené ZOPK** jen podle **§ 77a odst. 4 písm. n) ZOPK** (ve znění účinném do 31.12.2021). Jelikož výsledek posouzení neshledal důvodným vyjádřit ve formě závazného stanoviska, dal tímto najevo, že nebyl důvod vzhledem k dikci § 4 odst. 7 stavebního zákona a k výše shrnuté úpravě a smyslu tohoto institutu, aby tato písemnost zahrnovala závazné stanovisko podle § 96b stavebního zákona (dva a více vzájemně nerozporných zájmů nebyly dotčené).

Výše uvedené je ostatně stvrzeno vyjádřením KÚ OŽPZ (tentokrát oddělení právní a ochrany přírody) krajského úřadu č. j. **KUZL 62108/2021 ze dne 19.10.2021** (č. l. 435 spisu), který uvedl (zvýrazněno ministerstvem): „(...) **předmět řízení ve věci změny územního rozhodnutí (...) nevyžaduje vydání žádného závazného stanoviska ani správního rozhodnutí podle ZOPK v kompetenci orgánu ochrany přírody Krajského úřadu Zlínského kraje**“.

Závěrem je třeba zdůraznit, že i kdyby dotčené orgány vydávaly vzájemně nerozporná závazná stanoviska postupně, nikoliv ve formě jediného koordinovaného závazného stanoviska, mohlo by jít podle okolností nanejvýš o faktor, jenž by mohl přispět k neefektivnímu postupu, což by mohlo hypoteticky představovat nesprávný úřední postup (§ 13 zákona č. 82/1998 Sb.), avšak očividně bez věcného dopadu na řízení.

Výjimky podle § 56 ZOPK (spolek Děti Země – bod 4., spolky Kostelec a Egeria – body 4, 9 a část bodu 10):

K dílčí námitce o **chybějícím názoru k potřebě výjimky** (spolky Kostelec a Egeria) ministerstvo konstatuje, že ve spise jsou doložena tato pravomocná rozhodnutí o výjimkách pro stavbu rychlostní silnice R49 (D49), úsek 4901 Hulín–Fryšták (ministerstvo neuvádí popis škodlivého zásahu a podstaty zákazu, ze kterého se povoluje výjimka, ale pro stručnost jen zvláště chráněné druhy živočichů):

- **MŽP č. j. 57905/ENV/13, 1367/570/13 ze dne 28.11.2013** (ropucha obecná, skokan zelený, užovka obojková, slepýš křehký; ropucha zelená, ještěrka obecná, koroptev polní, křepelka polní) o odvoláních proti rozhodnutí KÚ OŽPZ č. j. KUZL 38973/2013 ze dne 18.06.2013

- MŽP č. j. **56610/570/16, 1539/ENV/16 ze dne 29.12.2016** (křeček polní) o odvolání proti rozhodnutí KÚ OŽPZ č. j. KUZL 63861/2015 ze dne 24.05.2015, ve znění opravného rozhodnutí č. j. KUZL 38628/2016 ze dne 01.06.2016
- MŽP č. j. **313/570/17, 10523/ENV/17 ze dne 28.04.2017** (čmelák, čolek obecný, rak říční, rosníčka zelená, skokan skřehotavý, skokan štihlý, netopýr dlouhouchý, netopýr hvízdavý, netopýr rezavý, netopýr ušatý, netopýr večerní, netopýr vodní, bobr evropský, medvěd hnědý, rys ostrovid, vlk obecný, vydra říční) o odvoláních proti rozhodnutí KÚ OŽPZ č. j. KUZL 46784/2016 ze dne 28.11.2016.

ZOPK je po novelizaci provedené zákonem č. 225/2017 Sb. u výjimek ze zákazů u zvláště chráněných druhů postaven na principu (vizte § 56 odst. 6), že **známé skutečnosti se řeší rozhodnutím** o žádosti o výjimku **před zahájením řízení**; dříve **neznámé skutečnosti se po zahájení řízení řeší závazným stanoviskem** orgánu ochrany přírody příslušného k povolení výjimky (pak je povolení výjimky součástí výrokové části rozhodnutí stavebního úřadu – pochopitelně, je-li kladné). Na tuto úpravu logicky navazuje úprava v § 56 odst. 6 ZOPK i pro stavební řízení (a tomu odpovídající § 18c odst. 4 vyhlášky č. 503/2006 Sb. k převzetí závazného stanoviska do stavebního povolení) a v § 176 stavebního zákona, která řeší **nepředvídatelné** nálezy chráněných částí přírody, tj. i zvláště chráněná část přírody [k pojmu vizte § 3 odst. 1 písm. h) ZOPK] v souvislosti s pracemi v místě nálezu – míří tedy i na provádění stavby. Tyto právní předpisy na sebe logicky navazují.

Ve spise jsou obsaženy **jasně znějící písemnosti** příslušného orgánu ochrany přírody k povolování výjimek (k rozhodování o žádostech o povolení výjimek) – KÚ OŽPZ č. j. KUZL 21474/2021 ze dne 30.03.2021 (č. l. 97 spisu) a č. j. KUZL 62108/2021 ze dne 19.10.2021 (č. l. 435 spisu), podle kterých **žádné závazné stanovisko vydávat nehodlá**.

Krajský úřad jako stavební úřad ani ministerstvo nejsou odbornými správními orgány na tomto úseku státní správy a ve smyslu § 56 odst. 6 ZOPK a podpůrně podle § 56 správního řádu jsou „odkázány“ na odborný názor kompetentních orgánů ochrany přírody. Vyjádřil-li krajský úřad jako orgán ochrany přírody **dvakrát**, že podle ZOPK nebude nic vydávat, ministerstvo nemůže (i v kontextu § 2 odst. 7 liniového zákona) krajskému úřadu vytknout, že by snad vydal napadené rozhodnutí při údajně existujících pochybnostech o dosud neznámých zvláště chráněných druzích živočichů anebo o údajných pochybnostech, zda nové PHS jsou zcela novým škodlivým zásahem. Tento závěr **potvrdil potřeby** KÚ OŽPZ i v pozdější fázi odvolacího řízení, když ve změnovém závazném stanovisku č. j. KUZL 11331/2023 ze dne 30.01.2023 odůvodnil, proč nebyl důvod vyžadovat hodnocení podle § 67 ZOPK (týkající se rovněž zájmů podle části páté ZOPK).

Regulace postupu ŘSD při případném oproti územnímu řízení nepředvídatelném výskytu zvláště chráněných druhů je pak závazně a striktně upravena výše odkazovanými ustanoveními právních předpisů a pokud jde o individuální správní akty, pak především **podmínkou č. 2 rozhodnutí MŽP ze dne 28.11.2013** (povinnost provést průzkum aktuálního výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a na jeho základě **požádat o udělení výjimky pro nově zjištěné zvláště chráněné živočichy**).

Názor k potřebě výjimek tedy nechybí, byť je odůvodnění napadeného rozhodnutí v tomto strohé a spíše implicitní. Podklady ve spise však krajský úřad měl a v základu danou otázku posoudil. V odvolacím řízení tento názor podpořil i KÚ OŽPZ. Pouhá představa o lepším anebo ideálním odůvodnění nemůže založit důvod pro odklizení napadeného rozhodnutí – funkcí odvolacího řízení jsou i korekce nedostatků, zejména týkající-li se jen odůvodnění. **Tato dílčí námitka proto není důvodná.**

K podmínce č. 11 rozhodnutí MŽP ze dne 28.11.2013 (spolky Kostelec a Egeria):

Námitka **není důvodná**.

Diskutovaná podmínka zní (relevantní část zvýrazněna ministerstvem): *„Narušení biotopu stavebními objekty „SO 158 Polní cesty v k. ú. Žeranovice“ a „SO 371.6 Úpravy meliorací Žeranovka“ bude omezeno na co nejmenší míru, a dále bude takové narušení kompenzováno výsadbou zeleně na svahu zemního tělesa přilehlého k prostoru mokřadu. Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení bude příslušná realizační stavební dokumentace předložena k odsouhlasení krajskému úřadu, jakožto věcně a místně příslušnému orgánu ochrany přírody.“*

Ministerstvo má na základě sdělení KÚ OŽPZ č. j. **KUZL 21715/2014 ze dne 11.04.2014** (dostupné jako doklad č. 54 v informačním systému EIA, ve složce „podklady2“, DSP, F Doklady) za prokázané, že v souladu s uvedenou podmínkou odsouhlasil KÚ OŽPZ řešení ve formě nových

protihlukových stěn v lokalitě výsadby zeleně na základě projektové dokumentace pro provádění stavby **obsahující jak vegetační úpravy, tak nové protihlukové stěny**. Konstatoval (zvýrazněno ministerstvem): „*Krajský úřad na základě předložených dílčích částí realizační stavební dokumentace konstatuje, že rozsah polní cesty SO 158 v upravené projektové dokumentaci pro stavební povolení předmětné stavby R4901 Hulín – Fryšták je omezen. Taktéž je cca o 90 m zkrácena délka úpravy přítoku potoka Žeranovka. Na svahu zemního tělesa přilehlého k mokřadu, v prostoru mokřadu i podél potoka Žeranovka je doplněna výsadba stromů a keřů. Krajský úřad s předloženým navrženým řešením souhlasí a podmínku č. 11 Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j. 57905/ENV/13, 1367/570/13 ze dne 28. 11. 2013, považuje za splněnou.*“

Ministerstvo z informačního systému EIA zjistilo tyto další skutečnosti:

- Projektová dokumentace v úseku přemostění (SO 217) u Žeranovky **přímo u SO 801 Vegetační úpravy R49 (08/2013) ve výkrese situace km 11,000–13,500 (08/2013) výslovně zmiňuje novou protihlukovou stěnu SO 703.2 a znázorňuje i vegetační úpravy** v okolí dálnice (i ozelenění samotných nových protihlukových stěn).
- KÚ OŽPZ hovoří ve výše uvedeném sdělení o řešení polní cesty SO 158. Ve výkresech SO 158 (situace, 08/2013, 1 : 1000) jsou však **zakresleny nové protihlukové stěny** (na mostu SO 217 i u komunikace) v celé délce. Nová protihluková stěna je zakreslena i ve výkresech u souvisejících stavebních objektů – půdorysu k SO 217 Most na R49 přes Žeranovku (08/2013) a v situaci SO 703.2 Protihluková stěna v km 11,301–11,921 vlevo (12/2013), přičemž v technické zprávě tohoto objektu se hovoří o rozdělení únikovými dveřmi. [I kdyby o únikových východech nebyla zmínka, ministerstvo pokládá za samozřejmé – i pro laiky, tím spíše pro úřední osoby, které se profesně setkávají s dopravními stavbami – povědomí o tom, že v delších protihlukových stěnách musejí být únikové otvory pro opuštění prostoru pozemní komunikace, které jsou na pozemních komunikacích běžně pozorovatelné. Navíc to plyne i z obecně závazného předpisu – § 36 odst. 1 věty druhé vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, jehož neznalost neomlouvá ani laiky, tím spíše ne odborně zaměřené subjekty, jakými jsou dotčené orgány.]

Z těchto zjištění opravdu není možné dovodit nic jiného než závěr, že KÚ OŽPZ skutečně odsouhlasil soulad s podmínkou č. 11 rozhodnutí MŽP ze dne 28.11.2013 na základě podoby záměru, která je poplatná pro nynější územní řízení.

Ačkoliv ŘSD mělo netypicky zpracovanou dříve projektovou dokumentaci než dokumentaci ke změně č. 3 ÚR pro R49, což by mohlo být při zběžném pohledu předmětem údivu, ministerstvo nemůže tento pocit přenášet do výsledku posouzení námítky. **Ve světle toho, že jde o prioritní dopravní záměr, tato souslednost není atypická, ale je v zásadě důsledkem právní úpravy, nikoliv důsledkem chybného přístupu ŘSD nebo krajského úřadu.**

Oznamovatelé (zde ŘSD) jsou totiž v situaci, že prioritní dopravní záměr musí disponovat územním rozhodnutím. To samozřejmě nemůže zakázat jeho dílčí změny (zakládat právní nepřípustnost žádostí o změnu územních rozhodnutí). Závazné stanovisko k vlivům prioritního dopravního záměru na životní prostředí se vydává jako podklad pro vydání rozhodnutí **v navazujících řízeních** (tj. i pro územní řízení o změně územního rozhodnutí). Oznamovatelé tedy **nemají jinou možnost** než předložit podklad obsahující **popis aktuálního technického řešení** záměru [§ 23a odst. 1 písm. b), § 23a odst. 3 a 5 zákona EIA]. Mělo-li ŘSD jako aktuální technické řešení záměru projektovou dokumentaci, s níž je v souladu dokumentace ke změně č. 3 ÚR pro R49, pak tato souslednost je právě z uvedených důvodů vysvětlitelná jako pouze zdánlivě atypická. Kvůli tomuto nelze žádost zamítnout podle § 92 odst. 2 stavebního zákona. Podstatná je pouze a jen ta skutečnost, že napadené rozhodnutí neschvaluje záměr nových protihlukových stěn v podobě, která by odporovala podmínce č. 11 podkladového rozhodnutí MŽP ze dne 28.11.2013.

Tuto podmínku MŽP v tomto rozhodnutí odůvodnilo mj. takto (str. 20): „*Pro minimalizaci zásahu stanovilo ministerstvo v podmínce č. 11 žadateli povinnost zajistit dílčí úpravu projektové dokumentace konkrétně uvedených stavebních objektů a výsadbu zeleně ke kompenzaci zásahu do dotčených biotopů.*“ Účelem tedy zjevně nebylo zcela přesně specifikovat výsadbu rozsahem, druhovou skladbou apod., ale podmínka je zněním i úmyslem obecnější a navázána na souhlas KÚ OŽPZ, jehož existenci ministerstvo dovodilo na základě výše shrnutých a popsanych skutečností.

Na nepřímou podporu shora uvedených závěrů, ministerstvo ještě dodává, že v řízení nevyšla najevo žádná indicie o tom, že by KÚ OŽPZ (popř. MŽP), který prokazatelně zná podstatu záměru nových PHS, postupoval podle § 84 odst. 1, např. písm. a) ZOPK z důvodu změn okolností rozhodných pro povolení výjimky (změnou by byly nové PHS).

Pokud jde o odvolateli odkazované jiné sdělení KÚ OŽPZ, č. j. KUZL 77297/2016 ze dne 09.12.2016, které připojili v příloze odvolání, ministerstvo jej nezpochybňuje, avšak neshledává jej jako skutečnost negující výše uvedené úvahy. Toto sdělení KÚ OŽPZ se vztahuje ke změně **projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení** (verze z roku 2012 a 2014) – zda má změna vliv na podmínky rozhodnutí KÚ OŽPZ č. j. KUZL 38973/2013 ze dne 18.06.2013 (ropucha obecná, skokan zelený, užovka obojková, slepýš křehký; ropucha zelená, ještěrka obecná, koroptev polní, křepelka polní). Výše předestřené úvahy ministerstva jsou však založeny na tom, že

a) dokumentace odpovídá aktuálnímu technickému řešení ve formě **projektové dokumentace pro provádění stavby**, které bylo podkladem pro prioritní závazné stanovisko EIA (jež je zase podkladové pro všechna navazující řízení **včetně nynějšího územního řízení**) a se kterým byly seznámeny orgány ochrany přírody;

b) KÚ OŽPZ přímo pro toto územní řízení o změně č. 3 ÚR pro R49 dal jednoznačně najevo, že z hlediska ZOPK nebude nic vydávat;

c) nové protihlukové stěny ze své povahy [a s přihlédnutím k bodu b)] **nemohou být samy samostatně novým škodlivým zásahem** pro ty zvláště chráněné druhy živočichů, jichž se týkalo rozhodnutí KÚ OŽPZ č. j. KUZL 38973/2013 ze dne 18.06.2013.

Ke kontrole podmínek povolených výjimek a k pokrytí záměru nových protihlukových stěn (spolek Děti Země):

Námítka **není důvodná**.

Odvolatel vedl argumentaci tak, zda povolené výjimky jsou postačující pro realizaci a provoz stavby, a to v souvislosti s tím, aby změna nebyla škodlivým zásahem ve smyslu § 56 ZOPK. Ministerstvo má tyto obavy za neopodstatněné, resp. neshledalo, že by za daných okolností bylo nelogické vyjádření KÚ OŽPZ č. j. KUZL 62108/2021 ze dne 19.10.2021, který uvedl (zvýrazněno ministerstvem): „(...) **předmět řízení ve věci změny územního rozhodnutí (...) nevyžaduje vydání žádného závazného stanoviska ani správního rozhodnutí podle ZOPK v kompetenci orgánu ochrany přírody Krajského úřadu Zlínského kraje**“.

Neodborný správní orgán na tomto úseku, jímž je stavební úřad, je oprávněn hodnotit podklady pro vydání rozhodnutí, které nejsou závazné (což vyjádření není), z toho hlediska, zda jsou srozumitelné, zda dávají smysl, jsou konzistentní (vnitřně nebo vzájemně s ostatními zjištěnými skutečnostmi) atd. Princip je stejný jako je tomu u znaleckých posudků – správní orgán problematice odborně nerozumí, ale může a má důvodně očekávat, že znalec – odborník problematiku vysvětlí; pokud vyvstanou pochybnosti, odborně nevybavený správní orgán má situaci dále řešit. Stejně jako u znalců podávající nezávazné, ale odborné znalecké posudky, by u odborných správních orgánů (dotčených orgánů) mělo u jejich nezávazných podkladů platit, že jejich výstupy má pochopit a mít za logické i neodborný správní orgán, resp. jeho úřední osoby jako tzv. „inteligentní laici“ (k tomuto pojmu srov. např. rozsudek NSS č. j. **2 Ads 17/2017-5 ze dne 23.03.2017**).

Z pozice tzv. „inteligentního laika“ tedy ministerstvo hodnotilo, jestli krajský úřad jako stavební úřad důvodně vyšel z vyjádření KÚ OŽPZ, který vyjádřil vůli nic nevydávat podle ZOPK.

Nové PHS **nejsou stavbou umístěnou „na zelené louce“, nýbrž na již umístěné a povolené** dálnici D49 Hulín–Fryšták, která disponuje výjimkami podle § 56 ZOPK (výslovně pro tento úsek, km 0,000–18,000). Umístění, ale především realizace nových PHS není možná jinak než prakticky po dokončení dálnice. Dálnice prostě a jednoduše začne vždy v krajině vznikat dříve než protihluková stěna. Právě kvůli stavbě dálnice D49 Hulín–Fryšták (včetně původních protihlukových stěn), v konkrétním území vymezeném trvalými a dočasnými zábory a pro konkrétní zákazy jsou povolené výjimky shora jmenovanými rozhodnutími.

Ostatně orgány ochrany přírody v rozhodnutích o výjimkách vycházely mj. z následujícího (veškerá zvýraznění provedlo ministerstvo):

Rozhodnutí MŽP ze dne 28.11.2013: „(...) *po provedení skrývek kulturních vrstev půd v mimohnízdním období již nelze předpokládat opětovné obsazení takto (skrývkou kulturních vrstev) v podstatě zaniklého biotopu chráněnými druhy*“ (str. 32).

Z rozhodnutí MŽP ze dne 28.04.2017 (str. 2 a 3) vyplývá, že výjimka pro 17 zvláště chráněných druhů živočichů se týká škodlivého zásahu – dálnice D49, úsek 0,000–18,000 v dotčeném území, které žadatel vymezil jako „**polygon, který je tvořen trvalým a dočasným zábořem stavby, koridory pro staveništní dopravu a území přiléhající, na které může mít výstavba nějaký dopad (...)**“; „**mostní objekty na trase stavby 4901 mají dostačující technické parametry, aby velcí savci (...) mohli migrovat**“ (str. 8); „(...) je třeba povolit výjimku pro realizaci stavby a stavební činnost spojenou s touto částí D49, která se bude realizovat **na ploše vymezené v územním rozhodnutí. Ve fázi před stavebním povolením je nevhodné nějak vymezovat jakési dílčí části, když není zřejmé, co vše a za jakých podmínek budou jednotlivé stavební objekty atd. povoleny. Proto je nezbytné, není-i ve výroku rozhodnutí stanoveno blíže jinak, aby výjimka byla platná pro činnosti v území vymezeném územním rozhodnutím**“ (str. 15).

Ze skutečností uvedených ve jmenovaných rozhodnutích KÚ OŽPZ a MŽP ve věci výjimek je dle názoru ministerstva u nových PHS **z jejich povahy a jejich místu ve fázích realizace** tohoto úseku dálnice D49 neopodstatněné, aby krajský úřad měl po ŘSD vyžadovat žádat o další rozhodnutí o povolení výjimky. Ze všech uvedených zvláště chráněných druhů by s ohledem na popis a závěry KÚ OŽPZ a MŽP připadali tzv. inteligentnímu laikovi v úvahu jen netopýři, u kterých KÚ OŽPZ v rozhodnutí ze dne 28.11.2016 popsal, že nejsou na liniovou stavbu v zájmovém území zvyklí a lze očekávat, že řada nezkušených jedinců nedovede správně vyhodnotit rizikovou oblast a provoz a vletí na silnici (nejvíce ohrožení jsou v nízké hladině létající netopýři ušatý a netopýř dlouhouchý). Po prostudování podrobného odůvodnění tohoto rozhodnutí je však zřetelné, že netopýři byli monitorováni na deseti lokalitách v km: 3,800; 4,700; 6,700; 8,150; 11,600; 12,600; 13,900; 16,500; 17,100 a 18,950. Podstata opatření u netopýřů spočívala podle orgánů ochrany přírody – při vědomí výsledků monitoringu v těchto místech – v instalaci neprůhledné bariéry z pevného materiálu o výšce 4 m na mostě před řeku Rusavu v km 3,800 (podmínka č. 7 rozhodnutí KÚ OŽPZ ze dne 28.11.2016 ve spojení se změnovým rozhodnutím MŽP ze dne 28.04.2017) pro zvýšení letové výšky netopýřů (zejména ušatého a dlouhouchého), aby se předešlo střetu s vozidly.

KÚ OŽPZ i MŽP v těchto rozhodnutích, které se týkaly výjimky pro netopýry, však **výslovně vyšly z prioritního závazného stanoviska EIA a odkázaly s kódem záměru i na internetovou stránku, kde je zveřejněno**. Jak ministerstvo uvedlo vícekrát v tomto rozhodnutí, právě **prioritní závazné stanovisko EIA vycházelo z projektové dokumentace, jež obsahovala i nové PHS** (byť nebyly umístěné). Formálně závazným způsobem pro navazující řízení je tento závěr stvrzen verifikačním závazným stanoviskem – srov. „*Stavba „rychlostní silnice R49, stavba 4901 Hulín–Fryšták, v rozsahu stavebních objektů SO 701.1, 703.2, 703.4“ je součástí prioritního dopravního záměru s názvem „D49 Hulín–Fryšták“, ke kterému bylo vydáno prioritní stanovisko.*“

Nedá se tedy dospět k závěru, že by nové PHS mohly být stavebními objekty, které by vyžadovaly povolení jiné, samostatné výjimky podle § 56 ZOPK.

Dle názoru ministerstva vše výše uvedené představuje konzistentní souhrn informací a vystihuje fakt, který vyplynul z řízení před krajským úřadem – že nové PHS na již umístěné dálnici nemění žádný z parametrů dálnice s vlivem na zvláště chráněné druhy a na zákazy, jichž se týkají povolené výjimky. **Měl-li krajský úřad v prvním stupni za podložené, že nejde o nový škodlivý zásah ve smyslu § 50 a § 56 ZOPK, ministerstvo tento závěr pokládá optikou uvedených faktů za logický.**

Oporu pro tento závěr nalézá ministerstvo i v rozsudku NSS č. j. 7 As 292/2018-95 ze dne 04.04.2019 (ve věci výjimky pro křečka polního ke stavbě D49, 4901, úsek 0,000–18,000) v odst. [31] konstatoval: „*Nejvyšší správní soud má za důležité to, že správní orgány měly dostatečné podklady týkající se aktuálního stavu přírody v dané lokalitě a výskytu křečka polního (byť i jen předpokládanému), a že tedy obecně mohly posoudit, jakým způsobem plánovaná stavební činnost negativně zasáhne do jeho prostředí. Obecně Nejvyšší správní soud připomíná, že za běžných okolností je výjimka vydána ještě před vydáním územního rozhodnutí; v takovém případě je však zjevné, že žadatel (stavebník) často nebude disponovat podrobnou projektovou dokumentací. Jak je však zřejmé i Nejvyššímu správnímu soudu z jeho rozhodovací činnosti, i přes absenci projektové dokumentace jsou předmětné výjimky za takové situace vydávány. V projednávané věci bylo o předmětnou výjimku požádáno až po vydání územního rozhodnutí, tj. v rozporu s obvyklou praxí (aniž by se tím Nejvyšší správní soud*

jakkoli vyjadřoval k zákonnosti takového územního rozhodnutí). **Umístění stavby i území dotčené samotným prováděním stavby je tak dostatečně konkrétně vymezeno v rozhodnutí o umístění stavby a není třeba, aby v řízení o výjimce bylo dotčené území vymezeno stejně podrobně.**

Očividně se tedy o výjimkách rozhoduje i na základě podkladů, které neposkytují informace o přesné objektové skladbě záměrů. Umístění nových PHS představující změnu č. 3 ÚR pro R49 nijak nerozšiřuje území dotčené dle ÚR pro R49. U výjimky výslovně vázané na dotčené území vymezené trvalými a dočasnými zábory pro dálnici D49 **a současně** za situace, kdy KÚ OŽPZ a MŽP **výslovně vyšly z prioritního závazného stanoviska EIA, nemohly nové PHS** u krajského úřadu vyvolat pochybnosti stran škodlivosti záměru změny č. 3 ÚR pro R49, aby se dále obracel na KÚ OŽPZ, aby se opět vyjádřil, když předchozími dvěma písemnostmi jasně sdělil, že z hlediska své působnosti nic vydávat nebude.

Ministerstvo **za těchto okolností** zastává názor, že KÚ OŽPZ by ani k teoreticky myslitelné žádosti ŘSD podle § 56 odst. 1 *in fine*, § 90 odst. 24 ZOPK nevydal materiálně jinak vyznívající předběžnou informaci, než jaký byl závěr jeho dvou výše popsanych sdělení (vyjádření), tj. **že nic povahou závazného správního aktu nebude z hlediska zvláště chráněných druhů vydávat.** Proto ministerstvo nemá důvod hodnotit jako nelogické, nelegitimní anebo dokonce nezákonné, že pro samotné nové protihlukové stěny KÚ OŽPZ nehodnotil jako významné pro zvláště chráněné druhy živočichů a krajský úřad nevyžadoval po ŘSD, aby k žádosti připojilo ještě jiné (jiná) rozhodnutí o povolení výjimky výlučně pro záměr nových protihlukových stěn [§ 86 odst. 2 písm. b) stavebního zákona].

Vzhledem k obsahu odvolatelského vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí (bod 4.) je výše uvedené současně vypořádáním tohoto vyjádření.

Kolize únikových schodišť s vegetačními úpravami (spolky Kostelec a Egeria – body 3):

Dle názoru ministerstva založeného na zjištěných plynoucích z podkladů prioritního závazného stanoviska EIA (vizte str. 21 tohoto rozhodnutí) k žádné kolizi nedochází a námitka **není důvodná.**

Jako potenciální prostor pro kolizi by se tato situace opravdu mohla jevit bez zohlednění kontextu projednávání dálnice D49 Hulín–Fryšták. Ministerstvo tuto otázku zčásti řešilo u námitky spolku Děti Země u podmínky č. 2 prioritního závazného stanoviska EIA, kde popsalo, že **nové PHS byly zahrnuty v projektové dokumentaci pro provádění stavby** jakožto (slovy zákona EIA) **podkladu obsahujícího popis aktuálního technického řešení záměru.** Pro řízení o změně č. 3 ÚR pro R49 nemá opět smysl hodnotit souslednost kroků ŘSD, neboť mělo – pokud jde o nové PHS – zpracovanou dříve projektovou dokumentaci pro provádění stavby (např. výkresy nových PHS jsou datovány 01/2014) než dokumentaci pro jejich umístění (12/2015). Hodnocení souslednosti kroků u různých stupňů projektové přípravy ŘSD není významné; k tomu se ministerstvo vyjádřilo výše (vizte str. 44). Po věcné stránce posouzení záměru nových PHS je **důležité vědět, zda tu je/není kolize ve smyslu námitky.**

A pro toto posouzení je právě podstatné, že i **nové PHS** byly součástí projektové dokumentace pro provádění stavby, a to **i v souvislosti s vegetačními úpravami.** Nové PHS ve stejném rozsahu jako je tomu v dokumentaci změny č. 3 ÚR pro R49 byly také nejprve projednávány i ve stavebním řízení, v němž zdejší ministerstvo (prostřednictvím odboru infrastruktury a územního plánu) vydalo SP pro D49. Tato skutečnost vyplývá ze str. 31, odst. [87] SP pro D49, kde se uvádí (zvýrazněno nyní ministerstvem): „**Stavebník dále podáním ze dne 21.10.2019 č. j. 19-205-1800 požádal o vyloučení následujících stavebních objektů, resp. jejich částí ze společného do samostatného řízení. Jednalo se o tyto SO: C 701, Protihluková stěna Třebětice - pouze část v km 4,057 - km 4,500 dálnice D49; C 703, Protihluková stěna - pouze část: 703.2 PHS Horní Lapač v km 11,301 – 11,921 a 703.4 PHS Dolní Ves vpravo v km 16,360 – 16,600.**“

Žádná kolize ve smyslu odvolací námitky tedy nenastává. Oba stavební objekty byly zkoordinovány tím, že jsou v jedné projektové dokumentaci, kterou ŘSD předložilo MŽP, a nemohou tak být vůči sobě v rozporu, který by bránil umístit nové protihlukové stěny tak, že by snad únikové průchody nepřijatelně kolidovaly s jiným účelem využití přiléhajících pozemků. MŽP jako orgán EIA mělo o tomto povědomí, protože pod položkou č. 54 dokladové části projektové dokumentace, která byla jedním z podkladů pro MŽP obsahujících popis aktuálního technického řešení záměru a jeho vlivu na životní prostředí a veřejné zdraví, je i rozhodnutí MŽP č. j. 57905/ENV/13, 1367/570/13 ze dne 28.11.2013, které hovoří o výsadbě

jako o kompenzačním opatření. Ministerstvo tedy opravdu nespátřuje z hlediska koordinace obou stavebních objektů rozpory.

Zkoordinovanost SP pro D49 a nových protihlukových stěn stvrdil i ministr dopravy na str. 5 rozhodnutí č. j. MD-39441/2021-510/3 ze dne 09.03.2022 ve věci procesní otázky podjatosti v nynějším územním řízení, když uvedl: „*Jak sami uvádějí, nezbytnost protihlukových stěn vyplynula z akustických studií stavby a následně byly tyto protihlukové stěny zapracovány do projektové dokumentace ke stavebnímu povolení, nemohly však být povoleny, neboť jim chybí územní rozhodnutí. S těmito protihlukovými stěnami počítá závazné stanovisko Krajské hygienické stanice Zlínského kraje ze dne 17. února 2014, č. j. KHS ZKZL 02600/2014, které bylo vydáno k celé stavbě 4901.*“

Na překážku pro závěr o koordinaci stavebních objektů rovněž není, že nové PHS nebyly předmětem stavebního řízení, které skončilo vydáním SP pro D49, ale vegetační úpravy byly. Pro tento závěr není ani tak významné SP pro D49, jako skutečnost, že vegetační úpravy hrají roli, jak odvolatelé uvádějí, jako kompenzační opatření za jiné zásahy do přírody (životního prostředí). **Rozhodným tudíž je, zda byly o koexistenci nových PHS a vegetačních úprav zpraveny příslušné orgány ochrany přírody. A k tomu ministerstvo dospělo ke kladné odpovědi na str. 43 a násl., kde je problematika celostně vypořádána, neboť bylo vhodnější ji řešit u jiných námitek díky souvislosti s podmínkou rozhodnutí MŽP č. j. 57905/ENV/13, 1367/570/13 ze dne 28.11.2013.**

Nemožnost seznámit se se souhlasem s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu (spolky Kostelec a Egeria – body 11):

Ministerstvo na základě odvolacích námitek shledalo, že krajský úřad opravdu neumožnil seznámit se se souhlasem MŽP ze dne 04.10.2004 s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu pro R49, proto v odvolacím řízení tuto procesní vadu napravilo (č. j. MD-8371/2022-930/6 ze dne 16.03.2022).

Žádný z odvolatelů se však již po seznámení se souhlasem MŽP nevyjádřil, tudíž ministerstvo **nespátřuje důvod pro závěr, že by některý z účastníků řízení byl zkrácen na jiných právech než na procesním právu** se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí v řízení v prvním stupni. Věcně v souvislosti se souhlasem MŽP odvolatelé nic nenamítají. Jde o umístění nových stavebních objektů na již umístěnou dálnici D49, jejíž součástí jsou ze zákona. Nové protihlukové stěny ze své povahy nejsou situovány v místech, kde by původní rychlostní silnice R49, resp. dálnice D49 nedisponovala souhlasem s odnětím ze zemědělského půdního fondu, který byl zohledněn i v SP pro D49. Dle názoru ministerstva tak nenastal žádný konflikt s veřejným zájmem na ochraně zemědělského půdního fondu (není vyvolán nový zábor). Podmínky ÚR pro R49 vycházející ze souhlasu MŽP (zejména podmínky č. 3. a 4.) se napadeným rozhodnutím nemění. MŽP, jehož souhlas mohl být potenciálně dotčen, krajský úřad doručil oznámení o zahájení řízení, aniž by obdržel reakci ve smyslu § 4 odst. 4 stavebního zákona. Na souhlas MŽP odkazuje i SP pro D49 (např. podmínka č. 35), které je odvolatelům známé; i proto nelze rozumně pochybovat, že by aspekty souhlasu MŽP odvolatelům nebyly známy, aby nedokázali specifikovat konkrétní námitky.

Nemožnost seznámit se s kompletním ÚR pro R49 (spolky Kostelec a Egeria – body 12):

Odvolatelé nepřednesli konkretizaci o újmě, která by mohla vzniknout špatně čitelným výkresem. Ministerstvo tedy v obecné rovině poplatné skutečností plynoucím ze spisu uvádí následující. Nelze vyloučit, že mohlo dojít k nějakým nedorozuměním či nesrovnalostem při ústní komunikaci. Nicméně je třeba se objektivně přidržit kritéria, zda nastala vada, o které lze mít za to, že mohla mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost (§ 89 odst. 2 věta třetí správního řádu).

Miroslav Mach za spolek Egeria nahlížel dvakrát do spisu („záznamy“ ze dnů 26.07.2021 a 05.11.2021 na č. l. 192 a 447). Ačkoliv je písemnost nadepsaná „záznam“, jde o protokol, protože vyhovuje případům, kdy se pořizuje podle § 18 odst. 1 správního řádu. „Záznam“ stejně obsahuje náležitosti podle § 18 odst. 2 správního řádu. Neobsahuje přitom žádné výhrady předvídané v § 18 odst. 3 větě druhé správního řádu. Ministerstvo tedy může vycházet jen z toho, že nahlížení do spisu proběhlo tak, jak je popsáno v protokolu – bez polemiky ohledně kvality skenů nebo nabídky prohlédnout si výkres na monitoru. I kdyby spolek Egeria, jehož zástupce nahlížel do spisu, byl chápán jako osoba také ve smyslu § 18 odst. 4 správního řádu, je zřejmé, že **výhrady podle obou uvedených odstavců § 18 správního řádu musejí následovat v bezprostřední návaznosti na úkon**. Odvolání neobsahují vysvětlení, proč v „zánamech“ žádné

námítky proti jejich obsahu nejsou, místo toho je ministerstvo stavěno do role arbitra, jenž má s výrazným časovým odstupem posoudit, zda má pravdu spolek Egeria, nebo krajský úřad. Jenže tato polemika je přesně tou skutečností, kterou šlo uplatnit dříve (§ 82 odst. 4 správního řádu) právě v námítkách proti některému ze „záznamů“. Ministerstvo tedy neuzavírá, jaká verze popisu nahlížení do spisu je pravdivá, ale uzavírá, že je oprávněno vycházet z popisu úkonů dle „záznamů“, které nic takového nepopisují.

Tento závěr platí i pro spolek Kostelec, byť jeho zástupce nenahlížel. Obě odvolání jsou shodná (až na dvě jiné odvolací námítky), oba odvolatelé svá podání zjevně velice úzce koordinovali (jinak nelze vysvětlit téměř úplnou shodu textu odvolání), a tudíž ministerstvo nemůže uvěřit, že by spolek Kostelec nevěděl o nahlížení do spisu zástupcem spolku Egeria, když namítá totéž z hlediska nemožnosti seznámit se s kompletním ÚR pro R49.

Nad rámec uvedeného ministerstvo dodává, že rozostření drobného písma po přiblížení není komfortní, avšak rozpoznání kompatibility ÚR pro R49 a jeho navržené změny č. 3, resp. nabytí opodstatněných pochybností o kompatibilitě, nezávisí na čitelnosti písma po přiblížení. **Pro zjištění podstaty změny č. 3 ÚR pro R49 je společně s dalšími písemnými informacemi** (text oznámení o zahájení řízení, napadené rozhodnutí, ostatní podklady ve spise včetně dokumentace) **i případná horší čitelnost části některého z podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí postačující**, aniž by odvolatelům mohla být způsobena újma (např. znemožněním uplatnit určitou námítku). Z dokumentace pochybnosti neplynou. Pochybnosti nezakládá kupříkladu ani závazné stanovisko orgánu územního plánování aprobované Ministerstvem pro místní rozvoj, jehož podmínkou je (parafrázováno) umístit nové PHS v souladu s předloženou dokumentací, čímž se také deklaruje „umístitelnost“ stavby nových PHS, což by nebylo možné, kdyby napadené rozhodnutí nebylo s ÚR pro R49 slučitelné. Všechny spolky v odvoláních mj. uplatnily celou řadu místy velmi podrobných námitek, tudíž nic nenasvědčuje vzniku újmy, která by jim mohla vzniknout, i kdyby plně platila verze o některých špatně čitelných písemnostech.

Řízení o rozkladu proti usnesení ministerstva o nevyhovění námítkám podjatosti (spolek Kostelec – nečíslováno, spolek Egeria – bod 19):

Koncipováno jako upozornění, že ke dni podání odvolání nebylo pravomocně rozhodnuto o námítkách podjatosti. Ministerstvo v usnesení č. j. MD-31850/2021-930/3 ze dne 20.10.2021 o nevyhovění námítkám podjatosti výslovně uvedlo, že usnesení působí předběžně svými právními účinky, proto je možné vrátit spis krajskému úřadu a dále vést řízení, aniž by usnesení nabylo právní moci (srov. § 76 odst. 5 a § 14 odst. 4 věta druhá správního řádu, rozsudek NSS č. j. 2 As 161/2014-57 ze dne 18.02.2015). Po podání odvolání ministr dopravy rozhodnutím č. j. MD-39441/2021-510/3 ze dne 09.03.2022 rozklady navíc zamítl a jimi napadené usnesení ministerstva potvrdil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí odvolacího správního orgánu se nelze podle § 91 odst. 1 správního řádu dále odvolat (podat rozklad).

Ing. Martin Janeček
ředitel
Odbor liniových staveb a silničního správního úřadu

Toto **rozhodnutí** musí být **vyvěšeno po dobu 15 dnů na úředních deskách** Ministerstva dopravy, Městského úřadu Fryšták, Obecního úřadu Žeranovice, Obecního úřadu Horní Lapač a Obecního úřadu Třebětice a **též zveřejněno způsobem umožňujícím dálkový přístup. Patnáctým dnem po vyvěšení se rozhodnutí považuje za doručené, byla-li v této lhůtě splněna i povinnost zveřejnit ho způsobem umožňujícím dálkový přístup.**

Dnem vyvěšení je den vyvěšení na úřední desce Ministerstva dopravy, tj. právní účinky má doručení veřejnou vyhláškou na úřední desce Ministerstva dopravy.

Vyvěšeno dne:

Sejmuto dne:

Rozdělovník:

Jednotlivě prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky žadateli a obcím, na jejichž území má být záměr uskutečněn:

1. VIAPONT, s. r. o., Vodní 258/13, 602 00 Brno, **IDDS: (zastupující ŘSD)**
2. město Fryšták, nám. Míru 43, 763 16 Fryšták, **IDDS: mvbbeg5**
3. obec Třebětice, Třebětice 51, 769 01 Třebětice, **IDDS: 366b3wq**
4. obec Žeranovice, Žeranovice 1, 769 01 Žeranovice, **IDDS: f5nbrmt**
5. obec Horní Lapač, Horní Lapač 22, 769 01 Horní Lapač, **IDDS: 8ecbt5q**

Veřejnou vyhláškou:

K vyvěšení na úředních deskách – se žádostí o **bezodkladné vyvěšení včetně příloh** na úřední desce a ke zveřejnění umožňujícímu dálkový přístup, a to po dobu **nejméně 15 dnů a dále o vrácení této písemnosti ministerstvu s vyznačením data vyvěšení a sejmutí.**

6. Městský úřad Fryšták, nám. Míru 43, 763 16 Fryšták, **IDDS: mvbbeg5**
7. Obecní úřad Třebětice, Třebětice 51, 769 01 Třebětice, **IDDS: 366b3wq**
8. Obecní úřad Žeranovice, Žeranovice 1, 769 01 Žeranovice, **IDDS: f5nbrmt**
9. Obecní úřad Horní Lapač, Horní Lapač 22, 769 01 Horní Lapač, **IDDS: 8ecbt5q**

Účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona:

10. ČR - Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha
11. Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 932/11, 602 00 Brno
12. Lesy České republiky, s. p., Přemyslova 1106/19, 500 08 Hradec Králové
13. EG.D, a. s., Lidická 1873/36, 602 00 Brno
14. GasNet, s. r. o., Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem
15. CETIN, a. s., Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha

Účastníci řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona identifikovaní označením pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí dotčených vlivem záměru:

16. v katastrálním území **Třebětice** parc. č.: 1528, 1201, 1199, 1157, 1154, 1202, 1234, 1530
17. v katastrálním území **Horní Lapač** parc. č.: 357/2, 357/1, 356, 346, 490/3
18. v katastrálním území **Žeranovice** parc. č.: 954, 1044/4, 1044/5, 1044/6, 1018/1, 1019, 1045/1, 1045/2, 1045/18, 1045/3, 989, 1045/19, 650/2, 985, 983, 1045/15, 1020/2, 982, 1018/2, 951
19. v katastrálním území **Dolní Ves** parc. č.: 931/24, 1139, 931/43, 931/44, 931/45, 1137, 1138, 932/22, 932/23, 932/40, 932/41, 1150, 932/46, 932/44, 632/30, 932/31, 932/32, 932/33, 932/28, 932/24, 932/18, 932/19, 931/47, 931/40, 931/25, 931/21

Účastníci řízení – dotčená veřejnost podle § 3 písm. i) bodu 2. zákona EIA

20. Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, 602 00 Brno, (pobočný spolek)
21. Spolek pro ekologii Kostelec, Přehradní 346, 763 14 Zlín
22. Egeria, z. s., Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

Jednotlivě prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky dotčeným orgánům a dalším správním orgánům:

23. Městský úřad Holešov, odbor životního prostředí, Masarykova 628, 769 01 Holešov, **IDS: x8qbfvu**
24. Magistrát města Zlína, odbor životního prostředí a zemědělství, náměstí Míru 12, 760 01 Zlín, **IDS: 5ttb7bs**
25. Krajský úřad Zlínského kraje, třída Tomáše Bati 21, 760 01 Zlín, **IDS: scsbwku**
 - odbor životního prostředí a zemědělství
 - odbor územního plánování a stavebního řádu
26. Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor územního plánování, Staroměstské náměstí 932/6, 110 00 Praha, **IDS: 26iaava**
27. Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 1442/65, 100 00 Praha, **IDS: 9gsaax4**
 - ministr životního prostředí
 - odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence
28. Krajská hygienická stanice Zlínského kraje, Havlíčkovy nábřeží 600, 760 01 Zlín, **IDS: hhcai8e**
29. Ministerstvo zdravotnictví, odbor ochrany veřejného zdraví, Palackého náměstí 375/4, 128 00 Praha, **IDS: pv8aaxd**
30. Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, Přílucká 213, 760 01 Zlín, **IDS: z3paa5u**
31. Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, Kloknerova 2295/26, 148 00 Praha, **IDS: 84taiur**
32. Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky, Nad štolou 936/3, 170 00 Praha, **IDS: 6bnaawp**
33. Ministerstvo dopravy, odbor infrastruktury a územního plánu – **zde, interní doručení**
34. Ministerstvo obrany, odbor ochrany územních zájmů a státního odborného dozoru, Tychonova 221/1, 160 00 Praha, **IDS: hjyaavk**

Dále obdrží (s přílohami):

35. Krajský úřad Zlínského kraje, odbor dopravy a silničního hospodářství, třída Tomáše Bati 21, 760 01 Zlín, **IDS: scsbwku – elektronicky, následně doložka právní moci a spis včetně dokumentace**